



Κωδικός Τοπικού Προγράμματος: 262

Φάκελος Β



Περιεχόμενα

1. Στόχοι και Στρατηγική Τοπικού Προγράμματος

- Τοπική Στρατηγική
- Στοιχεία Συσχέτισης / Συμπληρωματικότητας με το ΣΣ ΚΑΠ και τις Ανάγκες Αυτού
- Στοιχεία Συσχέτισης / Συμπληρωματικότητας με τις Λοιπές Εθνικές Στρατηγικές
- Στοιχεία Συσχέτισης / Συμπληρωματικότητας με τις Λοιπές Περιφερειακές Στρατηγικές
- Στοιχεία Συσχέτισης / Συμπληρωματικότητας με τις Κοινοτικές Στρατηγικές

2. Διαμόρφωση Υπό-Παρεμβάσεων Τοπικού Προγράμματος

- Πίνακας Τεχνικών Δελτίων Υπο-Παρεμβάσεων

3. Χρηματοδοτικό Πλάνο

- Αναλυτικός Χρηματοδοτικός Πίνακας Τοπικού Προγράμματος ανά Υπό-Παρέμβαση
- Χρηματοδοτική Βαρύτητα Θεματικών Στόχων
- Χρηματοδοτικός πίνακας πράξεων που συμβάλουν στους στόχους για την επίτευξη κυκλικής οικονομίας, αξιοποίησης τπε, κοινωνικής ένταξης, βελτίωσης ποιότητας ζωής, προστασίας από φυσικές καταστροφές, ενίσχυση γυναικών, καταπολέμηση ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, ενίσχυση καινοτομίας, συλλογικών δράσεων, δικτύωσης και συνεργασίας

4. Πίνακες Τοπικού Προγράμματος Δημόσιας Δαπάνης και Δεικτών ανά Έτος

- Πίνακας Υπο-Παρεμβάσεων Τοπικού Προγράμματος

Ανάλυση τοπικής στρατηγικής βάσει των θεματικών στόχων και των αναγκών και της ιεράρχησης αυτών...

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT για την προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, όπως αυτή προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων που αφορούν στην περιοχή αλλά και τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, καθώς και την ιεράρχηση των αναγκών καθορίζονται οι στόχοι του τοπικού προγράμματος LEADER, καθώς και η στρατηγική που υιοθετείται για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Η τοπική στρατηγική της περιοχής παρέμβασης επιδιώκει την ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη με αξιοποίηση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων και την ανάδειξη της ιδιαίτερης τοπικής ταυτότητας. Βασικοί πυλώνες της αναπτυξιακής προσέγγισης θα είναι η στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, η εξωστρέφεια της τοπικής οικονομίας, η τουριστική αξιοποίηση και ανάπτυξη, η βέλτιστη διαχείριση και εκμετάλλευση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, η ενδυνάμωση – ανάπτυξη, προστασία και εξυπηρέτηση των κατοίκων που ζούνε και δραστηριοποιούνται στην περιοχή, η παροχή ενισχυμένων υπηρεσιών και υποδομών εξυπηρέτησης, η καινοτομία, η συνεργασία, η δικτύωση και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας με άλλες περιοχές.

Σημειώνεται ότι οι στόχοι του τοπικού προγράμματος LEADER ταυτίζονται με τους θεματικούς στόχους με τους οποίους αντιστοιχούν. Ακολουθεί η ανάλυση της τοπικής στρατηγικής βάσει των θεματικών στόχων, των αναγκών και της ιεράρχησης αυτών.

Ειδικός Στόχος 1 – Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)

Η SWOT ανάλυση του πρώτου Ειδικού Στόχου του Προγράμματος και συνακόλουθα οι προκύπτουσες ανάγκες προσδιορίζουν ως βασική αναπτυξιακή προτεραιότητα την μετάβαση του αγροδιατροφικού τομέα της περιοχής παρέμβασης – που αποτελεί την πλέον σημαίνουσα οικονομική δραστηριότητα – σε ένα νέο παραγωγικό πρότυπο. Βασικά χαρακτηριστικά του νέου παραγωγικού προτύπου είναι η εστίαση στην παραγωγή προϊόντων υψηλότερης προστιθέμενης αξίας μέσω της σημαντικής αύξησης του βαθμού μεταποίησης, τυποποίησης και προώθησης τους στην αγορά επώνυμων τελικών διατροφικών προϊόντων, τη μείωση του κόστους παραγωγής μέσω της καλύτερης αξιοποίησης των εισροών ιδιαίτερα των σπανιζόντων φυσικών πόρων όπως το νερό είτε των εισροών σημαντικού οικονομικού και περιβαλλοντικού κόστους όπως είναι τα φυτοφάρμακα και τα λιπάσματα.

Η στροφή στην παραγωγή ασφαλών και ποιοτικών τροφίμων, ο περιορισμός της χρήσης λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων μπορεί να επιτευχθεί με την αύξηση των εκτάσεων που εφαρμόζεται βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία εξυπηρετώντας τους ποσοτικούς στόχους της πολιτικής από το αγρόκτημα στο πιάτο, την υλοποίηση επενδύσεων σε σύγχρονο εξοπλισμό στο πλαίσιο της προώθησης της γεωργίας ακριβείας σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης. Οι επενδύσεις σε επίπεδο γεωργικών εκμεταλλεύσεων χρηματοδοτούνται μέσω των σχετικών παρεμβάσεων του Ταμείου Ανάκαμψης αλλά και της παρέμβασης Π 73.2.1 Σχέδια Βελτίωσης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων που συμβάλουν στην Ανταγωνιστικότητα. Οι επενδύσεις σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης δεν είναι επιλέξιμες προς χρηματοδότηση από το Τοπικό Πρόγραμμα.

Η προώθηση της βιολογικής γεωργίας εξυπηρετείται οριζόντια από τις παρεμβάσεις του Στρατηγικού Σχεδίου (Πυλώνας 1 echo scheme παρέμβαση Π 31.9 Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας και Πυλώνας 2 Π 70.2.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία).

Η μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στην κτηνοτροφία αποτελεί επίσης στόχο της Πολιτικής από το Αγρόκτημα στο Πιάτο που εξυπηρετείται οριζόντια τόσο αυτοτελώς όσο και στο ευρύτερο πλαίσιο της βελτίωσης της ευζωίας των ζώων από πληθώρα παρεμβάσεων του Στρατηγικού Σχεδίου χαρακτηριστικά αναφέρονται οι παρεμβάσεις:

Π3-70-3.1 Καλή μεταχείριση (ευζωία) των παραγωγικών ζώων, Π3-70-3.2 Μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στην αιγοπροβατοτροφία, Π3-73-2.4 Επενδύσεις στη βιοασφάλεια των παραγωγικών ζώων, Π3-73-2.8 Επενδύσεις για τη βελτίωση της ευζωίας των παραγωγικών ζώων.

Κατά συνέπεια η κάλυψη των αναγκών 1.6 – Αξιοποίηση ευκαιριών που διανοίγονται από την Πολιτική από το Αγρόκτημα στο πιάτο (προώθηση βιολογικών προϊόντων) και 1.9 – Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ και βιολογικών προϊόντων, στο πλαίσιο του τοπικού Προγράμματος επικεντρώνεται σε τομείς της πολιτικής από το Αγρόκτημα στο Πιάτο όπως είναι η μείωση της σπατάλης τροφίμων, η αύξηση της κατανάλωσης προϊόντων υγιεινής διατροφής, η προώθηση της παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ, η παραγωγή η και ανάδειξη των διατροφικών χαρακτηριστικών των τοπικά παραγόμενων προϊόντων που δεν καλύπτονται από παρεμβάσεις του τομεακού Προγράμματος.

Οι στόχοι της μείωσης των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου αποτελούν στόχους της Πράσινης Συμφωνίας αλλά και του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα όπως και η προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Ανάγκες του Ειδικού Στόχου σχετίζονται με την κυκλική οικονομία όπως η ανάγκη 1.2 – Ενίσχυση επενδύσεων αξιοποίησης γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων και βιομάζας και η ανάγκη 1.5 – Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για τις εφαρμογές της κυκλικής οικονομίας στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα. Οι ανωτέρω ανάγκες μπορούν να καλυφθούν συνδυαστικά μέσω της υλοποίησης επενδύσεων στις επιχειρήσεις πρώτης και δεύτερης μεταποίησης γεωργικών προϊόντων εστιασμένων στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού και την ενίσχυση της βιοοικονομίας, την υλοποίηση δράσεων κατάρτισης /ενημέρωσης και με τη δημιουργία δικτύων μεταξύ γεωργικών εκμεταλλεύσεων – μεταποιητικών επιχειρήσεων.

Η αξιοποίηση της πλούσιας αλλά μη αξιοποιήσιμης μέχρι σήμερα δασικής βιομάζας σχετίζεται με την ικανοποίηση της ανάγκης 1.1 «Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης δασοκομικών προϊόντων και αξιοποίησης δασικών υπολειμμάτων» και εξυπηρετείται μέσω της παροχής ενισχύσεων σε μονάδες του δασοκομικού τομέα. Η παραγωγική αξιοποίηση των δασών και ιδιαίτερα η απομάκρυνση της νεκρής δασικής βιομάζας πλην της οικονομικής σημασίας έχει (ίσως και πρωτεύουσα) περιβαλλοντική σημασία λόγω του περιορισμού του κινδύνου των δασικών πυρκαγιών.

Στη SWOT ανάλυση του πρώτου ειδικού στόχου αναδείχθηκε η εξειδίκευση της φυτικής και ζωικής παραγωγής της περιοχής παρέμβασης. Η συνεχής μείωση των πόρων της ΚΓΠ στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και η βαθμιαία σύγκληση του ύψους των ενισχύσεων του Πρώτου Πυλώνα μεταξύ παλαιών και νέων κρατών μελών θα οδηγήσει σε μείωση του ύψους των πόρων του πρώτου Πυλώνα και συνακόλουθα σε μείωση του γεωργικού εισοδήματος. Αυτή η παράμετρος αναδεικνύει την αναγκαιότητα μείωσης της εξάρτησης του γεωργικού εισοδήματος από τις άμεσες ενισχύσεις. Ταυτόχρονα, από την ανάλυση SWOT προέκυψαν οι ελλείψεις που παρατηρούνται στη δυναμικότητα μεταποίησης των κτηνοτροφικών προϊόντων, η γήρανση του πληθυσμού αλλά και η περιορισμένη κλαδική εξειδίκευση της τοπικής οικονομίας

Τα παραπάνω μπορούν να προέλθουν μέσω της αύξησης της προστιθέμενης αξίας των τοπικών προϊόντων που μπορούν να εξυπηρετηθούν από τις παρεμβάσεις του Προγράμματος που σχετίζονται με την ενίσχυση των επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησης (εκσυγχρονισμός υφισταμένων – δημιουργία νέων) μέσω της κάλυψης των αναγκών 1.4 – Ενίσχυση μεταποιητικών επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους, 1.7 – Ενίσχυση δράσεων προώθησης και βελτίωσης της αναγνωρισιμότητας των παραγόμενων τοπικών προϊόντων, την 1.3 – Επενδύσεις εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας στον τομέα του μαρμάρου και την 1.8 – Ενίσχυση ομο- ή διακλαδικών συνεργασιών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Η κάλυψη των ανωτέρω αναγκών μπορεί να αξιοποιηθεί μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων του τοπικού προγράμματος για την ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων γεωργικών και μη γεωργικών προϊόντων και την ενίσχυση βιοτεχνικών δραστηριοτήτων ή και χειροτεχνικών δραστηριοτήτων σε στοχευμένες κατηγορίες δικαιούχων.

Ειδικός Στόχος 2 – Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής
Το κείμενο τεκμηρίωσης της SWOT στο πλαίσιο αυτού του ειδικού στόχου ανέδειξε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τοπικής οικονομίας, την οικονομική υστέρηση και το χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ, την παρουσία επιχειρήσεων με υψηλή παραγωγικότητα εργασίας σε περιορισμένο αριθμό κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, τις ελλείψεις τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες χωρικές ενότητες, τον περιορισμένο τουριστικό κλάδο και κατ' επέκταση του εναλλακτικού τουρισμού – έλλειψη συνολικής ταυτότητας ως τουριστικού προορισμού, την ανεπάρκεια και παλαιότητα δημόσιων και ιδιωτικών υποδομών του τουριστικού τομέα και την απουσία ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού ενιαίας τουριστικής προβολής.

Από την ανάλυση του ειδικού στόχου διατυπώθηκαν οι ακόλουθες ανάγκες του τοπικού προγράμματος που παρουσιάζονται παρακάτω, το σύνολο των οποίων μπορεί να αντιμετωπισθεί από τις παρεμβάσεις του τοπικού προγράμματος:

2.1 – Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού (αθλητικός, κοινωνικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, περιβαλλοντικός)

2.2 – Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής

2.3 – Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ταυτότητας και προβολής της περιοχής παρέμβασης

2.4 – Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος

2.5 – Επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτίωση ανταγωνιστικότητας τουριστικού κλάδου

2.6 – Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους

Οι ανάγκες 2.1 – Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού (αθλητικός, κοινωνικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, περιβαλλοντικός), 2.2 – Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής, 2.4 – Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος και 2.5 – Επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτίωση ανταγωνιστικότητας τουριστικού κλάδου θα εξυπηρετηθούν μέσω της παροχής χωρικά εστιασμένων ενισχύσεων σε αναδυόμενες περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος και σε εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών υποδομών με στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε παραδοσιακές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού καθώς και από δημόσιες παρεμβάσεις σε συγκεκριμένες ενότητες της υπαίθρου ή ενδιαφέροντες οικισμούς.

Η ανάγκη 2.3 – Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ταυτότητας και προβολής της περιοχής παρέμβασης μπορεί να εξυπηρετηθεί τόσο μέσω του τοπικού Προγράμματος όσο και ιδιαίτερα μέσω παρεμβάσεων του Ειδικού στόχου 7 που σχετίζονται με την προώθηση των συνεργασιών μεταξύ τοπικών δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σε συνδυασμό με την αξιοποίηση καλών πρακτικών στο πλαίσιο των σχεδίων διακρατικής συνεργασίας.

Η ενίσχυση της παραγωγικής βάσης της περιοχής παρέμβασης που εκφράζεται μέσω της ανάγκης 2.6 – Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους, μπορεί επικουρικά να εξυπηρετηθεί από την τοπική στρατηγική η οποία θα εστιασθεί στη δημιουργία συνεργειών με την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, τις επενδυτικές παρεμβάσεις του Στόχου Πολιτικής 1 του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και των τομεακών προγραμμάτων. Το δεύτερο Ειδικό Στόχο εξυπηρετούν και οι σχετιζόμενες με τον Ειδικό Στόχο 1 παρεμβάσεις για την ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων γεωργικών και μη γεωργικών προϊόντων, την ενίσχυση βιοτεχνικών δραστηριοτήτων η και χειροτεχνικών δραστηριοτήτων σε στοχευμένες κατηγορίες δικαιούχων και την παροχή ενισχύσεων σε επιχειρήσεις για την υλοποίηση επενδύσεων εστιασμένων στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού και την ενίσχυση της βιοοικονομίας.

Ειδικός Στόχος 3 – Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων

Η SWOT ανάλυση αναδεικνύει τις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η περιοχή παρέμβασης από τη δυσμενή δημογραφική σύνθεση, το χαμηλό εκπαιδευτικό υπόβαθρο του μόνιμου πληθυσμού, τις ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό στην υγειονομική περίθαλψη και τον χαμηλό βαθμό εξοικείωσης με την σύγχρονη τεχνολογία (ψηφιακός αναλφαβητισμός) και τα παραγωγικά και επιχειρηματικά εργαλεία που προσφέρει ενώ παρατηρείται μειωμένη ανταπόκριση των πολιτών σε δράσεις κοινωνικού ενδιαφέροντος.

Η περιοχή παρέμβασης όπως αναδείχθηκε και στην ανάλυση της SWOT σε θέματα εργασίας, δεν απέχει από τα προβλήματα που παρατηρούνται σε εθνικό επίπεδο όπως το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης. Ταυτόχρονα, παρατηρείται υστέρηση στις παρεχόμενες βασικές υπηρεσίες στον πληθυσμό, γεγονός που είναι σύνηθες φαινόμενο μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών (και πιο έντονο σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές) στη χώρα μας αλλά και συνολικά στην Ε.Ε. (όπως αποτυπώνεται στην Πράσινη Βίβλο για τις αγροτικές περιοχές). Η αναστροφή των δυσμενών δημογραφικών εξελίξεων προϋποθέτει την αναστροφή της πληθυσμιακής διαρροής ιδιαίτερα των νέων που μπορεί να προέλθει από την ταυτόχρονη εκπλήρωση δύο προϋποθέσεων που είναι η δημιουργία θέσεων εργασίας που αποτελεί στόχευση των παρεμβάσεων των Ειδικών Στόχων 1 και 2 αλλά και τη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών. Παράλληλα το υψηλό ποσοστό πληθυσμού μεγάλης ηλικίας δημιουργεί ανάγκες παροχής βελτιωμένων υγειονομικών και προνοιακών υπηρεσιών ενώ η υψηλή ανεργία εγκυμονεί αυξημένο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού.

Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στη διαμόρφωση των αναγκών που είναι οι παρακάτω:

3.1 – Δράσεις ανάπτυξης ψηφιακών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση κατοίκων ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών

3.2 – Ενίσχυση φορέων για την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών και προγραμμάτων στήριξης/μέριμνας

3.3 – Δράσεις για την άρση του ψηφιακού αναλφαβητισμού και την αξιοποίηση των ΤΠΕ

3.4 – Αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας – πρόνοιας με την αξιοποίηση των ΤΠΕ

3.5 – Υποστήριξη δράσεων εθελοντισμού και ευαισθητοποίηση πολιτών για την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών

3.6 – Ευαισθητοποίηση-ενίσχυση συμμετοχής πολιτών σε κοινωνικές δράσεις

3.7 – Υποστήριξη κοινωνικών δράσεων για την εξυπηρέτηση του πληθυσμού σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές

Η κάλυψη των αναγκών αυτών μπορεί να προέλθει μέσω κλασικών δράσεων όπως η δημιουργία δομών και υπηρεσιών εκεί που παρατηρείται έλλειψη και αφού εξετασθούν διεξοδικά οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις του Στόχου Πολιτικής 4 του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ αλλά όπως ανέδειξε και η πρόσφατη πανδημία μέσω της αξιοποίησης των ΤΠΕ αλλά και μέσω ιδιωτικής πρωτοβουλίας

στο πλαίσιο ενεργοποίησης της υποπαρέμβασης 1.6 – Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών. Η παροχή υπηρεσιών μέσω της ανάπτυξης σχετικών εφαρμογών και την αξιοποίηση του διαρκώς επεκτεινόμενου προσφερόμενου πλέγματος «δημοσίων υπηρεσιών» μέσω του GOV.GR προϋποθέτει την επέκταση των ευρυζωνικών υποδομών στην οποία δεν μπορεί να συμβάλλει το τοπικό πρόγραμμα αλλά και στην απόκτηση /αναβάθμιση ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού. Όπως ανέδειξε η SWOT ο ψηφιακός αναλφαριθμητισμός αποτελεί ουσιαστικό ανασταλτικό παράγοντα για την ανάπτυξη της περιοχής όπως καταγράφεται και στη σχετική ανάγκη, ειδικά όπως παρατηρείται συνήθως σε μεγαλύτερες ηλικίες. Η κάλυψη της συγκεκριμένης ανάγκης όπως και οι ενέργειες ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού μπορεί να καλυφθεί από τις παρεμβάσεις παροχής εκπαίδευσης – κατάρτισης του τοπικού προγράμματος.

Ειδικός Στόχος 4 – Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων

Στο κείμενο της τεκμηρίωσης της SWOT ανάλυσης γίνεται αναφορά ότι η παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας στις αγροτικές περιοχές με ποιότητα ανάλογη εκείνης των αστικών περιοχών, είναι ζωτικής σημασίας για τη διαβίωση και τις θέσεις εργασίας στις αγροτικές περιοχές, καθώς και για τη διασφάλιση ότι κανένα άτομο και καμία περιοχή δεν θα μείνει στο περιθώριο. Ωστόσο, οι κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές των τελευταίων δεκαετιών, μεταβάλλουν το ρόλο και τη φύση των αγροτικών περιοχών, οι οποίες επηρεάζονται επίσης από τη μείωση και τη γήρανση του πληθυσμού, δημιουργώντας αισθήματα απομόνωσης και κοινωνικού αποκλεισμού αλλά και έντονες ανησυχίες για την υποβάθμιση των υποδομών και της παροχής κοινωφελών υπηρεσιών στις περιοχές αυτές, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη, κοινωνικές υπηρεσίες, εκπαίδευση, καθώς και σε ταχυδρομικές, τραπεζικές υπηρεσίες κ.α. Παράλληλα, ανησυχίες εκφράζονται και σχετικά με την ελάττωση των ευκαιριών απασχόλησης και την πιθανή μείωση των εισοδημάτων ή την περιορισμένη συγκοινωνιακή και ψηφιακή συνδεσιμότητα των περιοχών.

Η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των αγροτικών περιοχών αποτελεί καθοριστικό παράγοντα μαζί με τη διαθεσιμότητα ποιοτικών θέσεων εργασίας ουσιώδη προϋπόθεση για τη συγκράτηση σε πρώτη φάση και σε δεύτερη φάση την προσέλευση νέων κατοίκων. Η στόχευση του τέταρτου ειδικού στόχου είναι άμεσα σχετιζόμενη και συμπληρωματική με τον ειδικό στόχο 3 αφού η παροχή ικανοποιητικού επίπεδου και εύκολα προσβάσιμων υπηρεσιών υγείας – πρόνοιας είναι συνυφασμένη με την ποιότητα ζωής των κατοίκων καθώς και τους ειδικούς στόχους 1 και 2 για την ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας.

Η διαθεσιμότητα βασικών «περιβαλλοντικών υποδομών» που σχετίζονται με την καθημερινότητα του πολίτη και του αγρότη (ύδρευση, άρδευση, αποχέτευση, διαχείριση απορριμμάτων) σε μεγάλο βαθμό έχει καλυφθεί από τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΤΠΑ και Ταμείο Συνοχής) είτε μέσω του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης είτε των τομεακών προγραμμάτων ενώ πρόσθετες δυνατότητες παρέχονται μέσω των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στις ανάγκες 4.2 – Ενίσχυση δράσεων διαχείρισης αποβλήτων (ανακύκλωσης, κομποστοποίησης) σε τοπικό επίπεδο, 4.4 – Ενίσχυση υποδομών αποχέτευσης και διαχείρισης αστικών λυμάτων σε μικρούς οικισμούς και 4.5 – Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός δικτύων ύδρευσης/άρδευσης - Προώθηση δράσεων ορθολογικής διαχείρισης υδάτινων πόρων. Οι ανωτέρω ανάγκες καλύπτονται μέσω παρεμβάσεων για την χρηματοδότηση υποδομών μικρής κλίμακας απολύτως αναγκαίων και συμπληρωματικών με παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Η χρηματοδότηση έργων αναπλάσεων και διαμόρφωσης του δημόσιου χώρου εντός οικισμών αλλά και η ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας συμβάλουν και εξυπηρετούν τον στόχο της δημιουργίας ενός τουριστικού προορισμού δωδεκάμηνης διάρκειας, γεγονός που συνδέεται περισσότερο με ανάγκες του Ειδικού στόχου 2 που προηγήθηκε (όπως για παράδειγμα η ανάγκη 2.1 – Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού (αθλητικός, κοινωνικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, περιβαλλοντικός), η ανάγκη 2.2 – Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής και η ανάγκη 2.4 – Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος) αλλά και ανάγκες του ειδικού στόχου 5 που έπεται (5.1 – Αναβάθμιση υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών σε χώρους υψηλής πολιτιστικής και ιστορικής αξίας, 5.2 – Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης και 5.4 – Ενίσχυση/αναβάθμιση υποδομών άσκησης πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων στην περιοχή παρέμβασης).

Η περιοχή παρέμβασης και ιδιαίτερα συγκεκριμένα τμήματα της βρίσκονται σε ορεινές περιοχές με σχετικά δυσμενείς κλιματολογικές συνθήκες (χαμηλές θερμοκρασίες, παγετούς) την χειμερινή περίοδο. Η κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της πλειονότητας των δημόσιων κτιρίων στην περιοχή παρέμβασης λόγω της παλαιότητας τους δημιουργεί αυξημένο κόστος ενώ έχουν κτισθεί με κτιριοδομικούς κανονισμούς που δεν προέβλεπαν μόνωση. Η εξοικονόμηση ενέργειας πέραν του περιορισμού του κόστους συμβάλλει και στην επίτευξη των στόχων που προβλέπει η Εθνική Στρατηγική για το Κλίμα και την Ενέργεια. Η ανάγκη 4.1

– Υλοποίηση δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης, εξοικονόμησης και απεξάρτησης από συμβατικές πηγές ενέργειας στα δημόσια κτίρια της περιοχής παρέμβασης θα καλυφθεί μέσω των παρεμβάσεων «Εξοικονομώ» που χρηματοδοτείται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Ανάκαμψης.

Όπως προαναφέρθηκε Ειδικοί Στόχοι 3 και 4 τέμνονται σε όρους στρατηγικής και στοχοθέτησης στα θέματα που σχετίζονται με την παροχή και την εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας και την παροχή υπηρεσιών για την μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού όπως αποτυπώνεται και στην ανάγκη 4.6 – Κατάρτιση τοπικού πληθυσμού και επιχειρήσεων σε θέματα αξιοποίησης ΤΠΕ η οποία θα καλυφθεί και από δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης του τοπικού προγράμματος αλλά και από δράσεις του ειδικού στόχου 7.

Πλην των ηλικιωμένων και των μακροχρόνια ανέργων τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού υφίσταται και μια ευάριθμη τα τελευταία χρόνια ομάδα πληθυσμού που είναι οι μετανάστες και οι πρόσφυγες. Η περιοχή παρέμβασης λόγω της γεωγραφικής θέσης της όπως καταγράφηκε στην SWOT ανάλυση του Ειδικού Στόχου φιλοξενεί μεγάλο αριθμό μεταναστών /προσφύγων και αποτυπώνεται στην ανάγκη 4.3 – Ενίσχυση δομών και υπηρεσιών εξυπηρέτησης προσφύγων/μεταναστών (ένταξη στην κοινωνική ζωή και προώθηση στην απασχόληση). Για την ομαλή ένταξη των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων την προγραμματική περίοδο 2021-2027 προβλέπεται σημαντική χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης. Οι παρεμβάσεις του τοπικού προγράμματος θα είναι μόνο συμπληρωματικές προς τις παρεμβάσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου στοχεύοντας στην υποβοήθηση/διευκόλυνση στην πρόσβαση εργασίας ώστε αφ' ενός να διευκολυνθεί η ένταξη στην αγορά εργασίας αφετέρου δε να αντιμετωπισθεί το οξυμένο πρόβλημα έλλειψης εργατικού δυναμικού στον πρωτογενή τομέα . Οι σχετικές παρεμβάσεις του Προγράμματος εστιάζονται στην μετατροπή/αξιοποίηση κάποιων εγκαταλειμμένων κτιρίων για την κάλυψη προσωρινών αναγκών στέγασης κατά την περίοδο υψηλής ζήτησης ανθρώπινου δυναμικού σε «γεωργικές δραστηριότητες» και στη δημιουργία «κοινωνικών δικτύων» μέσω των παρεμβάσεων του Ειδικού Στόχου 7 .

Ειδικός Στόχος 5 – Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων

Στο κείμενο της τεκμηρίωσης της SWOT ανάλυσης γίνεται αναφορά ότι η περιοχή παρέμβασης, παρουσιάζει υψηλής αξίας πολιτιστικά στοιχεία με θρησκευτικό χαρακτήρα (Πληθώρα από Ιστορικές Μονές), αρχαιολογικών χώρων (Αρχαίο ιερό Διονύσου στο χωριό καλή βρύση), σημεία με φυσική ομορφιά που ανήκουν στο πολιτιστικό κομμάτι της περιοχής (Φαλακρό Όρος) κ.α. Αξιοσημείωτο καταγράφεται επίσης το άυλο πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής παρέμβασης, με έθιμα και δρώμενα που σχετίζονται με την αρχαιότητα αλλά και τη Χριστιανική θρησκεία. Παράλληλα στην ανάλυση του δεύτερου ειδικού στόχου αναδείχθηκε η υστέρηση του τουρισμού στην περιοχή παρέμβασης παρά τα σημαντικά αλλά αναξιοποίητα πλεονεκτήματα της περιοχής για την ανάπτυξη μορφών τουρισμού που δεν σχετίζονται με το τουριστικό πρότυπο της χώρας «ήλιος – θάλασσα». Η καταρχήν στόχευση επομένως είναι η αξιοποίηση συγκεκριμένων χαρακτηριστικών που διαθέτει η περιοχή (μοναδικοί φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι, ικανός αριθμός αθλητικών εγκαταστάσεων, πληθώρα αξιόλογων πολιτιστικών εκδηλώσεων από τοπικούς φορείς) για την προσέλκυση επισκεπτών με ειδικά ενδιαφέροντα και την ενδυνάμωση όλων αυτών των στοιχείων που μπορούν να διαδραματίσουν μοχλό ανάπτυξης στους τομείς του εναλλακτικού τουρισμού και του πολιτισμού.

Τα ανωτέρω αποτυπώνονται και στις ανάγκες του ειδικού στόχου 5.1 - Αναβάθμιση υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών σε χώρους υψηλής πολιτιστικής και ιστορικής αξίας, 5.2 – Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης, 5.3 - Δημιουργία ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής προβολής της περιοχής παρέμβασης, 5.4 – Ενίσχυση/αναβάθμιση υποδομών άσκησης πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων στην περιοχή παρέμβασης και 5.5 – Ενίσχυση φορέων διαχείρισης πολιτιστικών πόρων και ενδυνάμωση του στελεχιακού τους δυναμικού.

Το σύνολο των αναγκών μπορεί να ικανοποιηθεί μέσω παρεμβάσεων στο τοπικό πρόγραμμα για την υλοποίηση αθλητικών /πολιτιστικών εκδηλώσεων, την ανάδειξη των τοπικών εθιμικών, παραδοσιακών και αθλητικών δρώμενων, καθώς και την παραδοσιακή γαστρονομία, την εκπόνηση ειδικών στοχευμένων μελετών και την ενίσχυση υποδομών ανάδειξης του πολιτιστικού στοιχείου μέσω και των παρεμβάσεων του ειδικού στόχου 7, την ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών, τη δημιουργία εικονικών «ιστορικών διαδρομών», «φυσιολατρικών διαδρομών» κλπ. μέσω και της ενδυνάμωσης των τοπικών φορέων. Το πρόγραμμα εστιάζεται κυρίως στη χρηματοδότηση άυλων (soft) παρεμβάσεων. Οι παρεμβάσεις που εξυπηρετούν τον ειδικό στόχο παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συνέργειας με τις παρεμβάσεις παροχής ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουρισμό (ειδικός στόχος 2) και στις παρεμβάσεις χρηματοδότησης υποδομών μικρής κλίμακας του ΕΣ 4.

Ειδικός Στόχος 6 – Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος

Στο κείμενο της τεκμηρίωσης της SWOT ανάλυσης αναδείχθηκε η πλούσια βιοποικιλότητα και η σημαντική έκταση προστατευόμενων περιοχών σε συνδυασμό με την πλούσια ποικιλομορφία τοπίων, το πλούσιο υδατικό δυναμικό της περιοχής παρέμβασης και η περιβαλλοντική κατάσταση των υδάτινων σωμάτων, οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις που επιφέρουν οι πιέσεις από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες, η κλιματική αλλαγή και οι συχνότερες φυσικές καταστροφές που εκδηλώνονται που είναι οι πυρκαγιές και οι πλημμύρες.

Η καταρχήν στόχευση του ειδικού στόχου είναι να εκπληρώσει τόσο την ανάγκη προστασίας του περιβαλλοντικού κεφαλαίου στην περιοχή παρέμβασης όσο και να το αναδείξει ως ένα από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής, σε συνέργεια με τις επιδιώξεις του ειδικού στόχου 2 (συνοπτικά ως βιώσιμη

τουριστική αξιοποίηση) και του ειδικού στόχου 5 (έμφαση στα πολιτιστικά στοιχεία και δρώμενα). Η επιτυχία της στόχευσης θα είναι αποτέλεσμα της εξυπηρέτησης των επτά διατυπωμένων αναγκών από σχετικές παρεμβάσεις.

Οι ανάγκες αυτές είναι:

6.1 – Δράσεις περιβαλλοντικής προστασίας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

6.2 – Δημιουργία πράσινων υποδομών για την προστασία των οικοτόπων και τον περιορισμό των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών

6.3 – Προστασία, ανάδειξη και προβολή του Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης

6.4 – Ενίσχυση συνεργασίας τοπικών φορέων, ερευνητικών ιδρυμάτων και εθελοντικών οργανώσεων στην υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικής προστασίας

6.5 – Υλοποίηση των προτεινόμενων έργων προστασίας των περιοχών NATURA των σχεδίων διαχείρισης μέσω των κοινοτικών πόρων της περιόδου 2021-2027

6.6 – Ενίσχυση υποδομών φορέων (εφαρμογές πρόληψης - εξοπλισμός) για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών

6.7 – Υλοποίηση δράσεων και ευαισθητοποίηση για την προστασία του περιβάλλοντος από ανθρωπογενείς δραστηριότητες

Η κάλυψη των αναγκών περιβαλλοντικής προστασίας (6.1, 6.3, 6.5) θα γίνει με τη χρηματοδότηση έργου μικρού προϋπολογισμού που στοχεύει στην ανάδειξη και προστασία της επιλεχθείσας προστατευόμενης περιοχής αποκλειστικά με βάση το περιεχόμενο των Διαχειριστικών σχεδίων που θα λειτουργεί συμπληρωματικά με τις παρεμβάσεις που υλοποιούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης, το ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, το τομεακό πρόγραμμα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή και τις παρεμβάσεις των άρθρων 70, 72 και 73 του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΓΠ 2023-2027.

Οι διαπιστωμένες ανάγκες ως σύνολο έρχονται ως απόρροια της προσπάθειας που γίνεται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για άμβλυνση των προβλημάτων των φορέων διαχείρισης για την εκτέλεση του σκοπού τους αλλά και την ένταξη εθελοντικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στην πολιτική προστασία στον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της χώρας. Στο παραπάνω πλαίσιο, το τοπικό πρόγραμμα μπορεί να ενεργοποιηθεί πιο ευνοϊκά σε σχέση με παρελθούσες προγραμματικές περιόδους εντός όμως εύρους περιεχομένου του, που δίνει έμφαση στην ενεργή συμμετοχή των τοπικών εταίρων και του πληθυσμού, στην ενίσχυση των δικτύσεων και της ανάδειξης τοπικών πρωτοβουλιών (εξυπηρέτηση ανάγκης 6.4), μέσω όμως δράσεων υπό τον ειδικό στόχο 7, και όχι φυσικά στη χρηματοδότηση υψηλού προϋπολογισμού αντιπλημμυρικών έργων ή την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού πολιτικής προστασίας που θα καλυφθούν από το ΠΕΠ ΑΜΘ ή τα τομεακά προγράμματα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή και Πολιτικής Προστασίας 2021 – 2027. Σημειώνεται ότι η ανάγκη 6.6 – Ενίσχυση υποδομών φορέων (εφαρμογές πρόληψης - εξοπλισμός) για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών θα καλυφθεί κυρίως μέσω δράσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης (εξυπηρέτηση ανάγκης 6.7) που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος και των παρεμβάσεων του έβδομου ειδικού στόχου, δεδομένου ότι οι εφαρμογές πρόληψης και ο εξοπλισμός καλύπτονται από το ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και το τομεακό πρόγραμμα Πολιτική Προστασία 2021-2027.

Η προστασία των οικοτόπων και ο περιορισμός των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών (ανάγκη 6.2) θα εξυπηρετηθεί μέσω χρηματοδότησης μικρού κόστους πράσινων υποδομών και στην ενημέρωση /ευαισθητοποίηση του πληθυσμού μέσω των προγραμμάτων ευαισθητοποίησης /ενημέρωσης του γενικού πληθυσμού (εξυπηρέτηση ανάγκης 6.7) που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος και των παρεμβάσεων του έβδομου ειδικού στόχου.

Ειδικός Στόχος 7 – Ανάπτυξη της δικτύωσης, της συνεργασίας και της καινοτομίας

Στο κείμενο της τεκμηρίωσης της SWOT ανάλυσης αναδείχθηκε ειδικά στον Θεματικό Στόχο 7 το χαμηλό ποσοστό συνεργασίας που καταγράφονται μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων, των φορέων αλλά και των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της περιοχής (Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος, Τμήμα Αγροτικής Βιοτεχνολογίας & Οινολογίας του ΔΙ.ΠΑ.Ε.). Η χαμηλή αυτή συνεργασία συνάγεται οριζοντίως σε ένα μεγάλο σύνολο αναπτυξιακών παραμέτρων που άπτονται της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας, της περιβαλλοντικής προστασίας, της κυκλικής οικονομίας, της ανάδειξης και προβολής του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της περιοχής, της αξιοποίησης των ΤΠΕ για την κάλυψη των κενών στην παροχή υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας και γενικότερα βασικών υπηρεσιών ιδιαίτερα στις πλέον απομακρυσμένες από τις μεγάλες αστικές συγκεντρώσεις περιοχές, την προώθηση δράσεων ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος όπως είναι η ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων, η μείωση της σπάταλης τροφίμων κ.α. Κατά συνέπεια ο έβδομος ειδικός στόχος μπορεί να θεωρηθεί ως εγκάρσιος/οριζόντιος οι παρεμβάσεις του οποίου εξυπηρετούν ανάγκες των υπόλοιπων ειδικών στόχων. Η προσέγγιση αυτή αποτυπώνεται και στις ανάγκες του ειδικού στόχου:

- 7.1 – Ενίσχυση/ανάπτυξη δικτυώσεων – συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων ή/και των φορέων
- 7.2 – Ενίσχυση συνεργασίας και μεταφοράς τεχνογνωσίας μεταξύ επιχειρήσεων και πανεπιστημιακών - ερευνητικών φορέων
- 7.3 – Προώθηση αποτελεσμάτων έργων συνεργασίας - καινοτομίας και διάδοση καλών πρακτικών
- 7.4 – Ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων και εθελοντικών ομάδων στον τομέα του περιβάλλοντος
- 7.5 – Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων στους τομείς της τοπικής ανάπτυξης και περιβάλλοντος
- 7.6 – Δημιουργία τοπικού brand name και υποστήριξη προώθησης τοπικών προϊόντων

Στο πλαίσιο αυτού του ειδικού στόχου θα προωθηθεί μέσω παρεμβάσεων η παροχή χρηματοδότησης προ τις επιχειρήσεις για την ανάπτυξη επιχειρηματικών συμπράξεων (cluster), συνεργασιών και δικτυώσεων μεταξύ τους αλλά και με τους φορείς που σχετίζονται και με την επιμέρους στρατηγική των ειδικών Στόχων 1 και 2 για το παραγωγικό κύκλωμα της αγροδιατροφής σε θέματα δημιουργία τοπικού brand name και υποστήριξης προώθησης τοπικών προϊόντων, κυκλικής οικονομίας, βιοοικονομίας, αξιοποίησης γεωργικών και κτηνοτροφικών αποβλήτων (εξυπηρέτηση αναγκών 7.1 και 7.6).

Η ανάγκη 7.2 – Ενίσχυση συνεργασίας και μεταφοράς τεχνογνωσίας μεταξύ επιχειρήσεων και πανεπιστημιακών - ερευνητικών φορέων, είναι οριζόντια και καλύπτει το σύνολο των ειδικών στόχων και συγκεκριμένα τους ειδικούς στόχους 1 και 2 για θέματα προώθησης και προβολής, ενημέρωσης των επιχειρήσεων αλλά και των συλλογικών φορέων της επιχειρηματικότητας (συνεταιρισμοί, επιμελητήρια) για την αξιοποίησή χρηματοδοτικών ευκαιριών, την ενίσχυση της εξωστρέφειας με τη συμμετοχή σε διεθνή επιχειρηματικά δίκτυα, την παροχή έξυπνων υπηρεσιών, την καταπολέμηση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, την αναβάθμιση των παρεχόμενων βασικών υπηρεσιών προς τον πληθυσμό στο πλαίσιο των ειδικών στόχων 3 και 4 (αξιοποίηση ΤΠΕ για την υγεία, πρόνοια, εκπαίδευση, αναψυχή, έξυπνη κινητικότητα), την δικτύωση των εταίρων (αυτοδιοίκηση, κοινωνία των πολιτών) για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της προστασίας και ανάδειξης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και την ανάδειξη του μνημειακού πλούτου στο πλαίσιο των ειδικών στόχων πέντε και έξι.

Έτσι, μέσω του τοπικού προγράμματος θα παρέχονται ενισχύσεις για τη δημιουργία νέων η ανάπτυξη υφισταμένων συνεργατικών δικτύων μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων, δημόσιων, ιδιωτικών φορέων, μη κυβερνητικών αλλά και εθελοντικών οργανώσεων για την κοινωνική, πολιτιστική και περιβαλλοντική προστασία της περιοχής τα οποία θα εξυπηρετούν ταυτόχρονα την ανάγκη 7.3 για προώθηση αποτελεσμάτων έργων συνεργασίας - καινοτομίας και διάδοση καλών πρακτικών, την ανάγκη 7.4 για την ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων και εθελοντικών ομάδων στον τομέα του περιβάλλοντος και την 7.5 για την ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων στους τομείς της τοπικής ανάπτυξης και περιβάλλοντος.

Επισημαίνεται ότι οι ανάγκες 7.3 και 7.5 μπορούν να εξυπηρετηθούν και μέσω της ΟΤΔ αναδεικνύοντας τον σημαντικό ρόλο που καλείται να διαδραματίσει η ίδια για την ενεργοποίηση των τοπικών εταίρων στα νέα θέματα όπως η μείωση της σπατάλης τροφίμων, η προώθηση της υγιεινής διατροφής και η καταπολέμηση της παχυσαρκίας, η ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας, η προστασία του περιβάλλοντος κτλ. Παράλληλα καταλυτικός πρέπει να είναι ο ρόλος της ΟΤΔ για την διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ των εταίρων που είναι προϋπόθεση για την ανάπτυξη των δικτυώσεων και της συνεργασίας. Τα παραπάνω θέματα καλύπτονται μέσω του τοπικού προγράμματος με την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών της ΟΤΔ.

Το τοπικό πρόγραμμα επιλέγει να μην ενεργοποιήσει την υποπαρέμβαση 7.3 – Έξυπνα Χωριά: συνεργασία για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών δεδομένου ότι δεν προέκυψε η αναγκαιότητα από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και την τεκμηρίωση της SWOT.

Η εξυπηρέτηση της δικτύωσης και της συνεργασίας θα εξυπηρετηθεί τέλος από τα 2 διατοπικά και τα 3 διακρατικά προγράμματα που η ΟΤΔ προτίθεται να συμμετέχει και είναι τα εξής (αναλυτικά στοιχεία των οποίων παρέχονται στα αναλυτικά Τεχνικά Δελτία των υποπαρεμβάσεων 8.1 και 8.2 που ακολουθούν):

1. Σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Via egnatia», Καβάλα και 7 ΟΤΔ
2. Σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Διάγνωση, συμβουλευτική και ανάδειξη τοπικής καινοτομίας του Αγροτικού χώρου» στην ΑΜΘ, Ροδόπη και ΟΤΔ στην ΑΜΘ
3. Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «Ελλάδα: Γαστρονομικός Προορισμός» Ηράκλειο – Ελλάδα – Ευρώπη
4. Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «Η μάχη των Οχυρών» Σέρρες – Δράμα – Ευρώπη
5. Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «ENERDECA – Creative Tourism» Καβάλα – Ελλάδα – Ευρώπη

Στοιχεία Συσχέτισης / Συμπληρωματικότητας με το ΣΣ ΚΑΠ και τις Ανάγκες Αυτού

[Go Top](#)

A/A	Τοπική Στρατηγική	Στοιχεία Συσχέτισης
1	Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT για την προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, όπως αυτή προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων που αφορούν στην περιοχή αλλά και τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, καθώς και την ιεράρχηση των αναγκών καθορίζονται οι στόχοι του τοπικού προγράμματος LEADER, καθώς και η στρατηγική που υιοθετείται για την επίτευξη των στόχων αυτών. Η τοπική στρατηγική της περιοχής παρέμβασης επιδιώκει την ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη με αξιοποίηση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων και την ανάδειξη της ιδιαίτερης τοπικής ταυτότητας. Βασικοί πυλώνες της αναπτυξιακής προσέγγισης θα είναι η στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, η εξωστρέφεια της τοπικής οικονομίας, η τουριστική αξιοποίηση και ανάπτυξη, η βέλτιστη διαχείριση και εκμετάλλευση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, η ενδυνάμωση – ανάπτυξη, προστασία και εξυπηρέτηση των κατοίκων που ζουν και δραστηριοποιούνται στην περιοχή, η παροχή ενισχυμένων υπηρεσιών και υποδομών εξυπηρέτησης, η καινοτομία, η συνεργασία, η δικτύωση και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας με άλλες περιοχές. Σημειώνεται ότι οι στόχοι του τοπικού προγράμματος LEADER ταυτίζονται με τους θεματικούς στόχους με τους οποίους αντιστοιχούν. Ακολουθεί η ανάλυση της τοπικής στρατηγικής βάσει των θεματικών στόχων, των αναγκών και της ιεράρχησης αυτών. Ειδικός Στόχος 1 – Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή) Η SWOT ανάλυση του πρώτου Ειδικού Στόχου του Προγράμματος και συνακόλουθα οι προκύπτουσες ανάγκες προσδιορίζουν ως βασική αναπτυξιακή προτεραιότητα την μετάβαση του αγροδιατροφικού τομέα της περιοχής παρέμβασης – που αποτελεί την πλέον σημαίνουσα οικονομική δραστηριότητα – σε ένα νέο παραγωγικό πρότυπο. Βασικά χαρακτηριστικά του νέου παραγωγικού προτύπου είναι η εστίαση στην παραγωγή προϊόντων υψηλότερης προστιθέμενης αξίας μέσω της σημαντικής αύξησης του βαθμού μεταποίησης, τυποποίησης και προώθησης τους στην αγορά επώνυμων τελικών διατροφικών προϊόντων, τη μείωση του κόστους παραγωγής μέσω της καλύτερης αξιοποίησης των εισροών ιδιαίτερα των σπανιζόντων φυσικών πόρων όπως το νερό είτε των εισροών σημαντικού οικονομικού και περιβαλλοντικού κόστους όπως είναι τα φυτοφάρμακα και τα λιπάσματα. Η στροφή στην παραγωγή ασφαλών και ποιοτικών τροφίμων,	Το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) για την περίοδο 2023-2027 αναγνωρίζει την προσέγγιση LEADER ως τον κεντρικό πυλώνα για την υλοποίηση του όγδοου ειδικού στόχου της ΚΓΠ. Αυτό δηλώνει ότι η προσέγγιση LEADER θα αποτελέσει τη βασική παρέμβαση για την προώθηση της αγροτικής ανάπτυξης, την ενίσχυση της υπαίθρου και την αντιμετώπιση των αναγκών που προκύπτουν. Η προσέγγιση LEADER βασίζεται στην αρχή της τοπικής ανάπτυξης από κάτω προς τα πάνω και δίνει έμφαση στη συμμετοχή των τοπικών φορέων και την ανάδειξη των τοπικών πόρων και δυνατοτήτων. Στόχος της προσέγγισης LEADER είναι να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των αγροτικών περιοχών, να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, να προωθηθεί η βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και να αναπτυχθούν ποιοτικές και καινοτόμες γεωργικές πρακτικές. Μέσω της προσέγγισης LEADER, το ΣΣ ΚΑΠ έχει ως στόχο να διασφαλίσει την περαιτέρω ανάπτυξη της υπαίθρου και την ενίσχυση των αγροτικών κοινοτήτων. Επιπλέον, η προσέγγιση LEADER συμπληρώνει τις ανάγκες του ΣΣ ΚΑΠ, προάγοντας τη συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την ανάπτυξη καίριων δεξιοτήτων και γνώσεων για την αγροτική ανάπτυξη. Μέσω της δικτύωσης και της ανταλλαγής πληροφοριών, οι αγρότες και οι φορείς της υπαίθρου θα έχουν πρόσβαση σε ευκαιρίες για καινοτομία, εκπαίδευση και επαγγελματική ανάπτυξη. Συνολικά, η προσέγγιση LEADER αποτελεί ένα σημαντικό μέσο για την επίτευξη των στόχων του ΣΣ ΚΑΠ. Μέσω της υποστήριξης της αγροτικής ανάπτυξης και της ενίσχυσης των αγροτικών κοινοτήτων, η προσέγγιση LEADER συμβάλει στη διασφάλιση μιας βιώσιμης και ανταγωνιστικής γεωργίας, την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της κοινωνικής ευημερίας στις αγροτικές περιοχές. Πιο συγκεκριμένα, το Στρατηγικό Σχέδιο θέτει την προσέγγιση LEADER ως τη βασική παρέμβαση για την εξυπηρέτηση του όγδοου ειδικού στόχου της ΚΓΠ 2023-2027 όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται «ΕΣ8: Ο Ειδικός Στόχος σχετικά με την προώθηση της απασχόλησης, της ανάπτυξης, της ισότητας των φύλων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των γυναικών στη γεωργία, της κοινωνικής ένταξης και της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της εφαρμογής των τοπικών στρατηγικών (LEADER). Το LEADER προωθεί την αειφόρο ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, αντιμετωπίζοντας τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί μια καινοτόμο προσέγγιση στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ μέσω της εκ των κάτω προς τα επάνω προσέγγισης. Η φιλοσοφία σχεδιασμού και εφαρμογής του διατηρείται μέσω της υποστήριξης ανάπτυξης των τοπικών επιχειρήσεων αλλά και μέσω της

ο περιορισμός της χρήσης λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων μπορεί να επιτευχθεί με την αύξηση των εκτάσεων που εφαρμόζεται βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία εξυπηρετώντας τους ποσοτικούς στόχους της πολιτικής από το αγρόκτημα στο πιάτο, την υλοποίηση επενδύσεων σε σύγχρονο εξοπλισμό στο πλαίσιο της προώθησης της γεωργίας ακριβείας σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης. Οι επενδύσεις σε επίπεδο γεωργικών εκμεταλλεύσεων χρηματοδοτούνται μέσω των σχετικών παρεμβάσεων του Ταμείου Ανάκαμψης αλλά και της παρέμβασης Π73.2.1 Σχέδια Βελτίωσης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων που συμβάλλουν στην Ανταγωνιστικότητα. Οι επενδύσεις σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης δεν είναι επιλέξιμες προς χρηματοδότηση από το Τοπικό Πρόγραμμα. Η προώθηση της βιολογικής γεωργίας εξυπηρετείται οριζόντια από τις παρεμβάσεις του Στρατηγικού Σχεδίου (Πυλώνας 1 echo scheme παρέμβαση Π31.9 Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας και Πυλώνας 2 Π70.2.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία). Η μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στην κτηνοτροφία αποτελεί επίσης στόχο της Πολιτικής από το Αγρόκτημα στο Πιάτο που εξυπηρετείται οριζόντια τόσο αυτοτελώς όσο και στο ευρύτερο πλαίσιο της βελτίωσης της ευζωίας των ζώων από πληθώρα παρεμβάσεων του Στρατηγικού Σχεδίου. Χαρακτηριστικά αναφέρονται οι παρεμβάσεις: Π3-70-3.1 Καλή μεταχείριση (ευζωία) των παραγωγικών ζώων, Π3-70-3.2 Μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στην αιγοπροβατοτροφία, Π3-73-2.4 Επενδύσεις στη βιοασφάλεια των παραγωγικών ζώων, Π3-73-2.8 Επενδύσεις για τη βελτίωση της ευζωίας των παραγωγικών ζώων. Κατά συνέπεια η κάλυψη των αναγκών 1.6 – Αξιοποίηση ευκαιριών που διανοίγονται από την Πολιτική από το Αγρόκτημα στο πιάτο (προώθηση βιολογικών προϊόντων) και 1.9 – Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ και βιολογικών προϊόντων, στο πλαίσιο του τοπικού Προγράμματος επικεντρώνεται σε τομείς της πολιτικής από το Αγρόκτημα στο Πιάτο όπως είναι η μείωση της σπατάλης τροφίμων, η αύξηση της κατανάλωσης προϊόντων υγιεινής διατροφής, η προώθηση της παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ, η παραγωγή και η ανάδειξη των διατροφικών χαρακτηριστικών των τοπικά παραγόμενων προϊόντων που δεν καλύπτονται από παρεμβάσεις του τομεακού Προγράμματος. Οι στόχοι της μείωσης των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου αποτελούν στόχους της Πράσινης Συμφωνίας αλλά και του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα όπως και η προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Ανάγκες του Ειδικού Στόχου σχετίζονται με την κυκλική οικονομία όπως η ανάγκη 1.2 – Ενίσχυση επενδύσεων αξιοποίησης γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων και βιομάζας και η ανάγκη 1.5 – Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για τις εφαρμογές της κυκλικής οικονομίας στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα. Οι ανωτέρω ανάγκες μπορούν να καλυφθούν συνδυαστικά μέσω της υλοποίησης επενδύσεων στις επιχειρήσεις πρώτης και δεύτερης μεταποίησης γεωργικών προϊόντων εστιασμένων στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού και την ενίσχυση της βιοοικονομίας, την υλοποίηση δράσεων κατάρτισης

ενίσχυσης δημόσιων υποδομών και επενδύσεων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Επιπρόσθετα και δεδομένης της διαφοροποίησης των αναγκών των αγροτικών περιοχών αλλά και των απρόβλεπτων φαινομένων, όπως η πανδημία COVID-19, οι πυρκαγιές και οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, που έχουν δημιουργήσει αρνητικές επιπτώσεις στις περιοχές αυτές, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη συνεργατικών δράσεων και πρωτοβουλιών με κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση, καθώς επίσης και πολιτικών «Εξυπνων Χωριών» για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση χρόνιων προβλημάτων μικρών υπο-περιοχών των περιοχών LEADER.» Η συμπληρωματικότητα του τοπικού Προγράμματος με το ΣΣ ΚΑΠ αναδεικνύεται μέσω μιας σειράς βημάτων και αξιολογήσεων. Καταρχάς, πραγματοποιείται ένας έλεγχος συμβατότητας μεταξύ των αναγκών του τοπικού Προγράμματος και των αναγκών του όγδοου ειδικού στόχου του ΣΣ ΚΑΠ. Αυτό διασφαλίζει ότι το τοπικό Πρόγραμμα συνάδει με τις προτεραιότητες και τις στρατηγικές που έχουν τεθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στη συνέχεια, λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των υπόλοιπων ειδικών στόχων του ΣΣ ΚΑΠ, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή και η αποτελεσματική συμπληρωματικότητα μεταξύ των προγραμμάτων. Αυτό εξασφαλίζει ότι οι πόροι και οι παρεμβάσεις διατίθενται με συνεκτικό τρόπο για την επίτευξη των ευρύτερων στόχων της ΚΑΠ. Τέλος, η συμβατότητα της Στρατηγικής Στοχοθέτησης του τοπικού Προγράμματος με το περιεχόμενο της παρέμβασης Π3-77-4.1 - Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων) εξετάζεται. Αυτό εξασφαλίζει ότι το τοπικό Πρόγραμμα είναι συνεπές με τις αρχές και τους στόχους της προσέγγισης LEADER, που αποτελεί τον κεντρικό πυλώνα της παρέμβασης Π3-77-4.1. Μέσω της συνδυασμένης αξιολόγησης και ανάλυσης αυτών των παραγόντων, διασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα και η συνοχή μεταξύ του τοπικού Προγράμματος και του ΣΣ ΚΑΠ. Αυτό εξασφαλίζει ότι οι πόροι και οι προσπάθειες εστιάζονται στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης, τη βιώσιμη γεωργία και την ενίσχυση των τοπικών κοινοτήτων μέσω της προσέγγισης LEADER. Συνολικά, ο όγδοος Ειδικός Στόχος του ΣΣ ΚΑΠ μετρά 22 ανάγκες, ενώ στο Τοπικό Πρόγραμμα έχουν καταμετρηθεί 46 ανάγκες, όπως αυτές προκύπτουν από την ανάλυση SWOT που προηγήθηκε της δημιουργίας αναγκών. Άξιο αναφοράς, αποτελεί το γεγονός πως η πλειονότητα των αναγκών του τοπικού προγράμματος παρουσιάζει πλήρη ταύτιση με την πλειονότητα των αναγκών του Ειδικού Στόχου 8 του ΣΣ ΚΑΠ, αλλά και με πληθώρα αναγκών των υπόλοιπων Ειδικών Στόχων του ΣΣ ΚΑΠ. Λεπτομερής απεικόνιση της προαναφερθείσας ταύτισης και συσχέτισης παρουσιάζεται στους πίνακες του παραρτήματος. Υπάρχουν ανάγκες του τοπικού Προγράμματος που ταυτίζονται με ανάγκες άλλων ειδικών στόχων, όπως για παράδειγμα οι ανάγκες του πρώτου θεματικού στόχου, και πιο συγκεκριμένα η τέταρτη ανάγκη «Ενίσχυση μεταποιητικών επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους» και η ένατη ανάγκη «Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ και βιολογικών προϊόντων» ταυτίζονται με την ανάγκη AN 103.02.04 «Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών προϊόντων σε υποκλάδους της μεταποίησης», καθώς και η ένατη ανάγκη ταυτίζεται με μία ακόμη ανάγκη του πρώτου ειδικού στόχου και πιο συγκεκριμένα του AN 077.02.02 «Ισχυροποίηση/ επέκταση του πλέγματος ενδοκλαδικών και διακλαδικών σχέσεων του αγροδιατροφικού τομέα». Επιπροσθέτως, συσχέτιση με τις ανάγκες άλλων ειδικών στόχων του ΣΣ ΚΑΠ

/ενημέρωσης και με τη δημιουργία δικτύων μεταξύ γεωργικών εκμεταλλεύσεων – μεταποιητικών επιχειρήσεων. Η αξιοποίηση της πλούσιας αλλά μη αξιοποιήσιμης μέχρι σήμερα δασικής βιομάζας σχετίζεται με την ικανοποίηση της ανάγκης 1.1 «Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης δασοκομικών προϊόντων και αξιοποίησης δασικών υπολειμμάτων» και εξυπηρετείται μέσω της παροχής ενισχύσεων σε μονάδες του δασοκομικού τομέα. Η παραγωγική αξιοποίηση των δασών και ιδιαίτερα η απομάκρυνση της νεκρής δασικής βιομάζας πλην της οικονομικής σημασίας έχει (ίσως και πρωτεύουσα) περιβαλλοντική σημασία λόγω του περιορισμού του κινδύνου των δασικών πυρκαγιών. Στη SWOT ανάλυση του πρώτου ειδικού στόχου αναδείχθηκε η εξειδίκευση της φυτικής και ζωικής παραγωγής της περιοχής παρέμβασης. Η συνεχής μείωση των πόρων της ΚΓΠ στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και η βαθμιαία σύγκληση του ύψους των ενισχύσεων του Πρώτου Πυλώνα μεταξύ παλαιών και νέων κρατών μελών θα οδηγήσει σε μείωση του ύψους των πόρων του πρώτου Πυλώνα και συνακόλουθα σε μείωση του γεωργικού εισοδήματος. Αυτή η παράμετρος αναδεικνύει την αναγκαιότητα μείωσης της εξάρτησης του γεωργικού εισοδήματος από τις άμεσες ενισχύσεις. Ταυτόχρονα, από την ανάλυση SWOT προέκυψαν οι ελλείψεις που παρατηρούνται στη δυναμικότητα μεταποίησης των κτηνοτροφικών προϊόντων, η γήρανση του πληθυσμού αλλά και η περιορισμένη κλαδική εξειδίκευση της τοπικής οικονομίας. Τα παραπάνω μπορούν να προέλθουν μέσω της αύξησης της προστιθέμενης αξίας των τοπικών προϊόντων που μπορούν να εξυπηρετηθούν από τις παρεμβάσεις του Προγράμματος που σχετίζονται με την ενίσχυση των επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησης (εκσυγχρονισμός υφισταμένων – δημιουργία νέων) μέσω της κάλυψης των αναγκών 1.4 – Ενίσχυση μεταποιητικών επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους, 1.7 – Ενίσχυση δράσεων προώθησης και βελτίωσης της αναγνωρισιμότητας των παραγόμενων τοπικών προϊόντων, την 1.3 – Επενδύσεις εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας στον τομέα του μαρμάρου και την 1.8 – Ενίσχυση ομο- η διακλαδικών συνεργασιών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων. Η κάλυψη των ανωτέρω αναγκών μπορεί να αξιοποιηθεί μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων του τοπικού προγράμματος για την ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων γεωργικών και μη γεωργικών προϊόντων και την ενίσχυση βιοτεχνικών δραστηριοτήτων ή και χειροτεχνικών δραστηριοτήτων σε στοχευμένες κατηγορίες δικαιούχων. Ειδικός Στόχος 2 – Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής. Το κείμενο τεκμηρίωσης της SWOT στο πλαίσιο αυτού του ειδικού στόχου ανέδειξε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τοπικής οικονομίας, την οικονομική υστέρηση και το χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ, την παρουσία επιχειρήσεων με υψηλή παραγωγικότητα εργασίας σε περιορισμένο αριθμό κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, τις ελλείψεις τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες χωρικές ενότητες, τον περιορισμένο τουριστικό κλάδο και κατ' επέκταση του εναλλακτικού τουρισμού – έλλειψη συνολικής ταυτότητας ως

παρατηρείται με τις ανάγκες του Θεματικού Στόχου 1 του τοπικού Προγράμματος και πιο συγκεκριμένα η ένταξη ανάγκη «Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ και βιολογικών προϊόντων» με τον ΕΣ 3 του ΣΣ της ΚΓΠ 030.03.01 «Ενίσχυση δικτυώσεων/συνεργασιών κλάδων της αγροδιατροφικής αλυσίδας (έμφαση στα ΠΟΠ -ΠΓΕ προϊόντα)» καθώς και με ΑΝ 013.09.03 «Αύξηση της παραγωγής/τυποποίησης/μεταποίησης ΠΟΠ -ΠΓΕ προϊόντων με δυνατότητες εισόδου στις αγορές» του ΕΣ 9 -ΣΣ -ΚΑΠ. Αναφορικά με τον Θεματικό Στόχο ΘΣ 6 της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής, άξιο αναφοράς αποτελεί το γεγονός πως παρουσιάζει συσχέτιση και ταύτιση με τους Ειδικούς Στόχους ΕΣ 4 “Συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σ’ αυτήν, μεταξύ άλλων μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της ενίσχυσης της δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα, καθώς και προώθηση της βιώσιμης ενέργειας”, ΕΣ 5 “Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, το έδαφος και ο αέρας, μεταξύ άλλων με τη μείωση της χημικής εξάρτησης” και ΕΣ 6 “Συμβολή στην ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας, ενίσχυση των οικοσυστημικών υπηρεσιών και διατήρηση των οικοτόπων και των τοπίων”. Συνεπώς, η συσχέτιση και ταύτιση των αναγκών του Ειδικού Στόχου 6 της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής θα γίνει με τις ανάγκες των ειδικών στόχων ΕΣ 4, 5 και 6, του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ. Δεδομένου ότι οι Ειδικοί Στόχοι του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ ΕΣ 4, ΕΣ 5 και ΕΣ 6, στοχεύουν στην επίτευξη των τριών περιβαλλοντικών και κλιματικών ειδικών στόχων α) συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, β) ορθολογική και αποτελεσματική διαχείριση των φυσικών πόρων, και γ) προστασία της βιοποικιλότητας, ενώ ταυτόχρονα ο Θεματικός Στόχος 6 της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής στοχεύει στην προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος, οι ειδικοί στόχοι αυτοί θα δράσουν συμπληρωματικά, για την κάλυψη των αναγκών τόσο της στρατηγικής του ΣΣ ΚΑΠ, όσο και της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής. Εκτός από τις ανάγκες του Θεματικού Στόχου 1 που σχετίζονται με τις ανάγκες των ειδικών στόχων 2, 3 και 9, η πρώτη ανάγκη του έβδομου Θεματικού Στόχου του τοπικού Προγράμματος, «Ενίσχυση/ανάπτυξη δικτυώσεων-συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων ή/και των φορέων» συσχετίζεται με την ανάγκη ΑΝ 017.10.07 «Διασύνδεση ερευνητικών φορέων με επιχειρήσεις και βελτίωση δικτύων συνεργασίας». Στην συνέχεια παρουσιάζεται αναλυτικά, η συμπληρωματικότητα, η ταύτιση και η συσχέτιση των αναγκών του τοπικού Προγράμματος με τις ανάγκες του ΕΣ 8, καθώς και με τους λοιπούς ειδικούς στόχους του ΣΣ ΚΑΠ, ανάλογα με την θεματική και τους επιμέρους στόχους που εξυπηρετούν. Συσχέτιση αναγκών ανά Θεματικό Στόχο του Τοπικού Προγράμματος με τις ανάγκες του ΕΣ 8 και άλλων ΕΣ του Στρατηγικού Σχεδίου ΣΣ ΚΑΠ 2023 – 2027

τουριστικού προορισμού, την ανεπάρκεια και παλαιότητα δημόσιων και ιδιωτικών υποδομών του τουριστικού τομέα και την απουσία ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού ενιαίας τουριστικής προβολής. Από την ανάλυση του ειδικού στόχου διατυπώθηκαν οι ακόλουθες ανάγκες του τοπικού προγράμματος που παρουσιάζονται παρακάτω, το σύνολο των οποίων μπορεί να αντιμετωπιστεί από τις παρεμβάσεις του τοπικού προγράμματος:

2.1 – Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού (αθλητικός, κοινωνικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, περιβαλλοντικός)

2.2 – Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής

2.3 – Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ταυτότητας και προβολής της περιοχής παρέμβασης

2.4 – Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος

2.5 – Επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτίωση ανταγωνιστικότητας τουριστικού κλάδου

2.6 – Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους

Οι ανάγκες 2.1 – Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού (αθλητικός, κοινωνικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, περιβαλλοντικός), 2.2 – Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής, 2.4 – Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος και 2.5 – Επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτίωση ανταγωνιστικότητας τουριστικού κλάδου θα εξυπηρετηθούν μέσω της παροχής χωρικά εστιασμένων ενισχύσεων σε αναδυόμενες περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος και σε εκσυγχρονισμό υφιστάμενων τουριστικών υποδομών με στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε παραδοσιακές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού καθώς και από δημόσιες παρεμβάσεις σε συγκεκριμένες ενότητες της υπαίθρου ή ενδιαφέροντες οικισμούς. Η ανάγκη 2.3 – Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ταυτότητας και προβολής της περιοχής παρέμβασης μπορεί να εξυπηρετηθεί τόσο μέσω του τοπικού Προγράμματος όσο και ιδιαίτερα μέσω παρεμβάσεων του Ειδικού στόχου 7 που σχετίζονται με την προώθηση των συνεργασιών μεταξύ τοπικών δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σε συνδυασμό με την αξιοποίηση καλών πρακτικών στο πλαίσιο των σχεδίων διακρατικής συνεργασίας. Η ενίσχυση της παραγωγικής βάσης της περιοχής παρέμβασης που εκφράζεται μέσω της ανάγκης 2.6 – Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους, μπορεί επικουρικά να εξυπηρετηθεί από την τοπική στρατηγική η οποία θα εστιαστεί στη δημιουργία συνεργειών με την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, τις επενδυτικές παρεμβάσεις του Στόχου Πολιτικής 1 του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και των τομεακών προγραμμάτων. Το δεύτερο Ειδικό Στόχο εξυπηρετούν και οι σχετιζόμενες με τον Ειδικό Στόχο 1 παρεμβάσεις για την ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων γεωργικών και μη γεωργικών προϊόντων, την ενίσχυση βιοτεχνικών δραστηριοτήτων η και χειροτεχνικών δραστηριοτήτων σε στοχευμένες

κατηγορίες δικαιούχων και την παροχή ενισχύσεων σε επιχειρήσεις για την υλοποίηση επενδύσεων εστιασμένων στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού και την ενίσχυση της βιοοικονομίας. Ειδικός Στόχος 3 – Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων Η SWOT ανάλυση αναδεικνύει τις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η περιοχή παρέμβασης από τη δυσμενή δημογραφική σύνθεση, το χαμηλό εκπαιδευτικό υπόβαθρο του μόνιμου πληθυσμού, τις ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό στην υγειονομική περίθαλψη και τον χαμηλό βαθμό εξοικείωσης με την σύγχρονη τεχνολογία (ψηφιακός αναλφαβητισμός) και τα παραγωγικά και επιχειρηματικά εργαλεία που προσφέρει ενώ παρατηρείται μειωμένη ανταπόκριση των πολιτών σε δράσεις κοινωνικού ενδιαφέροντος. Η περιοχή παρέμβασης όπως αναδείχθηκε και στην ανάλυση της SWOT σε θέματα εργασίας, δεν απέχει από τα προβλήματα που παρατηρούνται σε εθνικό επίπεδο όπως το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης. Ταυτόχρονα, παρατηρείται υστέρηση στις παρεχόμενες βασικές υπηρεσίες στον πληθυσμό, γεγονός που είναι σύνηθες φαινόμενο μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών (και πιο έντονο σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές) στη χώρα μας αλλά και συνολικά στην Ε.Ε. (όπως αποτυπώνεται στην Πράσινη Βίβλο για τις αγροτικές περιοχές). Η αναστροφή των δυσμενών δημογραφικών εξελίξεων προϋποθέτει την αναστροφή της πληθυσμιακής διαρροής ιδιαίτερα των νέων που μπορεί να προέλθει από την ταυτόχρονη εκπλήρωση δύο προϋποθέσεων που είναι η δημιουργία θέσεων εργασίας που αποτελεί στόχευση των παρεμβάσεων των Ειδικών Στόχων 1 και 2 αλλά και τη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών. Παράλληλα το υψηλό ποσοστό πληθυσμού μεγάλης ηλικίας δημιουργεί ανάγκες παροχής βελτιωμένων υγειονομικών και προνοιακών υπηρεσιών ενώ η υψηλή ανεργία εγκυμονεί αυξημένο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού. Τα ανωτέρω αποτυπώνονται στη διαμόρφωση των αναγκών που είναι οι παρακάτω: 3.1 – Δράσεις ανάπτυξης ψηφιακών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση κατοίκων ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών 3.2 – Ενίσχυση φορέων για την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών και προγραμμάτων στήριξης/μέριμνας 3.3 – Δράσεις για την άρση του ψηφιακού αναλφαβητισμού και την αξιοποίηση των ΤΠΕ 3.4 – Αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας – πρόνοιας με την αξιοποίηση των ΤΠΕ 3.5 – Υποστήριξη δράσεων εθελοντισμού και ευαισθητοποίηση πολιτών για την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών 3.6 – Ευαισθητοποίηση-ενίσχυση συμμετοχής πολιτών σε κοινωνικές δράσεις 3.7 – Υποστήριξη κοινωνικών δράσεων για την εξυπηρέτηση του πληθυσμού σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές Η κάλυψη των αναγκών αυτών μπορεί να προέλθει μέσω κλασικών δράσεων όπως η δημιουργία δομών και υπηρεσιών εκεί που παρατηρείται έλλειψη και αφού εξεταστούν διεξοδικά οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις του Στόχου Πολιτικής 4 του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ αλλά όπως ανέδειξε και η πρόσφατη πανδημία μέσω της αξιοποίησης των ΤΠΕ αλλά και μέσω ιδιωτικής πρωτοβουλίας στο πλαίσιο ενεργοποίησης της υπο παρέμβασης 1.6 – Ενίσχυση

επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών. Η παροχή υπηρεσιών μέσω της ανάπτυξης σχετικών εφαρμογών και την αξιοποίηση του διαρκώς επεκτεινόμενου προσφερόμενου πλέγματος «δημοσίων υπηρεσιών» μέσω του GOV.GR προϋποθέτει την επέκταση των ευρυζωνικών υποδομών στην οποία δεν μπορεί να συμβάλλει το τοπικό πρόγραμμα αλλά και στην απόκτηση /αναβάθμιση ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού. Όπως ανέδειξε η SWOT ο ψηφιακός αναλφαριθμητισμός αποτελεί ουσιαστικό ανασταλτικό παράγοντα για την ανάπτυξη της περιοχής όπως καταγράφεται και στη σχετική ανάγκη, ειδικά όπως παρατηρείται συνήθως σε μεγαλύτερες ηλικίες. Η κάλυψη της συγκεκριμένης ανάγκης όπως και οι ενέργειες ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού μπορεί να καλυφθούν από τις παρεμβάσεις παροχής εκπαίδευσης – κατάρτισης του τοπικού προγράμματος. Ειδικός Στόχος 4 – Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων Στο κείμενο της τεκμηρίωσης της SWOT ανάλυσης γίνεται αναφορά ότι η παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας στις αγροτικές περιοχές με ποιότητα ανάλογη εκείνης των αστικών περιοχών, είναι ζωτικής σημασίας για τη διαβίωση και τις θέσεις εργασίας στις αγροτικές περιοχές, καθώς και για τη διασφάλιση ότι κανένα άτομο και καμία περιοχή δεν θα μείνει στο περιθώριο. Ωστόσο, οι κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές των τελευταίων δεκαετιών, μεταβάλλουν το ρόλο και τη φύση των αγροτικών περιοχών, οι οποίες επηρεάζονται επίσης από τη μείωση και τη γήρανση του πληθυσμού, δημιουργώντας αισθήματα απομόνωσης και κοινωνικού αποκλεισμού αλλά και έντονες ανησυχίες για την υποβάθμιση των υποδομών και της παροχής κοινωφελών υπηρεσιών στις περιοχές αυτές, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη, κοινωνικές υπηρεσίες, εκπαίδευση, καθώς και σε ταχυδρομικές, τραπεζικές υπηρεσίες κ.α. Παράλληλα, ανησυχίες εκφράζονται και σχετικά με την ελάττωση των ευκαιριών απασχόλησης και την πιθανή μείωση των εισοδημάτων ή την περιορισμένη συγκοινωνιακή και ψηφιακή συνδεσιμότητα των περιοχών. Η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των αγροτικών περιοχών αποτελεί καθοριστικό παράγοντα και μαζί με τη διαθεσιμότητα ποιοτικών θέσεων εργασίας, ουσιαστική προϋπόθεση για τη συγκράτηση σε πρώτη φάση και σε δεύτερη φάση την προσέλκυση νέων κατοίκων. Η στόχευση του τέταρτου ειδικού στόχου είναι άμεσα σχετιζόμενη και συμπληρωματική με τον ειδικό στόχο 3 αφού η παροχή ικανοποιητικού επιπέδου και εύκολα προσβάσιμων υπηρεσιών υγείας – πρόνοιας είναι συνυφασμένη με την ποιότητα ζωής των κατοίκων καθώς και τους ειδικούς στόχους 1 και 2 για την ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας. Η διαθεσιμότητα βασικών «περιβαλλοντικών υποδομών» που σχετίζονται με την καθημερινότητα του πολίτη και του αγρότη (ύδρευση, άρδευση, αποχέτευση, διαχείριση απορριμμάτων) σε μεγάλο βαθμό έχει καλυφθεί από τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΤΠΑ και Ταμείο Συνοχής) είτε μέσω του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης είτε των τομεακών προγραμμάτων ενώ πρόσθετες δυνατότητες παρέχονται μέσω των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. Τα ανωτέρω

αποτυπώνονται στις ανάγκες 4.2 – Ενίσχυση δράσεων διαχείρισης αποβλήτων (ανακύκλωσης, κομποστοποίησης) σε τοπικό επίπεδο, 4.4 – Ενίσχυση υποδομών αποχέτευσης και διαχείρισης αστικών λυμάτων σε μικρούς οικισμούς και 4.5 – Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός δικτύων ύδρευσης/άρδευσης - Προώθηση δράσεων ορθολογικής διαχείρισης υδάτινων πόρων. Οι ανωτέρω ανάγκες καλύπτονται μέσω παρεμβάσεων για την χρηματοδότηση υποδομών μικρής κλίμακας απολύτως αναγκαίων και συμπληρωματικών με παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Η χρηματοδότηση έργων αναπλάσεων και διαμόρφωσης του δημόσιου χώρου εντός οικισμών αλλά και η ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας συμβάλουν και εξυπηρετούν τον στόχο της δημιουργίας ενός τουριστικού προορισμού δωδεκάμηνης διάρκειας, γεγονός που συνδέεται περισσότερο με ανάγκες του Ειδικού στόχου 2 που προηγήθηκε (όπως για παράδειγμα η ανάγκη 2.1 – Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού (αθλητικός, κοινωνικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, περιβαλλοντικός), η ανάγκη 2.2 – Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής και η ανάγκη 2.4 – Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος) αλλά και ανάγκες του ειδικού στόχου 5 που έπεται (5.1 – Αναβάθμιση υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών σε χώρους υψηλής πολιτιστικής και ιστορικής αξίας, 5.2 – Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης και 5.4 – Ενίσχυση/αναβάθμιση υποδομών άσκησης πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων στην περιοχή παρέμβασης). Η περιοχή παρέμβασης και ιδιαίτερα συγκεκριμένα τμήματά της βρίσκονται σε ορεινές περιοχές με σχετικά δυσμενείς κλιματολογικές συνθήκες (χαμηλές θερμοκρασίες, παγετούς) την χειμερινή περίοδο. Η κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της πλειονότητας των δημόσιων κτιρίων στην περιοχή παρέμβασης λόγω της παλαιότητας τους δημιουργεί αυξημένο κόστος ενώ έχουν κτιστεί με κτιριοδομικό κανονισμό που δεν προέβλεπε ικανοποιητική μόνωση. Η εξοικονόμηση ενέργειας πέραν του περιορισμού του κόστους συμβάλλει και στην επίτευξη των στόχων που προβλέπει η Εθνική Στρατηγική για το Κλίμα και την Ενέργεια. Η ανάγκη 4.1 – Υλοποίηση δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης, εξοικονόμησης και απεξάρτησης από συμβατικές πηγές ενέργειας στα δημόσια κτίρια της περιοχής παρέμβασης θα καλυφθεί μέσω των παρεμβάσεων «Εξοικονομώ» που χρηματοδοτείται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Ανάκαμψης. Όπως προαναφέρθηκε Ειδικοί Στόχοι 3 και 4 τέμνονται σε όρους στρατηγικής και στοχοθέτησης στα θέματα που σχετίζονται με την παροχή και την εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας και την παροχή υπηρεσιών για την μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού όπως αποτυπώνεται και στην ανάγκη 4.6 – Κατάρτιση τοπικού πληθυσμού και επιχειρήσεων σε θέματα αξιοποίησης ΤΠΕ η οποία θα καλυφθεί και από δράσεις εκπαίδευσης – κατάρτισης του τοπικού προγράμματος αλλά και

από δράσεις του ειδικού στόχου 7. Πλην των ηλικιωμένων και των μακροχρόνια ανέργων, τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού υφίσταται και μια ευάριθμη τα τελευταία χρόνια ομάδα πληθυσμού που είναι οι μετανάστες και οι πρόσφυγες. Η περιοχή παρέμβασης λόγω της γεωγραφικής θέσης της όπως καταγράφηκε στην SWOT ανάλυση του Ειδικού Στόχου φιλοξενεί σημαντικό αριθμό μεταναστών / προσφύγων (εκτός των άλλων και 200 περίπου άτομα σε συγκεκριμένη δομή στην πόλη της Δράμας) και αποτυπώνεται στην ανάγκη 4.3 – Ενίσχυση δομών και υπηρεσιών εξυπηρέτησης προσφύγων/μεταναστών (ένταξη στην κοινωνική ζωή και προώθηση στην απασχόληση). Για την ομαλή ένταξη των μεταναστών και των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων την προγραμματική περίοδο 2021-2027 προβλέπεται σημαντική χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης. Οι παρεμβάσεις του τοπικού προγράμματος θα είναι μόνο συμπληρωματικές προς τις παρεμβάσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου στοχεύοντας στην υποβοήθηση/διευκόλυνση στην πρόσβαση εργασίας ώστε αφενός να διευκολυνθεί η ένταξη στην αγορά εργασίας αφετέρου να αντιμετωπιστεί το οξύμενο πρόβλημα έλλειψης εργατικού δυναμικού στον πρωτογενή τομέα. Οι σχετικές παρεμβάσεις του Προγράμματος μόνο συμπληρωματικά μπορούν να συμβάλλουν και εστιάζονται στην μετατροπή/αξιοποίηση κάποιων υποδομών για την κάλυψη προσωρινών αναγκών στέγασης και σίτισης κατά την περίοδο υψηλής ζήτησης ανθρώπινου δυναμικού σε «γεωργικές δραστηριότητες» και στη δημιουργία «κοινωνικών δικτύων» μέσω των παρεμβάσεων του Ειδικού Στόχου 7 . Ειδικός Στόχος 5 – Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων Στο κείμενο της τεκμηρίωσης της SWOT ανάλυσης γίνεται αναφορά ότι η περιοχή παρέμβασης, παρουσιάζει υψηλής αξίας πολιτιστικά στοιχεία με θρησκευτικό χαρακτήρα, Ιστορικές Μονές (Εικοσιφοίνισσα, Σίψα), αρχαιολογικών χώρων (Αρχαίο Ιερό Διονύσου στην Καλή Βρύση, αρχαιολογικός χώρος Πλατανιάς, Κάστρο Αγγίτη), σημεία με φυσική ομορφιά που ανήκουν στο πολιτιστικό κομμάτι της περιοχής (Παρθένο Δάσος Φρακτού, Φαλακρό Όρος, δάσος Ελατιάς) κ.α. Αξιοσημείωτο καταγράφεται επίσης το άυλο πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής παρέμβασης, με έθιμα και δρώμενα που σχετίζονται με την αρχαιότητα αλλά και τη Χριστιανική θρησκεία. Παράλληλα στην ανάλυση του δεύτερου ειδικού στόχου αναδείχθηκε η υστέρηση του τουρισμού στην περιοχή παρέμβασης παρά τα σημαντικά αλλά αναξιοποίητα πλεονεκτήματα της περιοχής για την ανάπτυξη μορφών τουρισμού που δεν σχετίζονται με το τουριστικό πρότυπο της χώρας «ήλιος – θάλασσα». Η καταρχήν στόχευση επομένως είναι η αξιοποίηση συγκεκριμένων χαρακτηριστικών που διαθέτει η περιοχή (μοναδικοί φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι, ικανός αριθμός αθλητικών εγκαταστάσεων, πληθώρα αξιόλογων πολιτιστικών εκδηλώσεων από τοπικούς φορείς) για την προσέλκυση επισκεπτών με ειδικά ενδιαφέροντα και την ενδυνάμωση όλων αυτών των στοιχείων που μπορούν να διαδραματίσουν μοχλό ανάπτυξης στους τομείς του εναλλακτικού τουρισμού και του πολιτισμού. Τα ανωτέρω

αποτυπώνονται και στις ανάγκες του ειδικού στόχου 5.1 - Αναβάθμιση υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών σε χώρους υψηλής πολιτιστικής και ιστορικής αξίας, 5.2 – Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης, 5.3 - Δημιουργία ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής προβολής της περιοχής παρέμβασης, 5.4 – Ενίσχυση/αναβάθμιση υποδομών άσκησης πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων στην περιοχή παρέμβασης και 5.5 – Ενίσχυση φορέων διαχείρισης πολιτιστικών πόρων και ενδυνάμωση του στελεχιακού τους δυναμικού. Το σύνολο των αναγκών μπορεί να ικανοποιηθεί μέσω παρεμβάσεων στο τοπικό πρόγραμμα για την υλοποίηση αθλητικών /πολιτιστικών εκδηλώσεων, την ανάδειξη των τοπικών εθιμικών, παραδοσιακών και αθλητικών δρώμενων, καθώς και την παραδοσιακή γαστρονομία, την εκπόνηση ειδικών στοχευμένων μελετών και την ενίσχυση υποδομών ανάδειξης του πολιτιστικού στοιχείου μέσω και των παρεμβάσεων του ειδικού στόχου 7, την ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών, τη δημιουργία εικονικών «ιστορικών διαδρομών», «φυσιολατρικών διαδρομών» κλπ. μέσω και της ενδυνάμωσης των τοπικών φορέων. Το πρόγραμμα εστιάζεται κυρίως στη χρηματοδότηση αύλων (-soft) παρεμβάσεων. Οι παρεμβάσεις που εξυπηρετούν τον ειδικό στόχο παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συνέργειας με τις παρεμβάσεις παροχής ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουρισμό (ειδικός στόχος 2) και στις παρεμβάσεις χρηματοδότησης υποδομών μικρής κλίμακας του ΕΣ 4. Ειδικός Στόχος 6 – Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος Στο κείμενο της τεκμηρίωσης της SWOT ανάλυσης αναδείχθηκε η πλούσια βιοποικιλότητα και η σημαντική έκταση προστατευόμενων περιοχών σε συνδυασμό με την πλούσια ποικιλομορφία τοπίων, το πλούσιο υδατικό δυναμικό της περιοχής παρέμβασης και η περιβαλλοντική κατάσταση των υδάτινων σωμάτων, οι κίνδυνοι και οι προκλήσεις που επιφέρουν οι πιέσεις από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες, η κλιματική αλλαγή και οι συχνότερες φυσικές καταστροφές που εκδηλώνονται που είναι οι πυρκαγιές και οι πλημμύρες. Η καταρχήν στόχευση του ειδικού στόχου είναι να εκπληρώσει τόσο την ανάγκη προστασίας του περιβαλλοντικού κεφαλαίου στην περιοχή παρέμβασης όσο και να το αναδείξει ως ένα από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής, σε συνέργεια με τις επιδιώξεις του ειδικού στόχου 2 (συνοπτικά ως βιώσιμη τουριστική αξιοποίηση) και του ειδικού στόχου 5 (έμφαση στα πολιτιστικά στοιχεία και δρώμενα). Η επιτυχία της στόχευσης θα είναι αποτέλεσμα της εξυπηρέτησης των επτά διατυπωμένων αναγκών από σχετικές παρεμβάσεις. Οι ανάγκες αυτές είναι: 6.1 – Δράσεις περιβαλλοντικής προστασίας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής 6.2 – Δημιουργία πράσινων υποδομών για την προστασία των οικοτόπων και τον περιορισμό των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών 6.3 – Προστασία, ανάδειξη και προβολή του Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης 6.4 – Ενίσχυση συνεργασίας τοπικών φορέων, ερευνητικών ιδρυμάτων και εθελοντικών οργανώσεων στην υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικής προστασίας 6.5 – Υλοποίηση των προτεινόμενων έργων προστασίας

των περιοχών NATURA των σχεδίων διαχείρισης μέσω των κοινοτικών πόρων της περιόδου 2021-2027

6.6 – Ενίσχυση υποδομών φορέων (εφαρμογές πρόληψης - εξοπλισμός) για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών

6.7 – Υλοποίηση δράσεων και ευαισθητοποίηση για την προστασία του περιβάλλοντος από ανθρωπογενείς δραστηριότητες

Η κάλυψη των αναγκών περιβαλλοντικής προστασίας (6.1, 6.3, 6.5) θα γίνει με τη χρηματοδότηση έργου μικρού προϋπολογισμού που στοχεύει στην ανάδειξη και προστασία της επιλεχθείσας προστατευόμενης περιοχής αποκλειστικά με βάση το περιεχόμενο των Διαχειριστικών σχεδίων που θα λειτουργεί συμπληρωματικά με τις παρεμβάσεις που υλοποιούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης, το ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, το τομεακό πρόγραμμα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή και τις παρεμβάσεις των άρθρων 70, 72 και 73 του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΓΠ 2023-2027. Οι διαπιστωμένες ανάγκες ως σύνολο έρχονται ως απόρροια της προσπάθειας που γίνεται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για άμβλυνση των προβλημάτων των φορέων διαχείρισης για την εκτέλεση του σκοπού τους αλλά και την ένταξη εθελοντικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στην πολιτική προστασία στον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της χώρας.

Στο παραπάνω πλαίσιο, το τοπικό πρόγραμμα μπορεί να ενεργοποιηθεί πιο ευνοϊκά σε σχέση με παρελθούσες προγραμματικές περιόδους εντός όμως εύρους περιεχομένου του, που δίνει έμφαση στην ενεργή συμμετοχή των τοπικών εταίρων και του πληθυσμού, στην ενίσχυση των δικτύων και της ανάδειξης τοπικών πρωτοβουλιών (εξυπηρέτηση ανάγκης 6.4), μέσω όμως δράσεων υπό τον ειδικό στόχο 7, και όχι φυσικά στη χρηματοδότηση υψηλού προϋπολογισμού αντιπλημμυρικών έργων ή την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού πολιτικής προστασίας που θα καλυφθούν από το ΠΕΠ ΑΜΘ ή τα τομεακά προγράμματα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή και Πολιτικής Προστασίας 2021 – 2027. Σημειώνεται ότι η ανάγκη 6.6 – Ενίσχυση υποδομών φορέων (εφαρμογές πρόληψης - εξοπλισμός) για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών θα καλυφθεί κυρίως μέσω δράσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης (εξυπηρέτηση ανάγκης 6.7) που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος και των παρεμβάσεων του έβδομου ειδικού στόχου, δεδομένου ότι οι εφαρμογές πρόληψης και ο εξοπλισμός καλύπτονται από το ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και το τομεακό πρόγραμμα Πολιτική Προστασία 2021-2027. Η προστασία των οικοτόπων και ο περιορισμός των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών (ανάγκη 6.2) θα εξυπηρετηθεί μέσω χρηματοδότησης μικρού κόστους πράσινων υποδομών και στην ενημέρωση /ευαισθητοποίηση του πληθυσμού μέσω των προγραμμάτων ευαισθητοποίησης /ενημέρωσης του γενικού πληθυσμού (εξυπηρέτηση ανάγκης 6.7) που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος και των παρεμβάσεων του έβδομου ειδικού στόχου. Ειδικός Στόχος 7 – Ανάπτυξη της δικτύωσης, της συνεργασίας και της καινοτομίας

Στο κείμενο της τεκμηρίωσης της SWOT ανάλυσης αναδείχθηκε ειδικά στον Θεματικό Στόχο 7 το χαμηλό

ποσοστό συνεργασίας που καταγράφονται μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων, των φορέων αλλά και των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της περιοχής (Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Τμήμα Αγροτικής Βιοτεχνολογίας και Οινολογίας του ΔΙ.ΠΑ.Ε.). Η χαμηλή αυτή συνεργασία συνάγεται οριζοντίως σε ένα μεγάλο σύνολο αναπτυξιακών παραμέτρων που άπτονται της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας, της περιβαλλοντικής προστασίας, της κυκλικής οικονομίας, της ανάδειξης και προβολής του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της περιοχής, της αξιοποίησης των ΤΠΕ για την κάλυψη των κενών στην παροχή υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας και γενικότερα βασικών υπηρεσιών ιδιαίτερα στις πλέον απομακρυσμένες από τις μεγάλες αστικές συγκεντρώσεις περιοχές, την προώθηση δράσεων ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος όπως είναι η ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων, η μείωση της σπατάλης τροφίμων κ.α. Κατά συνέπεια ο έβδομος ειδικός στόχος μπορεί να θεωρηθεί ως εγκάρσιος/οριζόντιος οι παρεμβάσεις του οποίου εξυπηρετούν ανάγκες των υπόλοιπων ειδικών στόχων. Η προσέγγιση αυτή αποτυπώνεται και στις ανάγκες του ειδικού στόχου: 7.1 – Ενίσχυση/ανάπτυξη δικτυώσεων – συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων ή/και των φορέων 7.2 – Ενίσχυση συνεργασίας και μεταφοράς τεχνογνωσίας μεταξύ επιχειρήσεων και πανεπιστημιακών - ερευνητικών φορέων 7.3 – Προώθηση αποτελεσμάτων έργων συνεργασίας - καινοτομίας και διάδοση καλών πρακτικών 7.4 – Ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων και εθελοντικών ομάδων στον τομέα του περιβάλλοντος 7.5 – Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων στους τομείς της τοπικής ανάπτυξης και περιβάλλοντος 7.6 – Δημιουργία τοπικού brand name και υποστήριξη προώθησης τοπικών προϊόντων Στο πλαίσιο αυτού του ειδικού στόχου θα προωθηθεί μέσω παρεμβάσεων η παροχή χρηματοδότησης προ τις επιχειρήσεις για την ανάπτυξη επιχειρηματικών συμπράξεων (cluster), συνεργασιών και δικτυώσεων μεταξύ τους αλλά και με τους φορείς που σχετίζονται και με την επιμέρους στρατηγική των ειδικών Στόχων 1 και 2 για το παραγωγικό κύκλωμα της αγροδιατροφής σε θέματα δημιουργία τοπικού brand name και υποστήριξης προώθησης τοπικών προϊόντων, κυκλικής οικονομίας, βιοοικονομίας, αξιοποίησης γεωργικών και κτηνοτροφικών αποβλήτων (εξυπηρέτηση αναγκών 7.1 και 7.6). Η ανάγκη 7.2 – Ενίσχυση συνεργασίας και μεταφοράς τεχνογνωσίας μεταξύ επιχειρήσεων και πανεπιστημιακών - ερευνητικών φορέων, είναι οριζόντια και καλύπτει το σύνολο των ειδικών στόχων και συγκεκριμένα τους ειδικούς στόχους 1 και 2 για θέματα προώθησης και προβολής, ενημέρωσης των επιχειρήσεων αλλά και των συλλογικών φορέων της επιχειρηματικότητας (συνεταιρισμοί, επιμελητήρια) για την αξιοποίησή χρηματοδοτικών ευκαιριών, την ενίσχυση της εξωστρέφειας με τη συμμετοχή σε διεθνή επιχειρηματικά δίκτυα, την παροχή έξυπνων υπηρεσιών, την καταπολέμηση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, την αναβάθμιση των παρεχόμενων βασικών υπηρεσιών προς τον πληθυσμό στο πλαίσιο των ειδικών στόχων 3

και 4 (αξιοποίηση ΤΠΕ για την υγεία, πρόνοια, εκπαίδευση, αναψυχή, έξυπνη κινητικότητα), την δικτύωση των εταίρων (αυτοδιοίκηση, κοινωνία των πολιτών) για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της προστασίας και ανάδειξης της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και την ανάδειξη του μνημειακού πλούτου στο πλαίσιο των ειδικών στόχων πέντε και έξι. Έτσι, μέσω του τοπικού προγράμματος θα παρέχονται ενισχύσεις για τη δημιουργία νέων ή ανάπτυξη υφισταμένων συνεργατικών δικτύων μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων, δημοσίων, ιδιωτικών φορέων, μη κυβερνητικών αλλά και εθελοντικών οργανώσεων για την κοινωνική, πολιτιστική και περιβαλλοντική προστασία της περιοχής τα οποία θα εξυπηρετούν ταυτόχρονα την ανάγκη 7.3 για προώθηση αποτελεσμάτων έργων συνεργασίας - καινοτομίας και διάδοση καλών πρακτικών, την ανάγκη 7.4 για την ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων και εθελοντικών ομάδων στον τομέα του περιβάλλοντος και την 7.5 για την ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων στους τομείς της τοπικής ανάπτυξης και περιβάλλοντος. Επισημαίνεται ότι οι ανάγκες 7.3 και 7.5 μπορούν να εξυπηρετηθούν και μέσω της ΟΤΔ αναδεικνύοντας τον σημαντικό ρόλο που καλείται να διαδραματίσει η ίδια για την ενεργοποίηση των τοπικών εταίρων στα νέα θέματα όπως η μείωση της σπατάλης τροφίμων, η προώθηση της υγιεινής διατροφής και η καταπολέμηση της παχυσαρκίας, η ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας, η προστασία του περιβάλλοντος κτλ. Παράλληλα καταλυτικός πρέπει να είναι ο ρόλος της ΟΤΔ για την διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ των εταίρων που είναι προϋπόθεση για την ανάπτυξη των δικτύωσης και της συνεργασίας. Τα παραπάνω θέματα καλύπτονται μέσω του τοπικού προγράμματος με την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών της ΟΤΔ. Το τοπικό πρόγραμμα επιλέγει να μην ενεργοποιήσει την υπο παρέμβαση 7.3 – Έξυπνα Χωριά: συνεργασία για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών δεδομένου ότι δεν προέκυψε η αναγκαιότητα από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και την τεκμηρίωση της SWOT. Η εξυπηρέτηση της δικτύωσης και της συνεργασίας θα εξυπηρετηθεί τέλος από τα 2 διατοπικά και τα 3 διακρατικά προγράμματα που η ΟΤΔ προτίθεται να συμμετέχει και είναι τα εξής (αναλυτικά στοιχεία των οποίων παρέχονται στα αναλυτικά Τεχνικά Δελτία των υποπαραεμβάσεων 8.1 και 8.2 που ακολουθούν): 1. Σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Vía egnatia», Καβάλα και 7 ΟΤΔ 2. Σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Διάγνωση, συμβουλευτική και ανάδειξη τοπικής καινοτομίας του Αγροτικού χώρου» στην ΑΜΘ, Ροδόπη και ΟΤΔ στην ΑΜΘ 3. Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «Ελλάδα: Γαστρονομικός Προορισμός» Ηράκλειο – Ελλάδα – Ευρώπη 4. Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «Η μάχη των Οχυρών» Σέρρες – Δράμα – Ευρώπη 5. Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «ENERDECA – Creative Tourism» Καβάλα – Ελλάδα – Ευρώπη

Στοιχεία Συσχέτισης / Συμπληρωματικότητας με τις Λοιπές Εθνικές Στρατηγικές

[Go Top](#)

A/A	Τοπική Στρατηγική	Στοιχεία Συσχέτισης
1	Η τοπική στρατηγική της περιοχής παρέμβασης επιδιώκει την ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη με αξιοποίηση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων και την ανάδειξη της ιδιαίτερης τοπικής ταυτότητας. Βασικοί πυλώνες της αναπτυξιακής προσέγγισης θα είναι η στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, η εξωστρέφεια της τοπικής οικονομίας, η τουριστική αξιοποίηση και ανάπτυξη, η βέλτιστη διαχείριση και εκμετάλλευση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, η ενδυνάμωση – ανάπτυξη, προστασία και εξυπηρέτηση των κατοίκων που ζουν και δραστηριοποιούνται στην περιοχή, η παροχή ενισχυμένων υπηρεσιών και υποδομών εξυπηρέτησης, η καινοτομία, η συνεργασία, η δικτύωση και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας με άλλες περιοχές. Σημειώνεται ότι οι στόχοι του τοπικού προγράμματος LEADER ταυτίζονται με τους θεματικούς στόχους οι οποίοι είναι οι εξής: Ειδικός Στόχος 1 – Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή) Ειδικός Στόχος 2 – Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής Ειδικός Στόχος 3 – Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων Ειδικός Στόχος 4 – Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων Ειδικός Στόχος 5 – Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων Ειδικός Στόχος 6 – Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος Ειδικός Στόχος 7 – Ανάπτυξη της δικτύωσης, της συνεργασίας και της καινοτομίας	Το σύνολο των Εθνικών Αναπτυξιακών Στρατηγικών αλλά και πληθώρα Κοινοτικών Στρατηγικών εξυπηρετούνται μέσω των παρεμβάσεων του ΕΣΠΑ 2021-2027. Το ΕΣΠΑ 2021-2027 υλοποιείται μέσω Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών τα οποία εξυπηρετούν τους πέντε στόχους πολιτικής των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, Ταμείο Συνοχής) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας. Το ΕΣΠΑ 2021-2027 απαρτίζεται από οκτώ Τομεακά Προγράμματα, δεκατρία Περιφερειακά Προγράμματα και το Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας. Το σύνολο των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ εξυπηρετούν πέντε στόχους πολιτικής που είναι: Στόχος Πολιτικής 1. Μια Εξυπνότερη Ευρώπη: Προώθηση καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού (20% των συνολικών πόρων). Ο πρώτος στόχος πολιτικής στοχεύει στη διασφάλιση ασφαλούς, γρήγορης και αξιόπιστης πρόσβασης στο διαδίκτυο για όλους και στην παροχή καλύτερων ψηφιακών υπηρεσιών από το κράτος στους πολίτες και τις Επιχειρήσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Η στοχοθέτηση του πρώτου Στόχου Πολιτικής του ΕΣΠΑ σχετίζεται πρωτίστως με τους ακόλουθους θεματικούς στόχους του τοπικού προγράμματος : Θεματικός Στόχος 1: «Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)», Θεματικός Στόχος 2: «Ενίσχυση επιχειρήσεων για την βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής» και Θεματικός Στόχος 7: «Ανάπτυξη της δικτύωσης, της συνεργασίας και της καινοτομίας» Στο πλαίσιο του πρώτου Στόχου Πολιτικής του ΕΣΠΑ ως κύριες επιλογές πολιτικής έχουν επιλεχθεί: i) Ενδυνάμωση του οικοσυστήματος έρευνας και καινοτομίας με βάση τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης και των μηχανισμών διάχυσης και υποστήριξης της καινοτομίας σε όλο το εύρος των απαιτούμενων δραστηριοτήτων – ενίσχυση συμπράξεων ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων, ii) Ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας και της επιχειρηματικής καινοτομίας με την παροχή κινήτρων για αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων και νέων ιδεών από υφιστάμενες και νεοφυείς επιχειρήσεις και την υποστήριξη της ανάπτυξης/υιοθέτησης μίας ευρύτερης άποψης για την καινοτομία από όλους τους κλάδους της οικονομίας (π.χ. στον τουρισμό και τον πολιτισμό), iii) Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων με έμφαση στον ψηφιακό μετασχηματισμό (Industry 4.0) και σε φιλικές προς το περιβάλλον διαδικασίες και προϊόντα, iv) Δημιουργία υποδομών και μηχανισμών στήριξης της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας (π.χ. Innovation Agency), v) Στρατηγική επένδυση στο τουριστικό οικοσύστημα με βάση την εθνική και τις συμπληρωματικές περιφερειακές

στρατηγικές για τον τουρισμό, vi) Μέτρα για την αύξηση του μέσου μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων, προώθηση συνεργασιών μεταξύ ΜμΕ (π.χ. με δημιουργία clusters) ή/και με μεγαλύτερες επιχειρήσεις με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους σε παγκόσμιες αγορές και αλυσίδες αξίας (διεθνοποίηση), vii) Ενίσχυση της συνδεσιμότητας με ευρυζωνική πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων, viii) Ψηφιακός μετασχηματισμός του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και επέκταση των ψηφιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις με επαναχρησιμοποίηση των υπαρχόντων εργαλείων της ΕΕ και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών σε όλα τα στάδια υλοποίησης, ix) Προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στο πλαίσιο των κατευθύνσεων της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, της στήριξης της επιχειρηματικής καινοτομίας, της βιομηχανικής μετάβασης, της υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού και της κυκλικής οικονομίας. Επιμέρους τομείς που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις του τοπικού προγράμματος είναι :

- Η αύξηση του μεγέθους των επιχειρήσεων σε όρους απασχολούμενου ανθρώπινου δυναμικού και πάγιου κεφαλαίου και βελτίωση της παραγωγικότητας σε όρους προστιθέμενης αξίας ανά εργαζόμενο - ανάπτυξη των επιχειρηματικών και καινοτομικών δικτύσεων και συνεργασιών με επικέντρωση σε εστίες ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Οι δικτυώσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο της υποπαρέμβασης 7.1 «Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων» θα πρέπει να έχουν διακριτή θεματολογία και στοχοθέτηση από τις δικτυώσεις που θα προωθηθούν μέσω του τομεακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα 2021-2027 που θα εστιασθούν σε κλάδους με συγκριτικό πλεονέκτημα. Τομέας που θα μπορούσαν να επικεντρωθούν οι δικτυώσεις της υποπαρέμβασης 7. 1 είναι μεταξύ επιχειρήσεων για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας και βιοοικονομίας και οι δικτυώσεις μεταξύ επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων. • Η εξασφάλιση αδιάλειπτης πρόσβασης όλων των πολιτών σε υποδομές δικτύου με ταχύτητες λήψης τουλάχιστον 100 Mbps (με δυνατότητα αναβάθμισης στο 1 Gbps) και πρόσβαση βασικών κοινωνικοοικονομικών φορέων σε υποδομές δικτύου με ταχύτητες 1 Gbps καθώς και η ανάπτυξη εφαρμογών αξιοποίησης των δικτύων 5-G, η δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων για ανάπτυξη εφαρμογών έξυπνων πόλεων και ανάπτυξη τεχνολογιών για το διαδίκτυο των αντικειμένων (IoT), Η παροχή νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών προς τις επιχειρήσεις, την παραγωγική βάση και τους πολίτες με ταυτόχρονη διασφάλιση της ιδιωτικότητας και της προστασίας δεδομένων και της κυβερνοασφάλειας, καθώς και της διαλειτουργικότητας ψηφιακών συστημάτων και υπηρεσιών. Η προώθηση και διάδοση της τηλεργασίας ώστε να προσεγγιστεί ο μ.ο. της ΕΕ (14%), Η ανάπτυξη της αγοράς ψηφιακών προϊόντων, υπηρεσιών και εφαρμογών και ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών για την υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, Η ανάπτυξη και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στο πλαίσιο των κατευθύνσεων της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης, της βιομηχανικής μετάβασης και της υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού και της γαλάζιας Προτεραιότητας επίσης θα αποτελέσει η εισαγωγή καινοτόμων εφαρμογών σε τοπικό επίπεδο που θα βασίζονται σε μείζονες / τομεακές στρατηγικές επενδύσεις. Για υπηρεσίες τηλε-εκπαίδευσης, δια βίου μάθησης, τηλε-ιατρικής, υποστήριξη ατόμων τρίτης ηλικίας κλπ θα υποστηριχθεί η εισαγωγή ψηφιακών

εφαρμογών βασισμένων στην ανάπτυξη και διείσδυση ευρυζωνικών δικτύων και της τεχνολογίας 5G. Αντίστοιχα, οι παρεμβάσεις κατάρτισης του Τοπικού Προγράμματος (Υποπαρεμβάσεις 2.1 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα, 2.2 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 2-γενή τομέα, 2.3 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 3-γενή τομέα) που θα προέλθουν και από δράσεις των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ θα στοχεύσουν στην κάλυψη απολυτά εξειδικευμένων ομάδων πληθυσμού. Αναφορικά με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο του τομεακού προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», αυτή είναι οριζόντια, δηλαδή χωρίς εστίαση σε συγκεκριμένους οικονομικούς κλάδους όπως επιχειρηματικά σχέδια που στοχεύουν σε συγχωνεύσεις επιχειρήσεων, την εφαρμογή ερευνητικών αποτελεσμάτων, τον ψηφιακό μετασχηματισμό κλπ. Οι επενδυτικές υποπαρεμβάσεις του τοπικού προγράμματος έχουν συγκεκριμένη κλαδική στόχευση, ενισχύουν επιχειρήσεις που δεν είναι επιλέξιμοι για χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» (πρώτη μεταποίηση). Όσον αφορά στις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, οι σχετικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ θα υλοποιηθούν με βάση τις αρχές του Σχεδίου Δράσης της Επιτροπής για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, σύμφωνα με τις οποίες οι δημόσιες υπηρεσίες είναι εκ προεπιλογής ψηφιακές και παρέχονται σύμφωνα με την αρχή της μίας μόνο χρήσης (once-only principle), χωρίς αποκλεισμούς και είναι προσβάσιμες, ανοιχτές και διαφανείς, εκ προεπιλογής διασυνδεδεμένες, εκ προεπιλογής διαλειτουργικές, αξιόπιστες και ασφαλείς. Η διακήρυξη του Ταλίν για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (2017), αποτελεί τον κατευθυντήριο οδηγό για τη συνέχιση των επενδύσεων με στόχο την επιτάχυνση του εκσυγχρονισμού του δημόσιου τομέα. Η ανάπτυξη των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών επιλύει ένα από τα οξυμένα προβλήματα των κατοίκων των απομακρυσμένων περιοχών μειώνοντας την ανάγκη μετακινήσεων. Η εξοικείωση των πολιτών ιδιαίτερα ειδικών ομάδων πληθυσμού ηλικιωμένοι, μη ολοκληρώσαντες την υποχρεωτική εκπαίδευση θα αποτελέσει αντικείμενο κατάρτισης των υποπαρεμβάσεων 2.1, 2.2 και 2.3 του τοπικού προγράμματος. Στόχος Πολιτικής 2. Προώθηση της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων (27% των συνολικών πόρων). Πληθώρα Εθνικών Στρατηγικών και Ευρωπαϊκών οδηγιών εξυπηρετούνται μέσω των παρεμβάσεων του δεύτερου στόχου πολιτικής που σχετίζεται πρωτίστως με τον Θεματικό Στόχο 6: «Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος» του τοπικού Προγράμματος και δευτερευόντως με τον Θεματικό Στόχο 4: «Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων» και ιδιαίτερα των σχεδιαζόμενων πράξεων της υποπαρέμβασης 4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας. Η πρόληψη, η ετοιμότητα και η αντιμετώπιση κινδύνων και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε καταστροφές, με βάση την ιεράρχηση και τις προτεραιότητες που θέτουν η Εθνική Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων, η Εθνική Στρατηγική Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, η Στρατηγική για τα Δάση και άλλα σχέδια διαχείρισης κινδύνων (action plans) αποτελούν βασικές επιλογές πολιτικής. Έμφαση θα δοθεί στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, στη διατήρηση και ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους. Με την εφαρμογή του Νόμου 4662/2020 (Νόμος για την Πολιτική Προστασία) θα επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός και αποσαφήνιση αρμοδιοτήτων στον τομέα της πρόληψης μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων. Η αξιολόγηση και χαρτογράφηση

των κινδύνων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο αποτελεί σημαντικό εργαλείο πρόληψης και διαχείρισής τους. Επιπλέον, η αναβάθμιση της ικανότητας εκτίμησης και αξιολόγησης των κινδύνων, η βελτίωση της ετοιμότητας και άμεσης απόκρισης σε καταστροφές και η βελτίωση της διασυννοριακής συνεργασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων και απειλών συνιστούν αποτελεσματικά εργαλεία διαχείρισής τους. Με την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων χρηματοδοτικών μέσων, οι παρεμβάσεις θα επικεντρωθούν στην προώθηση εφαρμογής έργων πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων, αναβάθμιση των επιχειρησιακών δομών του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Καταστροφών, ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων, αναβάθμιση δεξιοτήτων και κινητοποίηση εθελοντικών οργανώσεων. Παράλληλα, θα ενισχυθούν δράσεις εκπαίδευσης/ενημέρωσης πληθυσμού (με έμφαση σε ΑμεΑ/χρόνια πάσχοντες) για θέματα αντιμετώπισης κινδύνων. Παρεμβάσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων χρηματοδοτούνται μέσω του τομεακού Προγράμματος «Πολιτική Προστασία» και των 13 Περιφερειακών Προγραμμάτων. Οι σχετικές δράσεις της υποπαρέμβασης 6.2 «Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές» θα πρέπει να εστιασθούν σε τοπικής κλίμακας έργα μικρού προϋπολογισμού. Προτεραιότητα αποτελούν η προώθηση όλων των μορφών της βιοοικονομίας, των υπηρεσιών χρήσης αντί της προμήθειας προϊόντων και των κυκλικών επιχειρηματικών μοντέλων καινοτομίας. Θα προωθηθούν δράσεις που θα συνάδουν με τη σχετική πυραμίδα ιεράρχησης της διαχείρισης αποβλήτων, στοχεύοντας σε αποτελεσματική και ολοκληρωμένη διαχείριση, με ιδιαίτερο βάρος στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, στη διαλογή στην πηγή, αύξηση της ανακύκλωσης και επανάχρησης και αναβάθμιση των σχετικών υποδομών, καθώς και στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών. Συνεπώς οι πράξεις της υποπαρέμβασης 1.7 «Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας και κυκλικής οικονομίας» θα πρέπει να εστιασθούν στην αξιοποίηση της γεωργικής και δασικής βιομάζας εστιάζοντας στη δημιουργία συνεργατικών σχημάτων δημόσιου /ιδιωτικού τομέα σε συνδυασμό με την υποπαρέμβαση 7.2 «Συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και ΜΚΟ για την κοινωνική ή / και πολιτιστική ή / και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων». Μέσω του τομεακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» θα χρηματοδοτηθεί η κατασκευή νέων σύγχρονων Μονάδων Ανάκτησης και Ανακύκλωσης (ΜΑΑ) οι οποίες θα επεξεργάζονται διακριτά συλλεγόμενα βιολογικά και ανακυκλώσιμα απόβλητα, καθώς και διακριτά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα απόβλητα (πλαστικό, μέταλλο, χαρτί/χαρτόνι, γυαλί κλπ.), όπως προβλέπεται από τον εθνικό σχεδιασμό και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851. Η κάθε μία από αυτές τις μονάδες θα είναι σχεδιασμένη κατά τρόπο που να συμβάλει στους σταδιακούς στόχους και ορόσημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, εξασφαλίζοντας ποσοστό αποβλήτων που ανακτώνται προς ανακύκλωση, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης για παραγωγή κομπόστ υψηλής ποιότητας και της χώνευσης, τουλάχιστον 55% μέχρι το 2025, 60% μέχρι 2030 και 65% των συνολικών εισερχομένων ποσοτήτων έως το έτος 2035. Επίσης θα αναβαθμιστούν οι υφιστάμενες ή υπό κατασκευή Μονάδες Επεξεργασίας Αποβλήτων για την μετατροπή τους

σε Μονάδες Ανάκτησης και Ανακύκλωσης. Οι μονάδες αυτές δε θα είναι αποδέκτες ειδικών ροών αποβλήτων όπως ογκώδη απόβλητα, επικίνδυνα οικιακά απορρίμματα, μπαταρίες, χρησιμοποιημένα λάδια και υφάσματα τα οποία επίσης θα συλλέγονται διακριτά. Όσον αφορά στα στερεά απόβλητα απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις αλλά και μεταρρυθμίσεις για την επίτευξη των στόχων και τη συμμόρφωση με το περιβαλλοντικό κεκτημένο της ΕΕ. Στο πλαίσιο αναδιοργάνωσης και ενίσχυσης του τομέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων προβλέπεται η δημιουργία ενός ενιαίου ρυθμιστικού φορέα σε εθνικό επίπεδο, για την παρακολούθηση της εφαρμογής των δράσεων διαχείρισης στερεών αποβλήτων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας, συντονίζοντας όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση έχει περιγραφεί στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Παράλληλα, θα ληφθούν μέτρα για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, ενώ θα υλοποιηθούν δράσεις ενημέρωσης/ πληροφόρησης για τη χωριστή διαλογή στην πηγή, για την ανακύκλωση, για την κυκλική οικονομία και τον περιορισμό της χρήσης πλαστικών. Η ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων (συμπ. θαλάσσιων) αποτελούν βασική επιλογή προκειμένου να διασφαλιστεί η καθολική πρόσβαση σε επαρκές και καλής ποιότητας νερό, συμπεριλαμβανομένων των απομακρυσμένων περιοχών και μικρών νησιών. Απαιτείται αναβάθμιση και ανάπτυξη υποδομών (δίκτυα, αφαλατώσεις και λοιπές εγκαταστάσεις με χρήση ΑΠΕ, όπου απαιτείται, και μικρής κλίμακας φράγματα), ενίσχυση δράσεων εξοικονόμησης νερού μέσω νέων τεχνολογιών και προώθηση της επανάχρησης νερού κυρίως για άρδευση. Προτεραιότητα αποτελεί η υλοποίηση του εθνικού επιχειρησιακού σχεδίου στον τομέα του πόσιμου νερού λαμβάνοντας υπόψη και την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 και της 2ης αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, για τη διαχείριση και προστασία συνολικά των υδάτινων πόρων, ενώ στο πλαίσιο αναδιοργάνωσης και ενίσχυσης του τομέα των υδάτινων πόρων προβλέπεται η δημιουργία ενός ενιαίου ρυθμιστικού φορέα σε εθνικό επίπεδο, για την παρακολούθηση της ορθολογικής διαχείρισης και την προώθηση της αποτελεσματικής χρήσης τους, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας. Η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση έχει περιγραφεί στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η εφαρμογή και υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Λυμάτων σε οικισμούς α', β', γ' προτεραιότητας αποτελεί άμεση προτεραιότητα. Η χρηματοδότηση των αναγκών σε μικρότερους οικισμούς με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (σε τουριστικές και περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές με έμφαση σε μικρά νησιά) θα υλοποιηθεί στη βάση εγκεκριμένου επιχειρησιακού σχεδίου. Μελλοντικές επενδύσεις στον τομέα του νερού (πόσιμο νερό και λύματα) θα αντιμετωπίζονται - όπου είναι εφικτό - με έναν ολιστικό τρόπο. Η συγκεκριμένη προσέγγιση είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της οικονομικής βιωσιμότητας των επενδύσεων και την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς στους πολίτες. Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της έχουν στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών και την αποτελεσματικότερη προστασία πληθυσμού και οικοσυστημάτων. Οι παρεμβάσεις θα επικεντρωθούν στον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση των μηχανισμών και συστημάτων παρακολούθησης, στην εκπόνηση και εφαρμογή σχεδίων και μελετών διαχείρισης κινδύνου, στη βελτίωση της ενημέρωσης και της ικανότητας

παρακολούθησης σχετικών παραμέτρων. Έμφαση θα δοθεί επίσης σε δράσεις βελτίωσης αστικού περιβάλλοντος μέσω πράσινων υποδομών και προώθησης της αειφόρου αστικής κινητικότητας, στην αποκατάσταση επιβαρυμένων περιβαλλοντικά αστικών χώρων και στη βελτίωση της προσβασιμότητας. Κατά συνέπεια μέσω της υποπαρέμβασης 4.1 «Έργα υποδομών μικρής κλίμακας» του τοπικού Προγράμματος δε θα χρηματοδοτηθούν έργα σημαντικής κλίμακας ύδρευσης, αποχέτευσης ή έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Εξίσου σημαντική είναι η προστασία της βιοποικιλότητας και των δασών με στόχο την αποτελεσματικότερη διακυβέρνηση και διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών και του δικτύου NATURA 2000 σε ξηρά και σε θάλασσα, την αντιμετώπιση ξενικών ειδών, την υποστήριξη του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, τη βελτίωση οικοσυστημικών υπηρεσιών, την παρακολούθηση και καταγραφή απειλών και αναγκών διαχείρισης, τη βελτιωμένη πρόσβαση σε ΑμΕΑ σε περιοχές φυσικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, θα πραγματοποιηθούν οριζόντιες και διευρυμένες δράσεις στο πλαίσιο υλοποίησης τόσο της Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα, όσο και του Σχεδίου Εθνικής Στρατηγικής για τα Δάση, ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην αφύπνιση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σχετικά με την προστασία και διατήρηση των διαφόρων οικοσυστημάτων. Στο ανωτέρω πλαίσιο παρεμβάσεων θα πρέπει να υπάρξει αποφυγή επικαλύψεων με την υποπαρέμβαση 6.1 «Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών» και αναζήτηση συνεργειών με στόχο την επίτευξη πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος. Το Ταμείο Συνοχής θα χρηματοδοτήσει κατά κανόνα τις παρεμβάσεις εθνικής κλίμακας, στρατηγικής σημασίας ή με διαπεριφερειακό χαρακτήρα. Το ΕΤΠΑ θα χρηματοδοτήσει όλες τις υπόλοιπες παρεμβάσεις κυρίως περιφερειακής κλίμακας. Από τα Περιφερειακά Προγράμματα θα χρηματοδοτηθούν κυρίως παρεμβάσεις επεξεργασίας λυμάτων, αποχέτευσης, πρόσβασης σε πόσιμο νερό, βιώσιμης διαχείρισης νερού, μικρού μεγέθους αντιπλημμυρικά έργα, τοπικά έργα αποθήκευσης ενέργειας και έργα εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια κτίρια εκτός αυτών της κεντρικής δημόσιας διοίκησης, ενώ θα συμβάλλουν στην υλοποίηση έργων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας “GReco Islands” συμπληρωματικά με το ΤΔΜ και άλλα Ταμεία (π.χ. ΕΤΘΑΥ). Τα Τομεακά Προγράμματα θα χρηματοδοτήσουν κατά κανόνα δράσεις εθνικής ή στρατηγικής σημασίας συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης Στόχος Πολιτικής 3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη: Ανάπτυξη προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων (8% των συνολικών πόρων). Οι παρεμβάσεις του Στόχου Πολιτικής 3 σχετίζονται με την αναβάθμιση των οδικών, σιδηροδρομικών και θαλάσσιων υποδομών μεταφορών και την αναβάθμιση των συστημάτων εναέριας κυκλοφορίας και δεν σχετίζονται με το τοπικό πρόγραμμα. Στόχος Πολιτικής 4. Μια πιο κοινωνική Ευρώπη: Επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό και διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες και αγαθά (30% των συνολικών πόρων). Το πεδίο Στοχοθέτησης του τέταρτου Στόχου πολιτικής σχετίζεται πρωτίστως με τους ακόλουθους θεματικούς στόχους του τοπικού Προγράμματος: Θεματικός Στόχος 3: «Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων», Θεματικός Στόχος 5: «Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής» και εν μέρει με τον Θεματικό Στόχος 4: «Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων». Το εύρος των τομέων που καλύπτει ο

τέταρτος στόχος πολιτικής του ΕΣΠΑ είναι πολύ μεγάλος ενώ χρηματοδοτείται μέσω του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ. Οι δράσεις που προωθούν την παροχή ισότιμης πρόσβασης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και κατάρτισης εμπίπτουν στον ΣΠ4. Δράσεις που υποστηρίζουν την έρευνα και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΣΠ1 ενώ παρεμβάσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση των δομών της εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών δύναται να υποστηριχθούν από το ΕΤΠΑ στο ΣΠ2 ή στο πλαίσιο χωρικών επενδύσεων. Οι επενδύσεις στον τομέα της υγείας και της μακροχρόνιας φροντίδας υπό τον ΣΠ4, επικεντρώνονται στη βελτίωση της πρόσβασης των ευάλωτων ομάδων σε δομές υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας φροντίδας αντίστοιχα, λαμβάνοντας υπόψη και τις ανάγκες των περιθωριοποιημένων ατόμων, και διακρίνονται από λοιπές παρεμβάσεις με στοιχεία καινοτομίας όπου θα υποστηριχθούν υπό τον ΣΠ1. Στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης ή άλλης εδαφικής ανάπτυξης, οι επενδύσεις: α) για την αντιμετώπιση της κοινωνικής ένταξης των περιθωριοποιημένων ατόμων σε υποβαθμισμένες αστικές, αγροτικές και παράκτιες περιοχές καθώς και β) για τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού σε αστικές, αγροτικές και παράκτιες περιοχές με αναπτυξιακές δυνατότητες, δύνανται να προγραμματιστούν εφόσον απαιτηθεί υπό τον Στόχο Πολιτικής 5 με τη χρήση των εδαφικών εργαλείων. Κατά κανόνα οι πόροι για τον ΣΠ4 κατανέμονται: Στα Περιφερειακά Προγράμματα προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες υποδομών για την αγορά εργασίας, την υγεία, την μακροχρόνια φροντίδα, την εκπαίδευση και δια βίου μάθηση, την κοινωνική πρόνοια και κοινωνική ένταξη, αλλά και για τον τουρισμό και τον πολιτισμό στο πλαίσιο της συμβολής στην κοινωνικοοικονομική ανάκαμψη. Πριν την έκδοση προσκλήσεων από τα Προγράμματα για την υποβολή και ένταξη έργων υποδομής στους τομείς εκπαίδευσης και υγείας που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ προβλέπεται να εκπονηθεί ή επικαιροποιηθεί ανάλογη χαρτογράφηση των σχετικών αναγκών, οι δράσεις καταπολέμησης της φτώχειας, της ενεργού και ισότιμης κοινωνικοοικονομικής ένταξης, της προώθησης της ισότητας και της ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες. Σε Τομεακά Προγράμματα, για τη χρηματοδότηση δράσεων σχετικά με: τη βελτίωση στην πρόσβαση στην απασχόληση όλων των ατόμων, την προσαρμοστικότητα επιχειρήσεων και εργαζομένων, τον εκσυγχρονισμό των θεσμών της αγοράς εργασίας και της υγείας, τη βελτίωση και ανάπτυξη των συστημάτων εκπαίδευσης, την κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, την κοινωνική συνοχή καθώς και με πιλοτικό ή/και μεταρρυθμιστικό χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένου του ψηφιακού μετασχηματισμού, σε όλο το πεδίο εφαρμογής του ΣΠ 4. Στον τομέα της υγείας, οι παρεμβάσεις που θα αναπτυχθούν στα προγράμματα, ενισχύουν πρωτίστως την οικονομική προσιτότητα και προσβασιμότητα της υγειονομικής περίθαλψης και της μακροχρόνιας φροντίδας για κοινωνικά ευάλωτα άτομα, χωρίς να αντικαθίστανται οι εθνικοί πόροι στον τομέα. Ταυτόχρονα, τουλάχιστον όσον αφορά στη μακροχρόνια περίθαλψη, στα προγράμματα θα ληφθεί μέριμνα να περιλαμβάνουν συνοδευτικά κοινωνικά μέτρα και όχι μόνο μέτρα για την υγεία. Μέσω του τοπικού προγράμματος στο πλαίσιο των δράσεων κρατικών ενισχύσεων (παρεμβάσεις Θεματικών Στόχων 1 και 2) θα υπάρξει εστίαση στην ενίσχυση της νεανικής επιχειρηματικότητας ενώ μέσω της υποπαρέμβασης 3.2 «Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του

κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών» θα χρηματοδοτηθούν παρεμβάσεις που δεν καλύπτονται από τις παρεμβάσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης. Οι επενδύσεις ΕΤΠΑ σε τουρισμό και πολιτισμό θα λαμβάνουν υπόψη την ευημερία των επισκεπτών, θα σέβονται το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και θα διασφαλίζουν την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα των προορισμών και των επιχειρήσεων μέσω μιας ολοκληρωμένης και ολιστικής προσέγγισης. Οι παρεμβάσεις στον τομέα του τουρισμού πολιτισμού θα υλοποιηθούν κυρίως μέσω των Περιφερειακών Προγραμμάτων και ως εκ τούτου η συμπληρωματικότητα με το Τοπικό Πρόγραμμα παρουσιάζεται στην ενότητα Συμπληρωματικότητα με τις Περιφερειακές Στρατηγικές. Στόχος Πολιτικής 5. Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της: Προώθηση βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης, μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών Το πεδίο Στοχοθέτησης του πέμπτου Στόχου πολιτικής σχετίζεται πρωτίστως με τους ακόλουθους θεματικούς στόχους του τοπικού Προγράμματος: Θεματικό Στόχος 4: «Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων» και Θεματικός Στόχος 5: «Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής». Ο Στόχος Πολιτικής εξυπηρετείται μέσω της εφαρμογής ολοκληρωμένων εδαφικών στρατηγικών αξιοποιώντας όλα τα είδη παρέμβασης (από όλους τους ΣΠ) και θα χρηματοδοτηθεί από τα ΠΕΠ και το Τομεακό Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας (ΕΤΘΑΥ). Το ΕΤΠΑ θα αποτελέσει το βασικό Ταμείο χρηματοδότησης και το ΕΚΤ+ θα χρηματοδοτήσει δράσεις για την ανθεκτικότητα των περιοχών και των κοινωνιών. Το ΕΤΘΑΥ υποστηρίζει την εφαρμογή ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε παράκτιες, νησιωτικές και αλιευτικές περιοχές στο πλαίσιο εφαρμογής Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης. Οι ολοκληρωμένες χωρικές στρατηγικές με αξιοποίηση των χωρικών εργαλείων ΟΧΕ και ΤΑΠΤΟΚ θα εφαρμοστούν σε περιοχές με τα εξής χαρακτηριστικά: (α) αναπτυξιακή υστέρηση, μείωση πληθυσμού και ύπαρξη σημαντικών εμποδίων ανάπτυξης, (β) ύπαρξη περιορισμένων διασυνδέσεων με αστικά κέντρα και μειωμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες, (γ) ύπαρξη προϋποθέσεων για ανάπτυξη δικτύων οικονομικών δραστηριοτήτων με στόχο τη δημιουργία οικονομιών συσσωμάτωσης, (δ) ύπαρξη αξιόλογων πολιτιστικών και φυσικών πόρων με δυνατότητες αξιοποίησης για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Στα πλαίσια των ΟΧΕ προβλέπονται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στις αγροτικές περιοχές με έμφαση σε ορεινές, νησιωτικές και παράκτιες περιοχές. Επιδιώκεται κατά προτεραιότητα, η βιώσιμη ανάπτυξη και η διασφάλιση ποιοτικών συνθηκών διαβίωσης με έμφαση στις επενδύσεις υποδομών προσβασιμότητας και συνδεσιμότητας, και στην εφαρμογή ολιστικών παρεμβάσεων που προωθούν την κυκλική και γαλάζια οικονομία, την ενεργειακή και ψηφιακή μετάβαση, την τοπική επιχειρηματικότητα την αποτελεσματικότητα των κοινωνικών υποδομών ή/ και την ανάδειξή τους ως τουριστικών προορισμών. Για τις στρατηγικές των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε αγροτικές παράκτιες και νησιωτικές περιοχές, έμφαση θα δοθεί στη συνέργεια με δράσεις που χρηματοδοτούνται σε περιοχές Natura 2000 από το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή», με δεδομένο ότι οι περιοχές αυτές καλύπτουν σημαντικό ποσοστό της έκτασης των ορεινών και νησιωτικών περιοχών, συνυπάρχοντας συχνά και με περιοχές ιστορικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Ειδικά για τις νησιωτικές

περιοχές θα ληφθεί υπόψη η πρωτοβουλία για τα “-GReco Islands” και θα προωθηθεί η συνέργεια των παρεμβάσεων από όλα τα Προγράμματα. Το ΕΓΤΑΑ μέσω της εφαρμογής ΤΑΠΤΟΚ – Leader εστιάζεται στις αγροτικές περιοχές και ιδιαίτερα στις ορεινές και νησιωτικές και είναι μονοταμειακό. Στις νησιωτικές και παράκτιες περιοχές θα προβλεφθούν σαφή κριτήρια οριοθέτησης των περιοχών ή / και των επιλεξιμοτήτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑΥ, δυνάμει του εθνικού θεσμικού πλαισίου. Από τα ανωτέρω συνάγεται η συμπληρωματικότητα των ακόλουθων υποπαρεμβάσεων του Τοπικού Προγράμματος με τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΤΠΑ και ΕΤΘΑΥ: 4.2 «Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας» και 5.2 «Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς».

Στοιχεία Συσχέτισης / Συμπληρωματικότητας με τις Λοιπές Περιφερειακές Στρατηγικές

[Go Top](#)

A/A	Τοπική Στρατηγική	Στοιχεία Συσχέτισης
1	Η τοπική στρατηγική της περιοχής παρέμβασης επιδιώκει την ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη με αξιοποίηση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων και την ανάδειξη της ιδιαίτερης τοπικής ταυτότητας. Βασικοί πυλώνες της αναπτυξιακής προσέγγισης θα είναι η στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, η εξωστρέφεια της τοπικής οικονομίας, η τουριστική αξιοποίηση και ανάπτυξη, η βέλτιστη διαχείριση και εκμετάλλευση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, η ενδυνάμωση – ανάπτυξη, προστασία και εξυπηρέτηση των κατοίκων που ζουν και δραστηριοποιούνται στην περιοχή, η παροχή ενισχυμένων υπηρεσιών και υποδομών εξυπηρέτησης, η καινοτομία, η συνεργασία, η δικτύωση και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας με άλλες περιοχές. Σημειώνεται ότι οι στόχοι του τοπικού προγράμματος LEADER ταυτίζονται με τους θεματικούς στόχους οι οποίοι είναι οι εξής Ειδικός Στόχος 1 – Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή) Ειδικός Στόχος 2 – Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής Ειδικός Στόχος 3 – Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων Ειδικός Στόχος 4 – Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων Ειδικός Στόχος 5 – Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων Ειδικός Στόχος 6 – Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος Ειδικός Στόχος 7 – Ανάπτυξη της δικτύωσης, της συνεργασίας και της καινοτομίας	Η Περιφερειακή Στρατηγική της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης αποτυπώνεται στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΠΕΠ ΑΜΘ) 2021-2027, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ (Στόχος «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη»), το ΕΚΤ+, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ. Αντίστοιχα, η αναπτυξιακή τοπική στρατηγική της Αναπτυξιακής Δράσης αποτυπώνεται στο τοπικό πρόγραμμα αναπτυξιακής στρατηγικής της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ). Η συσχέτιση και συμπληρωματικότητα των δύο προαναφερθέντων στρατηγικών αποτελεί κομβική συνιστώσα για την διασφάλιση της κάλυψης των αναγκών της περιοχής παρέμβασης και κατ' επέκταση την αναπτυξιακή πορεία της περιοχής. Στα πλαίσια ελέγχου διαπίστωσης αναγκών, με βάση την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, προκύπτει ταύτιση και συσχέτιση αναγκών με τις διαπιστωμένες ανάγκες του τοπικού αναπτυξιακού Προγράμματος. Αρχικά, καθίσταται φανερό πως η τοπική αναπτυξιακή στρατηγική της ΟΤΔ, συμβαδίζει με το όραμα του Προγράμματος ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Π-ΑΜΘ) 2021-2027, το οποίο επιδιώκει να καταστήσει την περιοχή ΠΑΜΘ μια Πύλη Ανάπτυξης, έναν Πόλο Αξίας και ένα Πρότυπο Κοινωνικής Παρέμβασης. Σύμφωνα με το ΠΕΠ (Π-ΑΜΘ), η ΠΑΜΘ θα αποτελέσει πύλη ανάπτυξης, μέσω της αξιοποίησης της γεωγραφικής θέσης και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της σε φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους. Επίσης, θα αποτελέσει πόλο αξίας, μέσω της ενίσχυσης και διεύρυνσης της παραγωγικής βάσης, επενδύοντας στην έρευνα και καινοτομία, με έμφαση στους τομείς που προκύπτουν από την Εθνική Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS3). Επιπλέον, η περιοχή θα αποτελέσει πρότυπο κοινωνικής παρέμβασης, μέσω πρωτοβουλιών που θα ενισχύουν την απασχόληση σε τομείς, περιοχές και πληθυσμούς που υστερούν ή έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Η τοπική στρατηγική από την άλλη πλευρά, επικεντρώνεται, επίσης, στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού σε τομείς όπως η έρευνα, η καινοτομία και οι ψηφιακές δεξιότητες, τη διεύρυνση υφιστάμενων κοινωνικών δομών και υπηρεσιών, καθώς και τη δημιουργία καινοτόμων λύσεων για περιοχές και πληθυσμούς που αντιμετωπίζουν ανισότητες. Τέλος, η τοπική στρατηγική προωθεί την προώθηση ίσων ευκαιριών, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την καταπολέμηση των διακρίσεων. Επιπλέον, η τοπική στρατηγική της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) προωθεί την αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, μέσω των στόχων της περιφερειακής εξειδίκευσης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

(ΕΣΕΕ 2021-27). Η ΟΤΔ επιδιώκει, επίσης, την ενίσχυση της παραγωγικής βάσης και τη δημιουργία ενός βιώσιμου παραγωγικού υποδείγματος, το οποίο περιλαμβάνει τον τουρισμό, τον πολιτισμό, το περιβάλλον και την αγροδιατροφή. Επιπλέον, η ΟΤΔ συμβάλλει στην προώθηση της απασχόλησης σε τομείς, περιοχές και πληθυσμούς που υστερούν ή έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, με έμφαση στις ορεινές περιοχές και σε ομάδες όπως οι νέοι, οι γυναίκες, οι άνεργοι κ.λπ. Επιπρόσθετα, μέσω του στόχου για τη συνεργασία μεταξύ φορέων της δημόσιας και ιδιωτικής σφαίρας, η ΟΤΔ προωθεί δράσεις για την προώθηση του πολιτιστικού προϊόντος της περιοχής και την ανάδειξη του ως μοχλού ανάπτυξης, όπως το διατοπικό σχέδιο για την Αρχαία Εγνατία Οδό, το διακρατικό σχέδιο με τίτλο «Ιστορικός Τουρισμός - Το μέλλον του Παρελθόντος» καθώς και δράσεις για την ανάδειξη του αγροτικού τοπίου.

Επίσης, η ΟΤΔ συμβαδίζει με το ΕΣΠΑ (ΠΕΠ) Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2021-2027 και συγκεκριμένα με έναν από τους βασικούς τομείς προτεραιότητάς του, την οινοποιία, η οποία αναδεικνύεται από τη σχετική περιφερειακή εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ 2021-27). Στην τοπική στρατηγική της ΟΤΔ, ο κλάδος της οινοποιίας στοχεύεται να ενισχυθεί από πληθώρα υπό - παρεμβάσεων, που προωθούν την οινοποιία, είτε ως τουριστικό προϊόν για την εγκαθίδρυση της εναλλακτικής μορφής τουρισμού που αφορά στον οινοτουρισμό, είτε μέσω δράσεων που αφορούν σε πολιτιστικές εκδηλώσεις που συνδυάζουν την προώθηση τόσο του πολιτισμού, όσο και των οινοποιών, ως αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνίας και οικονομίας της περιοχής, καθώς ο γενικότερος στόχος είναι η προώθηση της οινοποιίας, ως ένα από τα κεντρικά θέματα προώθησης και ενίσχυσης για την περιοχή. Επιπλέον, υπάρχει συσχέτιση και συμπληρωματικότητα με τους τομείς προτεραιότητας της ΕΣΕΕ, όπως το περιβάλλον και η κυκλική οικονομία, ο τουρισμός και ο πολιτισμός.

Εμβαθύνοντας περαιτέρω στην ταύτιση και συσχέτιση της τοπικής στρατηγικής του προγράμματος της Αναπτυξιακής Δράμας, με την περιφερειακή στρατηγική ΠΕΠ ΑΜΘ, άξια αναφοράς αποτελεί η άμεση συσχέτιση της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής με πέντε από τις έξι στρατηγικές προτεραιότητες του ΠΕΠ και συγκεκριμένα τις εξής ακόλουθες:

Προτεραιότητα 1: Προώθηση Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας

Προτεραιότητα 2: Βιώσιμη διαχείριση πόρων και υποδομών

Προτεραιότητα 3: Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής (ΕΤΠΑ)

Προτεραιότητα 4: Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)

Προτεραιότητα 5: Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια ΑΜΘ.

Καθώς οι ειδικοί στόχοι της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής καλύπτουν πτυχές, όπως η οικονομική ανάπτυξη, η επιχειρηματικότητα, η βιωσιμότητα, η κοινωνική συνοχή και η πολιτιστική ανάπτυξη, που αντικατοπτρίζουν τις προαναφερθείσες προτεραιότητες, παρατηρείται ύπαρξη συσχέτισης μεταξύ των Ειδικών Στόχων της τοπικής στρατηγικής και των προτεραιοτήτων της περιφερειακής. Πιο συγκεκριμένα, ο θεματικός στόχος ΘΣ 1. "Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)" σημειώνει ταύτιση

και συσχέτιση με την Προτεραιότητα 1 “Πρωώθηση Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας”, καθώς ο θεματικός στόχος συμβάλλει στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας, μέσω της ενίσχυσης της διαφοροποίησης της οικονομίας, μέσω της μεταποίησης και της αγροδιατροφής. Η Προτεραιότητα 2 “Βιώσιμη διαχείριση πόρων και υποδομών” αντικατοπτρίζεται μέσω του θεματικού στόχου ΘΣ 6. “Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος”, καθώς ο συγκεκριμένος στόχος συμβάλλει στη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και των υποδομών, μέσω της προστασίας και της ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος. Ακολούθως, η Προτεραιότητα 3 “Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής (ΕΤΠΑ)” αποτυπώνεται στον θεματικό στόχο ΘΣ 3. “Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού, μέσω κοινωνικών δράσεων”, καθώς ο στόχος συμβάλλει στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής μέσω της ενδυνάμωσης του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων. Αναφορικά με την Προτεραιότητα 4 “Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)” παρατηρείται ταύτιση και συσχέτιση με τον θεματικό στόχο ΘΣ 4. “Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων”, καθώς ο συγκεκριμένος θεματικός στόχος συμβάλλει στην κοινωνική ενσωμάτωση και την αντιμετώπιση της φτώχειας, μέσω της βελτίωσης της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών/προσφύγων. Τέλος, ο θεματικός στόχος ΘΣ 2. “Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής” ταυτίζεται με την Προτεραιότητα 5 “Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια ΑΜΘ”, εφόσον υπάρχει στόχευση του ειδικού στόχου για συμβολή στην ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη στην περιοχή της ΑΜΘ, μέσω της ενίσχυσης των επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.

Έχοντας συσχετίσει και ταυτίσει τους θεματικούς στόχους της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής με τις προτεραιότητες του ΠΕΠ ΑΜΘ, οι ειδικοί αυτοί στόχοι θα δράσουν συμπληρωματικά με τις προτεραιότητες της περιφερειακής στρατηγικής. Κατ’ επέκταση, οι υπό - παρεμβάσεις που εμπεριέχονται στους στόχους της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής θα δράσουν και αυτές με την σειρά τους, συμπληρωματικά με τις προτεραιότητες της περιφερειακής στρατηγικής. Συγκεκριμένα οι Υπό - Παρεμβάσεις: Υπο-παρέμβαση 1.1 “Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων.”, η Υπο-παρέμβαση 1.2 “Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή μη γεωργικών προϊόντων” η Υπό - Παρέμβαση 1.3 “Ενίσχυση μονάδων του δασοκομικού τομέα”, η Υπό-παρέμβαση 1.4 “Ενίσχυση επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση.”, η Υπο-παρέμβαση 1.5 “Ενίσχυση επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου.” και η Υπο-παρέμβαση 1.6 “Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών.” θα δράσουν συμπληρωματικά με την Προτεραιότητα 1 “Πρωώθηση Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας” και πιο συγκεκριμένα με τους ειδικούς στόχους της προτεραιότητας 1, ήτοι RSO1.1. “Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών”, RSO1.2. “Αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις εταιρείες, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές” και RSO1.3. “Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων”. Υπό - παρεμβάσεις και ειδικοί στόχοι

προτεραιότητας, θα δράσουν συμπληρωματικά για την κάλυψη των αναγκών, τόσο της περιφερειακής στρατηγικής, όσο και της τοπικής στρατηγικής.

Αντίστοιχα, η Υπο-παρέμβαση 1.7 “Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας και κυκλικής οικονομίας.” θα δράσει συμπληρωματικά με την Προτεραιότητα 2 “Βιώσιμη διαχείριση πόρων και υποδομών”, και κατ’ επέκταση με τους ειδικούς στόχους της Προτεραιότητας 2, RSO2.1. “Πρωώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου”, RSO2.2. “Πρωώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΕΕ) 2018/2001[1] συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται *σχαυτή*”, RSO2.4. “Πρωώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα” και RSO2.5. “Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης και της τοπικής στρατηγικής.

Σε ότι αφορά τις Υπό - Παρεμβάσεις 2.1 “Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα”, 2.2 “Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 2-γενή τομέα” και 2.3 “Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 3-γενή τομέα”, οι εν λόγω Υπό - Παρεμβάσεις θα δράσουν συμπληρωματικά με την Προτεραιότητα 4 “Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)” και κατά συνέπεια με τους ειδικούς στόχους ESO4.1. “Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας (ΕΚΤ+)” και ESO4.4. “Πρωώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία (ΕΚΤ+)”. Υπό - παρεμβάσεις και ειδικοί στόχοι προτεραιότητας, θα δράσουν συμπληρωματικά για την κάλυψη των αναγκών, τόσο της περιφερειακής στρατηγικής, όσο και της τοπικής στρατηγικής.

Η Υπό - Παρέμβαση 3.2 “Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών.” θα δράσουν συμπληρωματικά με την Προτεραιότητα 3 “Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής (ΕΤΠΑ)”. Επίσης, η Υπο-παρέμβαση 3.2 “Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών.” θα δράσουν συμπληρωματικά με την Προτεραιότητα 4 “Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)”, και πιο συγκεκριμένα, τους ειδικούς στόχους RSO4.2. “- Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης”, RSO4.5. “Εξασφάλιση

ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας” και RSO4.6. “Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία”. Υπό - παρεμβάσεις και ειδικοί στόχοι προτεραιότητας, θα δράσουν συμπληρωματικά για την κάλυψη των αναγκών, τόσο της περιφερειακής στρατηγικής, όσο και της τοπικής στρατηγικής. Επιπλέον, άξια αναφοράς αποτελεί και η συσχέτιση και συμπληρωματικότητα της εν λόγω Υπό - Παρέμβασης με τους Ειδικούς Στόχους ESO4.1. “- Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους (ΕΚΤ+)”, ESO4.9. “Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών (ΕΚΤ+)”, ESO4.11. “Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης. (ΕΚΤ+)”, καθώς και με τον ESO4.12. “Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των ατόρων και των παιδιών (ΕΚΤ+)”. Αυτή η συσχέτιση και ταύτιση τεκμαίρει το γεγονός ότι η Υπό - Παρέμβαση 3.2 “Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών.” θα δράσει συμπληρωματικά, όχι μόνο με τους προαναφερθέντες RSO4.2, RSO4.5 και RSO4.6 ειδικούς στόχους, αλλά και με τους ESO4.1, ESO4.9, ESO4.11 και ESO4.12.

Περνώντας τώρα στην Υπό - Παρέμβαση 4.1 “Έργα υποδομών μικρής κλίμακας”, αυτή θα δράσει συμπληρωματικά με τους ειδικούς στόχους RSO2.1. “Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΤΠΑ)” και RSO2.5. “Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού (ΕΤΠΑ)”, ενώ η Υπό - Παρέμβαση 4.2 “Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.” θα λειτουργήσει συμπληρωματικά με τους ειδικούς στόχους RSO5.1. “Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές” και RSO5.2. “Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου

τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών". Το γεγονός αυτό, της συμπόρευσης μεταξύ αυτών των δράσεων, τεκμηριώνει και την συσχέτιση και συμπληρωματικότητα τους, με τους ειδικούς στόχους της Προτεραιότητας 5 του ΠΕΠ ΑΜΘ.

Συνεχίζοντας, με την αποτύπωση της συσχέτισης και συμπληρωματικότητας μεταξύ της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής της ΟΤΔ Δράμας, με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της ΑΜΘ, αντίστοιχη ταύτιση υπογραμμίστηκε μεταξύ των Υπό - Παρεμβάσεων 5.1 "Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων." και 5.2 "Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς." με τον ειδικό στόχο RSO4.6. "Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία (ΕΤΠΑ)".

Η Υπό - Παρέμβαση 6.2 "Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές." σημειώνει ταύτιση με την Προτεραιότητα 2 "Βιώσιμη διαχείριση πόρων και υποδομών", δημιουργώντας πρόσφορα έδαφος για συνεργατική σύμπραξη με τον ειδικό στόχο RSO2.4. "Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (ΕΤΠΑ)".

Εξετάζοντας τις Υπό - Παρεμβάσεις του Θεματικού Στόχου 7 "Ανάπτυξη της δικτύωσης, της συνεργασίας και της καινοτομίας", ήτοι την Υπό - Παρέμβαση 7.1 "Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων." και 7.2 "Συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και ΜΚΟ για την κοινωνική ή/και πολιτιστική ή/και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων.", αυτές παρουσιάζουν ταύτιση και συσχέτιση με τον ειδικό στόχο RSO1.3. "Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)" η πρώτη και με τον RSO1.1. "Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών (ΕΤΠΑ)" η δεύτερη, αντίστοιχα, γεγονός που εξασφαλίζει την παράλληλη συνέργεια τους, με στόχο την κάλυψη τόσο των αναγκών της Περιφερειακής, όσο και της Τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής.

Τέλος, οι Υπό - Παρεμβάσεις 8.1 "Σχέδια διατοπικής συνεργασίας." και 8.2 "Σχέδια διακρατικής συνεργασίας." θα δράσουν συνεργατικά με την Προτεραιότητα 5 "Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια ΑΜΘ" και συγκεκριμένα με τους ειδικούς στόχους RSO5.1. "Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές", και RSO5.2. "Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών", με γνώμονα για την κάλυψη

Στοιχεία Συσχέτισης / Συμπληρωματικότητας με τις Κοινοτικές Στρατηγικές

[Go Top](#)

Α/Α	Τοπική Στρατηγική	Στοιχεία Συσχέτισης
1	Η τοπική στρατηγική της περιοχής παρέμβασης επιδιώκει την ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη με αξιοποίηση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων και την ανάδειξη της ιδιαίτερης τοπικής ταυτότητας. Βασικοί πυλώνες της αναπτυξιακής προσέγγισης θα είναι η στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, η εξωστρέφεια της τοπικής οικονομίας, η τουριστική αξιοποίηση και ανάπτυξη, η βέλτιστη διαχείριση και εκμετάλλευση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, η ενδυνάμωση – ανάπτυξη, προστασία και εξυπηρέτηση των κατοίκων που ζουν και δραστηριοποιούνται στην περιοχή, η παροχή ενισχυμένων υπηρεσιών και υποδομών εξυπηρέτησης, η καινοτομία, η συνεργασία, η δικτύωση και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας με άλλες περιοχές. Σημειώνεται ότι οι στόχοι του τοπικού προγράμματος LEADER ταυτίζονται με τους θεματικούς στόχους οι οποίοι είναι οι εξής Ειδικός Στόχος 1 – Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή) Ειδικός Στόχος 2 – Ενίσχυση επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής Ειδικός Στόχος 3 – Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων Ειδικός Στόχος 4 – Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων Ειδικός Στόχος 5 – Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων Ειδικός Στόχος 6 – Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος Ειδικός Στόχος 7 – Ανάπτυξη της δικτύωσης, της συνεργασίας και της καινοτομίας	Farm2Fork – Πράσινη Συμφωνία Η Στρατηγική «Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο» βρίσκεται στο επίκεντρο της Πράσινης Συμφωνίας. Απαντά στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων με ολοκληρωμένο τρόπο και αναγνωρίζει τη στενή σχέση μεταξύ υγιών ανθρώπων, υγιών κοινωνιών και υγιούς πλανήτη. Η εν λόγω στρατηγική βρίσκεται επίσης στον πυρήνα του θεματολογίου της Επιτροπής για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών. Η στροφή σ' ένα βιώσιμο σύστημα τροφίμων μπορεί να αποφέρει περιβαλλοντικά, υγειονομικά και κοινωνικά οφέλη, και να διασφαλίσει ότι η ανάκαμψη από την κρίση θα μας βάλει στο δρόμο της βιωσιμότητας. Η διασφάλιση βιώσιμων μέσων διαβίωσης για τους παραγωγούς του πρωτογενή τομέα, οι οποίοι εξακολουθούν να υστερούν όσον αφορά το εισόδημα είναι ουσιαστικής σημασίας για την επιτυχία της ανάκαμψης και τη μετάβαση. Η Στρατηγική «Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο» περιλαμβάνει μια σειρά παρεμβάσεων που σχετίζονται συνολικά με την αλυσίδα παραγωγής και τις συναφείς οικονομικές δραστηριότητες από τον παραγωγό των τροφίμων, δηλαδή τον γεωργό /κτηνοτρόφο, μέχρι και τον καταναλωτή που θα επιτρέψουν: • Τη μείωση του περιβαλλοντικού και κλιματικού αποτυπώματος του αγροδιατροφικού τομέα στην Ευρωπαϊκή Ένωση • Την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς του σε σχέση με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, • Τη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας με την παροχή στον Ευρωπαίο πολίτη ασφαλών και υψηλής διατροφικής αξίας τροφίμων σε προσιτές τιμές, • Την αντιστροφή της απώλειας της βιοποικιλότητας. Οι ανωτέρω στόχοι θα επιτευχθούν μέσω παρεμβάσεων για την: A. Διασφάλιση Βιώσιμης Παραγωγής Προϊόντων (μείωση χρήσης φυτοφαρμάκων, μείωση περιόσεως θρεπτικών (αζώτου-φωσφόρου), μείωση εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου, αύξηση αντιμικροβιακής αντίστασης και αντιμετώπιση ασθενειών των φυτών, αύξηση εκτάσεων βιολογικής γεωργίας) B. Διασφάλισης της Ασφάλειας των Τροφίμων Γ. Ενθάρρυνση βιώσιμων πρακτικών στην επεξεργασία τροφίμων, το χονδρικό και λιανικό εμπόριο τροφίμων, την εστίαση Δ. Προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης τροφίμων και διευκόλυνση της μετάβασης στην υγιεινή διατροφή Ε. Μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων ΣΤ. Καταπολέμηση της διαφθοράς στην αλυσίδα εφοδιασμού των τροφίμων Η προώθηση της βιολογικής γεωργίας εξυπηρετείται οριζόντια από τις παρεμβάσεις του Στρατηγικού Σχεδίου (Πυλώνας 1 echo scheme παρέμβαση Π1-31.9 Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας και Πυλώνας 2 Π3-70.2.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία

και κτηνοτροφία) Η μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στην κτηνοτροφία αποτελεί επίσης στόχο της Πολιτικής από το Αγρόκτημα στο Πιάτο που εξυπηρετείται οριζόντια τόσο αυτοτελώς όσο και στο ευρύτερο πλαίσιο της βελτίωσης της ευζωίας των ζώων από πληθώρα παρεμβάσεων του Στρατηγικού Σχεδίου χαρακτηριστικά αναφέρονται οι παρεμβάσεις: Π3-70-3.1 Καλή μεταχείριση (ευζωία) των παραγωγικών ζώων, Π3-70-3.2 Μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στην αιγοπροβατοτροφία, Π3-73-2.4 Επενδύσεις στη βιοασφάλεια των παραγωγικών ζώων, Π3-73-2.8 Επενδύσεις για τη βελτίωση της ευζωίας των παραγωγικών ζώων. Κατά συνέπεια η κάλυψη της έκτης ανάγκης του Ειδικού Στόχου 1: «Αξιοποίηση ευκαιριών που διανοίγονται από την Πολιτική από το Αγρόκτημα στο πιάτο (προώθηση βιολογικών προϊόντων)» στο πλαίσιο του τοπικού Προγράμματος επικεντρώνεται σε τομείς της πολιτικής από το Αγρόκτημα στο Πιάτο όπως είναι η μείωση της σπατάλης τροφίμων, η αύξηση της κατανάλωσης προϊόντων υγιεινής διατροφής, η προώθηση της παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ, η παραγωγή η και ανάδειξη των διατροφικών χαρακτηριστικών των τοπικά παραγόμενων προϊόντων που δεν καλύπτονται από παρεμβάσεις του τομεακού Προγράμματος. Οι στόχοι της μείωσης των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου αποτελούν στόχους της Πράσινης Συμφωνίας αλλά και του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα όπως και η προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Σειρά αναγκών του Θεματικού Στόχου 1 σχετίζονται με την κυκλική οικονομία όπως η ανάγκη 1.2 «Ενίσχυση επενδύσεων αξιοποίησης γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων και βιομάζας», η ανάγκη 1.1 «Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης δασοκομικών προϊόντων και αξιοποίησης δασικών υπολειμμάτων» και 1.5 «Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για τις εφαρμογές της κυκλικής οικονομίας στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα». Οι ανωτέρω ανάγκες μπορούν να καλυφθούν συνδυαστικά μέσω της υλοποίησης επενδύσεων στις επιχειρήσεις πρώτης και δεύτερης μεταποίησης γεωργικών προϊόντων εστιασμένων στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού και την ενίσχυση της βιοοικονομίας, την υλοποίηση δράσεων κατάρτισης /ενημέρωσης και με τη δημιουργία δικτύων μεταξύ γεωργικών εκμεταλλεύσεων – μεταποιητικών επιχειρήσεων. Η αξιοποίηση της πλούσιας αλλά μη αξιοποιήσιμης μέχρι σήμερα δασικής βιομάζας σχετίζεται με την ικανοποίηση της ανάγκης 1.1 «Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης δασοκομικών προϊόντων και αξιοποίησης δασικών υπολειμμάτων» εξυπηρετείται μέσω της παροχής ενισχύσεων σε μονάδες του δασοκομικού τομέα. Η παραγωγική αξιοποίηση των δασών και ιδιαίτερα η απομάκρυνση της νεκρής δασικής βιομάζας πλην της οικονομικής σημασίας έχει (ίσως και πρωτεύουσα) περιβαλλοντική σημασία λόγω του περιορισμού του κινδύνου των δασικών πυρκαγιών. Προκύπτει επομένως ότι υπάρχει συσχέτιση /συμπληρωματικότητα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, ως προς τις προτεραιότητες της για την αξιοποίηση ευκαιριών που προσφέρει η κυκλική οικονομία, για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, την ανακαίνιση του κτιριακού αποθέματος, τη διατήρηση - αποκατάσταση οικοσυστημάτων και βιοποικιλότητας. Με την τοπική στρατηγική του προγράμματος της ΟΤΔ, προωθείται, στον ειδικό στόχο 1 «Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)», η κυκλική οικονομία στις μεταποιητικές μονάδες, η ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων με την εγκατάσταση συστημάτων εναλλακτικών μορφών ενέργειας και συστημάτων μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας.

Επίσης, στον ειδικό στόχο 6 «Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος», προωθείται η αναβάθμιση και ανάδειξη φυσικών τοπίων στα οικοσυστήματα της περιοχής. Μακροπρόθεσμο Όραμα για τις Αγροτικές Περιοχές της ΕΕ

Στις 30 Ιουνίου 2021 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε το Μακροπρόθεσμο Όραμα για τις Αγροτικές Περιοχές της ΕΕ, στο οποίο αποτυπώνονται οι προκλήσεις και οι ανησυχίες που αντιμετωπίζουν και αναδεικνύονται ορισμένες από τις πλέον ελπιδοφόρες ευκαιρίες που προσφέρονται στις περιοχές αυτές. Η ανακοίνωση αυτή προέκυψε μετά από διερευνητικές και ευρείες διαβουλεύσεις με τους πολίτες και άλλους παράγοντες στις αγροτικές περιοχές. Το όραμα προτείνει ένα Σύμφωνο καθώς και ένα Σχέδιο Δράσης για την Ύπαιθρο, τα οποία έχουν ως στόχο να καταστήσουν τις αγροτικές περιοχές μας ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατάρτισε Σχέδιο Δράσης για την προώθηση της βιώσιμης, συνεκτικής και ολοκληρωμένης αγροτικής ανάπτυξης. Το όραμα και το Σχέδιο Δράσης προσδιορίζουν τέσσερις τομείς δράσης, οι οποίοι θα υποστηρίζονται από εμβληματικές πρωτοβουλίες, ώστε οι αγροτικές περιοχές να καταστούν: Ισχυρότερες μέσω της ενδυνάμωσης των αγροτικών κοινοτήτων, στη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες και στη διευκόλυνση της κοινωνικής καινοτομίας Συνδεδεμένες μέσω της βελτίωσης της συνδεσιμότητας τόσο όσον αφορά τις μεταφορές όσο και την ψηφιακή πρόσβαση Ανθεκτικές μέσω της διατήρησης των φυσικών πόρων και οικολογικό προσανατολισμό των γεωργικών δραστηριοτήτων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, διασφαλίζοντας παράλληλα την κοινωνική ανθεκτικότητα μέσω της πρόσβασης σε μαθήματα κατάρτισης και ποικίλων ευκαιριών ποιοτικής απασχόλησης Ευημερούσες μέσω της διαφοροποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων και τη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και των αγροδιατροφικών δραστηριοτήτων, καθώς και του αγροτουρισμού. Με βάση την ανάλυση SWOT και τον προσδιορισμό των παρεμβάσεων του Τοπικού Προγράμματος Leader της ΠΕ Δράμας, οι συνεισφορές/συσχετίσεις των υποπαρεμβάσεων του Τοπικού Προγράμματος Leader στις επιμέρους συνιστώσες (παράγοντες αλλαγής – κινητήριους μοχλούς) του Ευρωπαϊκού Μακροπρόθεσμου Οράματος για τις αγροτικές περιοχές (<https://ead.gr/rural-pact-ltvra/>) έχουν ως ακολούθως: Ενισχυμένες Κοινότητες: Η συμβολή του Τοπικού Προγράμματος είναι οριζόντια μέσω εμπύχωσης των εταίρων και εμπλεκόμενων φορέων από την ΟΤΔ (Σχετική Υποπαρέμβαση: 9.1 Λειτουργικές δαπάνες των ΟΤΔ και εμπύχωση του τοπικού πληθυσμού) Πρόσβαση σε Υπηρεσίες Οι σχετικές υποπαρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες: 2.1 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα 2.2 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 2-γενή τομέα 2.3 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 3-γενή τομέα 3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης) 3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών 4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας 4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας 5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων 5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς Κοινωνική

Καινοτομία: Οι σχετικές υποπαρεμβάσεις είναι όλες αυτές που εξυπηρετούν τις ανάγκες του ΘΣ7: 7.1 Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων 7.2 Συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και ΜΚΟ για την κοινωνική ή / και πολιτιστική ή / και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων. 8.1 Σχέδια διατοπικής συνεργασίας 8.2 Σχέδια διακρατικής συνεργασίας Ψηφιακή Συνδεσιμότητα Οι σχετικές υποπαρεμβάσεις είναι οι: 2.1 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα 2.2 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 2-γενή τομέα 2.3 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 3-γενή τομέα Συγκοινωνιακές διασυνδέσεις Νέες Μορφές Κινητικότητας Οι σχετικές υποπαρεμβάσεις είναι οι: 4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας Διαφοροποίηση οικονομικών Δραστηριοτήτων Οι σχετικές υποπαρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες: 1.2 Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή μη γεωργικών προϊόντων 1.3 Ενίσχυση μονάδων του δασοκομικού τομέα 1.4 Ενίσχυση επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση 1.5 Ενίσχυση επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου 1.6 Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών 1.7 Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας και κυκλικής οικονομίας 7.1 Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων Βιώσιμη Παραγωγή Τροφίμων 1.1 Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων Ανθεκτικότητα στην Κλιματική Αλλαγή Οι σχετικές υποπαρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες: 6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών 6.2 Έργα πράσινων υποδομών “green infrastructure” για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές Περιβαλλοντική Ανθεκτικότητα Οι σχετικές υποπαρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες: 1.7 Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας και κυκλικής οικονομίας 6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών 6.2 Έργα πράσινων υποδομών “green infrastructure” για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές Κοινωνική Ανθεκτικότητα 3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών Από τα ανωτέρω σε συνδυασμό με τις χρηματοδοτικό Πίνακα του Τοπικού Προγράμματος ανά υποπαρέμβαση, μέσω του τοπικού προγράμματος LEADER ενισχύονται κατά κύριο λόγο οι ακόλουθες συνιστώσες: 1. Διαφοροποίηση οικονομικών Δραστηριοτήτων (μέσω των υποπαρεμβάσεων του ΘΣ2 και της ενίσχυσης συνεργασίας μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων ΘΣ7) 2. Βιώσιμη Παραγωγή Τροφίμων (μέσω της ενίσχυσης επιχειρήσεων του Αγροδιατροφικού τομέα – ΘΣ1) 3. Πρόσβαση σε Υπηρεσίες (μέσω των υποπαρεμβάσεων των ΘΣ 3, 4 και 5) 4. Κοινωνική Καινοτομία (μέσω των δράσεων συνεργασίας που θα υλοποιηθούν στα πλαίσια του ΘΣ7 και των σχεδίων διατοπικής και διακρατικής συνεργασίας) 5. Ψηφιακή Συνδεσιμότητα (Εκπαίδευση πληθυσμού ΘΣ3) 6. Περιβαλλοντική Ανθεκτικότητα – Ανθεκτικότητα Στην Κλιματική Αλλαγή (Παρεμβάσεις του ΘΣ6) 7. Κοινωνική Ανθεκτικότητα (ΘΣ 3: 3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη)

Πίνακας Τεχνικών Δελτίων Υπο-Παρεμβάσεων

[Go Top](#)

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-1.1	Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)	1038461.54	675000.00	363461.54

Αναλυτική Περιγραφή: Η περιοχή εφαρμογής αποτελεί έναν αναπτυσσόμενο γεωργικό τομέα, πλούσιο σε φυσικούς πόρους και γη κατάλληλη για αγροτικές δραστηριότητες. Ο πρωτογενής τομέας αναδεικνύεται ως μια εξαιρετικά ανεπτυγμένη πτυχή της περιοχής εφαρμογής, η οποία κατέχει σημαντική θέση, στην περιοχή παρέμβασης, διακρίνοντας δυναμικούς κλάδους με ποικίλες οικονομικές δραστηριότητες, όπως αναλύεται ακολούθως. Πιο συγκεκριμένα, ο πρωτογενής τομέας παραμένει ένας κλάδος ο οποίος απασχολεί ένα μεγάλο ποσοστό κατοίκων και παράλληλα, απασχολείται και ένας αριθμός κατοίκων με εργασίες οι οποίες λειτουργούν συμπληρωματικά με τη γεωργία. Μάλιστα, άξιο αναφοράς αποτελεί το γεγονός πως κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης, όπου χρονικά τοποθετείται από το 2008, η τοπική οικονομία και ο πρωτογενής τομέας της οικονομίας παρουσίασε ανθεκτικότητα, καθώς κατάφερε σταδιακά να αυξηθεί ο αριθμός των απασχολούμενων. Γεγονός που καταδεικνύει ότι η περιοχή αντιμετώπισε την κρίση με επιτυχία και μπόρεσε να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που ανέκυψαν στον πρωτογενή τομέα, που περιλαμβάνει τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, μέσω της ανάπτυξης μιας διαφοροποιημένης οικονομίας, με ποικίλους τομείς, προσαρμόζοντας την παραγωγή της σε μεταβαλλόμενες συνθήκες και ζητήματα αγοράς. Συμβάλλοντας, με τον τρόπο αυτό, στην αντιμετώπιση των οικονομικών προκλήσεων και στη διατήρηση της βιωσιμότητας του πρωτογενούς τομέα στην περιοχή. Η ανθεκτικότητα αυτή μπορεί να αποδοθεί στην αποτελεσματική διαχείριση, τις καλές πρακτικές και τη συνεργασία των επιχειρήσεων και των φορέων της περιοχής, στην συνεργασία και διασύνδεση του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας, με τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας, καθώς και στην ανάπτυξη των τουριστικών δραστηριοτήτων που έχουν ενισχύσει την οικονομία. Στον τομέα αυτό περιλαμβάνονται η αμπελοργία, η κτηνοτροφία (συμπεριλαμβανομένης της μελισσοκομίας), και η καλλιέργεια οπωροκηπευτικών, ενώ ξεχωρίζουν επίσης τοπικά προϊόντα υψηλής ποιότητας, που αφορούν τους τομείς της ποτοποιίας, επεξεργασίας και συντήρησης κρέατος και παραγωγή προϊόντων κρέατος, παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, παραγωγή άλλων ειδών διατροφής, επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών και την παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών. Η τυποποίηση και εμπορία αυτών των τοπικών προϊόντων αγροδιατροφής, όπως η οινοποίηση, συμβάλλουν στην παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας με πιστοποιητικά ΠΟΠ και ΠΓΕ (π.χ. τοπικοί οίνοι, τυροκομικά, πατάτες Νευροκοπίου), τα οποία αναπτύσσουν σημαντικές εξαγωγικές δραστηριότητες. Παρ' όλα αυτά, ο πρωτογενής τομέας αντιμετωπίζει ακόμη διαρθρωτικές αδυναμίες, όπως η έλλειψη ικανού αριθμού μεταποιητικών εγκαταστάσεων για τα γεωργικά προϊόντα και η ανεπαρκής σύνδεση της αγροτικής παραγωγής με τον τουρισμό, παρότι οι προαναφερθείσες δραστηριότητες παραμένουν στρατηγικές επιλογές για την ευημερία της περιοχής εφαρμογής. Συγκεκριμένα, η μεταποίηση στην περιοχή εφαρμογής, παρουσιάζει σχετικά χαμηλή δυναμική, που οφείλεται κυρίως στο υψηλό κόστος παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων, στη χαμηλή, εν γένει, προστιθέμενη αξία στο προϊόν σε ποιότητα, συσκευασία, τυποποίηση και στην αδυναμία διείσδυσής του στις ξένες αγορές. Η υστέρηση αυτή παρατηρείται και στη μεταποίηση των βιολογικών προϊόντων. Συνολικά, στην περιοχή παρέμβασης, καταγράφεται ένας σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων μεταποίησης αγροτικών προϊόντων. ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα ανέρχεται σε 57. Από αυτές, οι 5 ασχολούνται με τη δασοκομία και οι υπόλοιπες 52 με τη φυτική και ζωική παραγωγή. Οι περισσότερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη φυτική και ζωική παραγωγή στην περιοχή παρέμβασης, συγκεντρώνονται στο Δήμο Προσοτσάνης. Ωστόσο, η μεταποίηση προϊόντων φυτικής παραγωγής σε γενικές γραμμές βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα. Οι μονάδες που δραστηριοποιούνται στο χώρο της μεταποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής, είναι λίγες και αφορούν κυρίως πρώτη μεταποίηση. Συγκεκριμένα οι τομείς που παρουσιάζουν κάποια κινητικότητα στην επεξεργασία – μεταποίηση είναι η πατάτα και τα λαχανικά. Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, τα αποτελέσματα της εκπόνησης της SWOT Analysis, καθώς και τις διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν, παρατηρήθηκε πως ο μεταποιητικός τομέας των αγροτικών προϊόντων εμφανίζει μια έντονη διαφοροποίηση σε ότι αφορά στον αριθμό και στο μέγεθος παραγωγής μεταξύ των επιχειρήσεων, αλλά και μεταξύ των τομέων εντός αυτού. Η περιοχή εφαρμογής αποτελεί μία σημαντική πηγή ποιοτικών προϊόντων αγροδιατροφής και διαθέτει αξιοσημείωτο αριθμό μονάδων μεταποίησης γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων. Επομένως, η ενίσχυση της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων πρέπει να αποτελεί μία από τις κύριες προτεραιότητες του Τοπικού Προγράμματος. Αναφορικά, η μεταποίηση του σταφυλιού, του γάλακτος και του μελιού, για παράδειγμα, πρέπει να αποτελεί ένα από τα κεντρικά θέματα προώθησης και ενίσχυσης. Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, καθιστώντας τα πιο ελκυστικά στον καταναλωτή, ελαχιστοποιώντας τις αρνητικές συνέπειες που προκύπτουν από την αύξηση του κόστους παραγωγής των αγροδιατροφικών προϊόντων ως συνέπεια των πολιτικών μείωσης των εισροών στον αγροτικό τομέα, της περαιτέρω αύξησης του ενεργειακού κόστους

και του ισχυρού ανταγωνισμού στην αγορά από αλυσίδες πωλήσεων με προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας αλλά και προϊόντα με παρόμοιο brand με αυτό των προϊόντων της περιοχής. Παράλληλα, επιδιώκεται μέσω της δράσης η διασύνδεση των κατηγοριών του πρωτογενή τομέα με τους λοιπούς τομείς της οικονομίας της περιοχής εφαρμογής και ειδικότερα εκεί όπου αποδεδειγμένα υπάρχει υστέρηση στον μεταποιητικό κλάδο. Η έμφαση της στήριξης προσανατολίζεται κυρίως στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (ΜΜΕ), καθώς αυτές σκιαγραφούν το παραγωγικό προφίλ των ενεργών επιχειρήσεων, με προσανατολισμό στην οικονομική δραστηριότητα του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό μονάδων παραγωγής γεωργικών προϊόντων από γεωργικά προϊόντα. Πιο συγκεκριμένα, η συγκεκριμένη δράση αφορά, ενδεικτικά, στη μεταποίηση και εμπορία των παρακάτω τομέων:

Κρέας – πουλερικά – κουνέλια (όπως σφαγεία βοοειδών, πτηνοσφαγεία, χοιρινών, αιγοπροβάτων, παραγωγή κρεατοσκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας, αλλαντικών, μονάδες δημιουργίας ζωικών υποπροϊόντων)
 Γάλα (όπως επεξεργασία γάλακτος, παραγωγή προϊόντων γάλακτος, τυρί, γιαούρτι)
 Αυγά (όπως τυποποίηση συσκευασία αυγών, παραγωγή νέων προϊόντων)
 Διάφορα Ζώα (όπως Μέλι – Σηροτροφία - σαλιγκάρια)
 Ζωοτροφές (όπως παραγωγή μιγμάτων ζωοτροφών για οικόσιτα και γουνοφόρα ζώα)
 Δημητριακά (όπως παραγωγή αλεύρων, ξήρανση δημητριακών)
 Ελαιούχα Προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιοτριβείων)
 Οίνος Οπωροκηπευτικά (αφυδατωμένα λαχανικά)
 Άνθη (όπως τυποποίηση και εμπορία ανθέων)
 Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά Σπόροι και Πολλαπλασιαστικό Υλικό Ξύδι (π.χ. παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες)
 Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά Όσπρια Ακρόδρυα (ξηροί καρποί, καρύδια, αμύγδαλα, φυστίκια κλπ)
 Προϊόντα μελιού

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα. Από την παρούσα υπο-παρέμβαση αποκλείονται οι δικαιούχοι των παρεμβάσεων τομεακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ.

Ειδικό Όροι: Έμφαση θα δοθεί στην τόνωση της γυναικείας και της νεανικής επιχειρηματικότητας, με στόχο την αύξηση συμμετοχής των γυναικών και των νέων στην αγορά εργασίας. Ιδιαίτερα η στήριξη παρέχεται κατά προτεραιότητα: στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (ΜΜΕ) με δικαιούχους νέους και γυναίκες και δευτερευόντως σε μονάδες που αξιοποιούν προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας ή προϊόντα που παράγονται με μεθόδους που στηρίζονται στην ορθολογική χρήση όλων των εισροών της καλλιέργειας σε μονάδες που θα περιλαμβάνουν αυξημένη παρουσία ανακυκλωμένων ή/και ανανεώσιμων υλικών στις συσκευασίες των προϊόντων σε μονάδες με χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.

Ανάγκες: Η Υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

- 1.4 - Ενίσχυση μεταποιητικών επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους
- 1.7 - Ενίσχυση δράσεων προώθησης και βελτίωσης της αναγνωρισιμότητας των παραγόμενων τοπικών προϊόντων
- 1.1 - Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης δασοκομικών προϊόντων και αξιοποίησης δασικών υπολειμμάτων
- 7.6 - Δημιουργία τοπικού brand name και υποστήριξη προώθησης τοπικών προϊόντων
- 1.2 - Ενίσχυση επενδύσεων αξιοποίησης ΓΚΤ αποβλήτων και βιομάζας
- 1.8 - Ενίσχυση ομο- ή διακλαδικών συνεργασιών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων
- 1.9 - Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ και βιολογικών προϊόντων
- 1.6 - Αξιοποίηση ευκαιριών που διανοίγονται από την Πολιτική από το Αγρόκτημα στο πιάτο (προώθηση βιολογικών προϊόντων)
- 4.2 - Ενίσχυση δράσεων διαχείρισης αποβλήτων (ανακύκλωσης, κομποστοποίησης) σε τοπικό επίπεδο
- 2.6 - Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-1.2	Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)	307692.31	200000.00	107692.31

Αναλυτική Περιγραφή: Η περιοχή εφαρμογής αποτελεί έναν αναπτυσσόμενο γεωργικό τομέα, πλούσιο σε φυσικούς πόρους και γη κατάλληλη για αγροτικές δραστηριότητες. Εκτός από την παραγωγή γεωργικών προϊόντων, η μεταποίηση των μη γεωργικών προϊόντων αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία, δίνοντας τη δυνατότητα για τη δημιουργία υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντων και την ανάπτυξη αγορών τόσο εγχώρια όσο και εξαγωγικού χαρακτήρα. Εκτός από τον ιδιαίτερα σημαντικό πρωτογενή τομέα, η περιοχή παρέμβασης παρουσιάζει εξαιρετικές επιδόσεις στον τομέα του μαρμάρου, ο οποίος τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει ανοδική πορεία και αναπτύσσεται σταθερά, με αποτέλεσμα να αποτελεί ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της τοπικής οικονομίας. Το υπέδαφος της περιοχής παρέμβασης περιλαμβάνει επίσης αξιόλογο ορυκτό πλούτο σε βιομηχανικά κυρίως ορυκτά. Σημαντικά είναι τα κοιτάσματα μαγγανίου στις υπώρειες του Φαλακρού, τα κοιτάσματα ουρανίου και βιομηχανικών ορυκτών στην περιοχή Παρανεστίου, καθώς και το λιγνιτικό πεδίο που έχει εντοπισθεί στην περιοχή Μαυρολεύκης. Τρία από τα συνολικά πέντε ενεργά λατομικά κέντρα της Περιφέρειας

Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης βρίσκονται στη Δράμα. Αυτά είναι τα λατομικά κέντρα Κάτω Νευροκοπίου (Οχυρό, Γρανίτης, Βώλακας), Προσοτσάνης (Πύργων), και Δράμας (Ξηροκάμπου-Βαθυλάκου). Από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, τις διαβουλεύσεις με τους τοπικούς φορείς και τα αποτελέσματα της SWOT Analysis στην περιοχή εφαρμογής προέκυψε αυξημένο ενδιαφέρον ιδιαίτερα στον τομέα του μαρμάρου, των μελισσοκομικών προϊόντων, των προϊόντων κομποστό, των αρωματικών φυτών και βοτάνων και προϊόντων καλλυντικών με φυσικά συστατικά. Η ενίσχυση των επιχειρήσεων του μεταποιητικού κλάδου στην περιοχή εφαρμογής αποτελεί ζωτικής σημασίας προτεραιότητα. Ο τομέας της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων αποτελεί έναν σημαντικό πυλώνα της οικονομίας και της αιεφόρου ανάπτυξης της περιοχής. Ωστόσο, η μείωση του μέγιστου προϋπολογισμού των παραγωγικών επενδύσεων στο Τοπικό Πρόγραμμα αποτελεί ανησυχητική πραγματικότητα, ιδίως για τους τομείς της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και της γενικότερης μεταποίησης. Είναι αναγκαίο να αναληφθούν συγκεκριμένες δράσεις για την προώθηση της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων. Αυτές οι δράσεις περιλαμβάνουν την παροχή χρηματοοικονομικής ενίσχυσης και επιδοτήσεων σε μικρούς και μεσαίους επιχειρηματίες, την προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης για την καινοτομία και τη βελτίωση των διαδικασιών μεταποίησης, καθώς και την παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στους επαγγελματίες του τομέα. Όπως επίσης ενέργειες βελτιστοποίησης των μεθόδων Συνολικά, η ενίσχυση των επιχειρήσεων του μεταποιητικού κλάδου στην περιοχή εφαρμογής είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την προώθηση της τοπικής οικονομίας και την ανάπτυξη της περιοχής. Με την κατάλληλη υποστήριξη και ενίσχυση, ο τομέας της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων μπορεί να αναδειχθεί ως πρωταγωνιστής στην ανάπτυξη και την οικονομική ευημερία της περιοχής. Πιο συγκεκριμένα, στην περιοχή εφαρμογής υπάρχουν πολλά μη γεωργικά προϊόντα που θα μπορούσαν να υποστούν μεταποίηση, προσφέροντας ένα ευρύ φάσμα προϊόντων υψηλής ποιότητας.

Ανάμεσα σε αυτά, μπορούμε να αναφέρουμε (ενδεικτικά):

Προϊόντα ορυκτών και κοιτασμάτων: μάρμαρο, κοιτάσματα μαγγανίου, κοιτάσματα ουρανίου

Μελισσοκομικά προϊόντα: Η περιοχή παρέμβασης διαθέτει μια ποικιλία μελισσοκομικών προϊόντων, με βάση το μέλι και τα παραπροϊόντα αυτού, όπως ενδεικτικά το κερί, η πρόπολη και το γελέ.

Κομποστό: Η μεταποίηση οργανικών αποβλήτων σε κομποστό θα μπορούσε να ενισχύσει την αιεφόρο γεωργία και την καλλιέργεια βιολογικών προϊόντων στην περιοχή.

Καλλυντικά με φυσικά συστατικά: Υπάρχουν φυτά και βότανα με θεραπευτικές ιδιότητες στην περιοχή παρέμβασης που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή φυσικών καλλυντικών προϊόντων, όπως κρέμες, λάδια και σαπούνια.

Βότανα και αρωματικά φυτά: Η περιοχή πλουτίζει σε άγρια αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά, που θα μπορούσαν να συλλεχθούν και να μεταποιηθούν σε αρωματικά έλαια, βότανα για τσάι και ξηρά φυτικά μείγματα. Η μεταποίηση αυτών των μη γεωργικών προϊόντων στην περιοχή εφαρμογής θα μπορούσε να ενισχύσει την τοπική οικονομία, να προσφέρει νέες ευκαιρίες απασχόλησης και να αναδείξει την περιοχή ως κέντρο παραγωγής υψηλής ποιότητας μεταποιημένων προϊόντων.

Στόχος της Υπο-παρέμβασης είναι η αύξηση της προστιθέμενης αξίας των παρακάτω τομέων -προϊόντων, καθιστώντας τα πιο ελκυστικά στον καταναλωτή, επιδιώκοντας ταυτόχρονα τη διασύνδεση των κατηγοριών του πρωτογενή τομέα με τους λοιπούς τομείς της οικονομίας της περιοχής εφαρμογής όπου αποδεδειγμένα υπάρχει υστέρηση στον μεταποιητικό κλάδο. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό μονάδων παραγωγής μη γεωργικών προϊόντων από γεωργικά προϊόντα. Πιο συγκεκριμένα αφορά (ενδεικτικά): Εγκαταστάσεις παλαιών ανενεργών λατομείων Επεξεργασία προϊόντων κυψέλης Μονάδες παραγωγής αιθέριων ελαίων Μονάδες παραγωγής αποσταγμάτων από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοινικής προέλευσης Μονάδες παραγωγής γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων κοσμετολογίας και διατροφής, Μονάδες παραγωγής εμπορίας και συσκευασίας προϊόντων θρέψης φυτών Μονάδες παραγωγής εμπορίας και συσκευασίας προϊόντων κομποστό

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα. Από την παρούσα υπο-παρέμβαση αποκλείονται οι δικαιούχοι των παρεμβάσεων τομεακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ.

Ειδικό Όροι: Επιλέξιμα είναι μόνο φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών, μικρών και μεσάων επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής. Η στήριξη παρέχεται κατά προτεραιότητα: στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (ΜΜΕ) σε δικαιούχους νέους 20-40 ετών και στις γυναίκες επιχειρηματικότητα σε μονάδες που αξιοποιούν προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας ή προϊόντα που παράγονται με μεθόδους που στηρίζονται στην ορθολογική χρήση όλων των εισροών της καλλιέργειας σε μονάδες που θα περιλαμβάνουν αυξημένη παρουσία ανακυκλωμένων ή/και ανανεώσιμων υλικών στις συσκευασίες των προϊόντων σε μονάδες με χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.

Ανάγκες: Η Υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

- 1.4 - Ενίσχυση μεταποιητικών επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους
- 1.7 - Ενίσχυση δράσεων προώθησης και βελτίωσης της αναγνωρισιμότητας των παραγόμενων τοπικών προϊόντων
- 1.1 - Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης δασοκομικών προϊόντων και αξιοποίησης δασικών υπολειμμάτων
- 7.6 - Δημιουργία τοπικού brand name και υποστήριξη προώθησης τοπικών προϊόντων
- 1.2 - Ενίσχυση επενδύσεων αξιοποίησης ΓΚΤ αποβλήτων και βιομάζας
- 1.8 - Ενίσχυση ομο- ή διακλαδικών συνεργασιών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων
- 1.6 - Αξιοποίηση ευκαιριών που διανοίγονται από την Πολιτική από το Αγρόκτημα στο πιάτο (προώθηση βιολογικών προϊόντων)
- 1.3 - Επενδύσεις εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας στον τομέα του μαρμάρου

4.2 - Ενίσχυση δράσεων διαχείρισης αποβλήτων (ανακύκλωσης, κομποστοποίησης) σε τοπικό επίπεδο
2.6 - Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-1.3	Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)	461538.46	300000.00	161538.46

Αναλυτική Περιγραφή: Η περιοχή εφαρμογής διακρίνεται για τον πλούσιο δασικό πλούτο και χαρακτηρίζεται από εκτεταμένες δασικές εκτάσεις υψηλής σημασίας τόσο με την προστασία των οικοσυστημάτων όσο και την παραγωγή ξυλείας. Τα δάση της περιοχής παρέμβασης χαρακτηρίζονται από ένα υψηλό παραγωγικό δυναμικό προς διάφορες κατευθύνσεις: ξύλο, βοσκήσιμη ύλη (κτηνοτροφία), γεωργία, μελισσοκομία, βότανα, αρωματικά φυτά, νερό. Αποτελούν πολύτιμη πηγή απασχόλησης και εισοδήματος για τους τοπικούς πληθυσμούς της ορεινής ζώνης, προσφέροντας πολλαπλά οικολογικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη για την περιοχή, και η διατήρηση και αειφόρος διαχείρισή τους αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την αειφορική ανάπτυξη της περιοχής. Γίνεται, επομένως, αντιληπτό πως η ενίσχυση των μονάδων του δασοκομικού τομέα σε αυτήν την περιοχή αποτελεί προτεραιότητα, με στόχο την βιώσιμη διαχείριση των δασικών πόρων και τη στήριξη των παραδασόβιων πληθυσμών. Η συμβολή της δασοπονίας στο ορεινό τμήμα της περιοχής παρέμβασης είναι υψίστης σημασίας, υπό την έννοια ότι αυτή η περιοχή χαρακτηρίζεται από πλούσια διαχειριζόμενα οικοσυστήματα με κύριο χαρακτηριστικό τους τα υψηλά παραγωγικά δάση. Παρόλα αυτά παρατηρούνται ελλείψεις σε προσωπικό και στην επάρκεια εξοπλισμού, καθώς και καθυστερήσεις στη χρηματοδότηση δασοτεχνικών έργων.

Ενδεικτικά στο Δασαρχείο Δράμας που είναι και το μεγαλύτερο στη χώρα έχοντας την ευθύνη για τη διαχείριση έκτασης μεγαλύτερης από 2,5 χιλ στρεμμάτων καταγράφεται σημαντική μείωση του προσωπικού (περίπου 50%). Παρατηρούνται επίσης προβλήματα και ελλείψεις ως προς το στόλο των οχημάτων και τη δυνατότητα και λειτουργία αυτών, τη λειτουργία των δασικών εργοταξίων και τη χρηματοδότηση για τη συντήρηση του δασικού οδικού δικτύου. Όπως καταδεικνύεται, τόσο από τις διαβουλεύσεις, όσο και από τη SWOT ανάλυση υπάρχει ανάγκη στήριξης, μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της υποδομής και του σχετικού εξοπλισμού που απαιτούνται στη διαδικασία της πρίσης, μέχρι τη βιομηχανική επεξεργασία τους, με στόχο την ώθηση των οικονομικών δραστηριοτήτων στον δασοκομικό κλάδο προς την φιλοσοφία της κυκλικής οικονομίας.

Επιπλέον, ένας από τους τομείς που χρήζουν ενίσχυσης είναι η αποκατάσταση και εκσυγχρονισμός των δασικών συνεταιρισμών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή. Οι δασικοί συνεταιρισμοί οφείλουν να ανανεώσουν τον εξοπλισμό τους και να προμηθευτούν νέο εξοπλισμό που θα τους επιτρέψει να παράγουν νέα προϊόντα, όπως πέλλετ και άλλα.

Σημείο ενδιαφέροντος, κατά την διαδικασία των διαβουλεύσεων αποτέλεσε η πρόταση δυνατότητας σύμπραξης δασικών συνεταιρισμών για την αγορά μοντέρνων μηχανημάτων υψηλής παραγωγικότητας, καθώς η αγορά αυτών των μηχανημάτων αποτελεί οικονομική πρόκληση για έναν μόνο συνεταιρισμό. Ωστόσο, η διαδικασία ενίσχυσης των δασικών συνεταιρισμών αντιμετωπίζει ορισμένες δυσκολίες. Υπάρχει δυσκολία στη συνεννόηση μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων, καθώς και προβλήματα που προκύπτουν από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των δασικών συνεταιρισμών.

Επιπλέον, παρατηρείται έλλειψη ενημέρωσης των δασικών συνεταιρισμών και των επιχειρήσεων σχετικά με τις σύγχρονες εξελίξεις και δυνατότητες στον τομέα. Ένα ακόμη ζήτημα που αναδείχθηκε είναι η έλλειψη προσωπικού και μέσων στη δασική υπηρεσία, η οποία έχει τη μεγαλύτερη περιοχή υπό την εποπτεία της σε όλη τη χώρα. Για την ενίσχυση του ρόλου της δασικής υπηρεσίας στην ενημέρωση και κατάρτιση του παραδασόβιου πληθυσμού, προτείνεται η υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης, επίδειξης και ενημέρωσης. Αυτά τα προγράμματα μπορούν να επικεντρωθούν στους τομείς της πολιτικής προστασίας, της υγιεινής και ασφάλειας στο δασικό χώρο, αλλά και της επιχειρηματικότητας.

Επιπλέον, η εκμετάλλευση των δασικών προϊόντων μπορεί να ενισχυθεί μέσω της χρήσης των υποπροϊόντων και υπολειμμάτων που παράγονται κατά την υλοτόμηση. Οι δασικοί συνεταιρισμοί μπορούν να εξετάσουν τη δυνατότητα αξιοποίησης αυτών των υλικών για την παραγωγή νέων προϊόντων που έχουν οικονομική αξία. Ωστόσο, υπάρχει έλλειμμα στη δασική νομοθεσία και πρακτική σχετικά με τη διάθεση αυτών των υλικών στην αγορά. Είναι απαραίτητη η αναθεώρηση και ενημέρωση των πινάκων διατίμησης των δασικών προϊόντων, προκειμένου να περιληφθούν και αυτά τα υποπροϊόντα και υπολείμματα υλοτομιών, προωθώντας έτσι τις επενδύσεις στον τομέα της βιοοικονομίας.

Τέλος, η ενίσχυση των μονάδων του δασοκομικού τομέα μπορεί να συνοδεύεται από την υλοποίηση έργων στον δασικό χώρο που συνδέονται με την αναψυχή και την άθληση. Μέσω συμπράξεων με τους τοπικούς φορείς, όπως οι δήμοι και άλλοι συλλογικοί φορείς, μπορούν να υλοποιηθούν έργα που θα προάγουν την αναψυχή και την άθληση στο δασικό περιβάλλον. Η δασική υπηρεσία και το Δασαρχείο μπορούν να εποπτεύουν και να στηρίζουν αυτές τις πρωτοβουλίες, προωθώντας τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη διατήρηση του δασικού περιβάλλοντος. Η εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στον δασοκομικό κλάδο της περιοχής εφαρμογής θα αποτελέσει ένα σημαντικό βήμα προς την αειφόρο διαχείριση των δασικών πόρων και την αξιοποίηση των δασικών προϊόντων. Μέσω της κυκλικής οικονομίας, η αρχή της ανακύκλωσης και ανακύκλωσης των υλικών παίρνει μία σημαντική θέση, επιτρέποντας την επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και αναπροσαρμογή των δασικών προϊόντων. Παραδείγματα μέτρων που μπορούν να εφαρμοστούν είναι η ανακύκλωση της ξυλείας και η χρήση των αποβλήτων δασικής διαχείρισης για την παραγωγή βιοενέργειας ή βιομάζας. Με την υιοθέτηση της κυκλικής οικονομίας, ο δασοκομικός κλάδος της περιοχής εφαρμογής θα συμβάλλει στην προώθηση της αειφορίας, της αποδοτικότητας των πόρων και της μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συμβάλλοντας έτσι στην βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής. Η περιοχή παρέμβασης, ήδη έχει κάνει βήματα προς την αξιοποίηση των κτηνοτροφικών και δασικών αποβλήτων και των

υπολειμμάτων αυτών για την παραγωγή βιομάζας. Άξιο αναφοράς αποτελεί η δυνατότητα που παρουσιάζεται είναι είτε να χρησιμοποιηθεί το οργανικό αυτό υλικό ως πηγή ενέργειας μέσω κατάλληλης επεξεργασίας, όπως η αναερόβια χώνευση, είτε η κομποστοποίηση με χρήση του παραγόμενου κομποστ στις δασικές εκτάσεις, για την επανένταξή του στο φυσικό περιβάλλον ή σε άλλες εφαρμογές. Συγκεκριμένα, η περιοχή παρέμβασης μετράει δύο εγκαταστάσεις παραγωγής βιομάζας, την εγκατάσταση "Βιομάζα Κάτω Νευροκοπίου Ανώνυμη Εταιρεία" στο Κάτω Νευροκόπι, με τεχνολογία καύσης βιομάζας, με πρώτη ύλη υπολείμματα επεξεργασίας ξυλείας, και την εγκατάσταση "Heliotop Ηλιοτοπ Ανώνυμη Εταιρεία Παραγωγής Ενέργειας" στη ΔΕ Δοξάτου, με τεχνολογία καύσης βιομάζας. Ενδεικτικές δράσεις ενίσχυσης του δασοκομικού κλάδου είναι οι ακόλουθες: Εκσυγχρονισμός και επέκταση μονάδων παραγωγής: Πρωθυμούνται οι επενδύσεις για την αναβάθμιση του εξοπλισμού και την επέκταση των μονάδων παραγωγής προϊόντων από δασοκομικά υλικά. Αυτό περιλαμβάνει την αγορά νέων μηχανημάτων και την εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ποιότητας των προϊόντων. Αντίστοιχο παράδειγμα θα μπορούσε να αποτελέσει η χρηματοδότηση για την αγορά μοντέρνων μηχανημάτων υψηλής παραγωγικότητας για δασικούς συνεταιρισμούς, προκειμένου να βελτιώσουν τη δασική εκμετάλλευση και να διευρύνουν τη γκάμα παραγόμενων προϊόντων, δράση που συγκέντρωσε ιδιαίτερο ενδιαφέρον κατά την διαδικασία των διαβουλεύσεων. Αποκατάσταση και ενίσχυση δασικών συνεταιρισμών: Πρωτεύεται η ανανέωση και ο εκσυγχρονισμός των δασικών συνεταιρισμών για τη βελτίωση της λειτουργίας και της οργάνωσής τους. Αυτό περιλαμβάνει την αναβάθμιση του εξοπλισμού και την παροχή εκπαίδευσης και ενημέρωσης στα μέλη των συνεταιρισμών. Αντίστοιχο παράδειγμα θα μπορούσε να αποτελέσει η παροχή επιδοτήσεων για την αγορά νέου εξοπλισμού και την εκπαίδευση των μελών των δασικών συνεταιρισμών σε σύγχρονες τεχνικές δασοκομίας και διαχείρισης. Αξιοποίηση υποπροϊόντων και υπολειμμάτων: Πρωτεύεται η αξιοποίηση των υποπροϊόντων και υπολειμμάτων που προκύπτουν κατά τη διαδικασία της υλοτόμησης. Αυτά τα υλικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή νέων προϊόντων με οικονομική αξία. Η παρούσα δράση προσανατολίζεται στην κατεύθυνση της αναβάθμισης και της ευέλικτης λειτουργίας της βιομηχανίας, η οποία σε στενή συνεργασία με τη συμμετοχή φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των δασικών συνεταιρισμών νέου τύπου, των τοπικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με την παραγωγή δασικών προϊόντων και νέων επιχειρηματικών σχημάτων της «κοινωνικής οικονομίας» θα αποτελέσει την εναρκτήρια δύναμη για μια συνολική προσπάθεια, με σκοπό να αναγεννηθεί η παραγωγή προϊόντων από τα μεγάλα δασικά συμπλέγματα της περιοχής εφαρμογής, εισάγοντας, οργανωμένα, στις αγορές νέα καινοτόμα προϊόντα που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη του κλάδου ξύλου-επίπλου-κατασκευών της περιοχής εφαρμογής. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό μονάδων παραγωγής προϊόντων από δασοκομικά προϊόντα, επιδιώκοντας ταυτόχρονα τη διασύνδεση των κατηγοριών του πρωτογενή τομέα με τους λοιπούς τομείς της οικονομίας της περιοχής εφαρμογής όπου αποδεδειγμένα υπάρχει υστέρηση στον μεταποιητικό κλάδο. Επίσης οι δασικοί συνεταιρισμοί που δραστηριοποιούνται στην περιοχή μπορούν να ανανεώσουν τον εξοπλισμό τους αλλά και να προμηθευτούν νέο εξοπλισμό για παραγωγή νέων προϊόντων (πχ για πέλλετ κλπ).

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα.

Ειδικό Όροι: Επιλέξιμα είναι μόνο φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών, μικρών και μεσάων επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής. Έμφαση θα δοθεί στην τόνωση της γυναικείας και της νεανικής επιχειρηματικότητας, με στόχο την αύξηση συμμετοχής των γυναικών και των νέων στην αγορά εργασίας.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

- 1.4 - Ενίσχυση μεταποιητικών επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους
- 1.7 - Ενίσχυση δράσεων προώθησης και βελτίωσης της αναγνωρισιμότητας των παραγόμενων τοπικών προϊόντων
- 1.1 - Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης δασοκομικών προϊόντων και αξιοποίησης δασικών υπολειμμάτων
- 1.5 - Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για τις εφαρμογές της κυκλικής οικονομίας στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα
- 1.2 - Ενίσχυση επενδύσεων αξιοποίησης ΓΚΤ αποβλήτων και βιομάζας
- 1.8 - Ενίσχυση ομο- ή διακλαδικών συνεργασιών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων
- 4.2 - Ενίσχυση δράσεων διαχείρισης αποβλήτων (ανακύκλωσης, κομποστοποίησης) σε τοπικό επίπεδο
- 2.6 - Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-1.4	Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)	246153.85	160000.00	86153.85

Αναλυτική Περιγραφή: Σύμφωνα με τα στοιχεία της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης και της ανάλυσης SWOT, η περιοχή εφαρμογής διαθέτει ένα αξιόλογο δυναμικό ενεργών ατόμων που απασχολούνται στο δευτερογενή τομέα. Ο τομέας της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση προάγει τη δημιουργικότητα, την καινοτομία και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, ενσωματώνοντας την πολιτιστική κληρονομιά και την τοπική ταυτότητα, ενώ συμβάλλει επίσης στην τοπική οικονομική ανάπτυξη και στην προώθηση του τουρισμού. Στην περιοχή εφαρμογής η ενίσχυση των επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, της χειροτεχνίας και της παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση είναι ζωτικής σημασίας. Η υποστήριξη των τοπικών επιχειρήσεων σε αυτούς τους τομείς έχει πολλαπλά οφέλη

για την περιοχή, την τοπική κοινωνία και οικονομία. Στα πλαίσια οργάνωσης και εκπόνησης διαβουλεύσεων, με τοπικούς φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, αλλά και με το ευρύ κοινό της τοπικής κοινωνίας, αναλύοντας την πρόταση περί ενίσχυσης επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, της χειροτεχνίας και της παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, τέθηκε το ζήτημα της υποστήριξης αυτών των επιχειρήσεων, στην συμβολή και προώθηση της τοπικής οικονομίας και της ενίσχυσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Μέσω της ενίσχυσης επιχειρήσεων στους παραπάνω τομείς, μπορούν να δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες απασχόλησης και επιχειρηματικής δραστηριότητας στην περιοχή. Η ανάπτυξη της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση μπορεί να συμβάλει στην αναβάθμιση της τοπικής παραγωγής και την ποιοτική προσθήκη αξίας στα προϊόντα. Η παροχή χρηματοοικονομικής και τεχνικής υποστήριξης σε αυτούς τους τομείς μπορεί να ενθαρρύνει τη δημιουργία και ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων, προωθώντας την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα. Επιπλέον, η ενίσχυση αυτών των τομέων μπορεί να οδηγήσει στη διάδοση τεχνογνωσίας και εξειδικευμένων γνώσεων, καθώς οι επιχειρήσεις αναπτύσσουν τις ικανότητές τους και επενδύουν σε έρευνα και ανάπτυξη. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε τεχνολογικές καινοτομίες, βελτιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας και αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στην αγορά. Συνολικά, η ενίσχυση επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία μιας δυναμικής και πολυποικίλλας τοπικής οικονομίας, προωθώντας την απασχόληση, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα. Η ενίσχυση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε αυτούς τους τομείς μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στην τοπική οικονομία και να δημιουργήσει ένα πλαίσιο ευνοϊκό για την ανάπτυξη και την ευημερία της περιοχής. Ωστόσο, παράλληλα τέθηκε το ζήτημα διερεύνησης, διευκρίνισης και αξιολόγησης της δυνατότητας ενίσχυσης της οικοτεχνίας, μέσω του Τοπικού Προγράμματος, εξετάζοντας τη συμβατότητα των δραστηριοτήτων του κλάδου με τα κριτήρια και τους περιορισμούς που ορίζονται από το πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δικαιούχοι του προγράμματος - σύμφωνα με τις παρούσες πληροφορίες - δεν μπορούν να είναι αγρότες, δηλαδή άτομα που εμπίπτουν στον σχετικό Κατάλογο Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) του γεωργικού τομέα. Στην περιοχή υπάρχει επίσης παράδοση στη παραγωγή προϊόντων διατροφής μετά την 1η μεταποίηση, όπως: Προϊόντα δημητριακών π.χ. πλιγούρι, μπομποτά Αρτοσκευάσματα πχ παξιμάδια φρυγανιές, αρτίδια, σταφιδόψωμα, κριτσίνια, βουτήματα, λουκουμάδες με μέλι, κουλούρια, λαγάνες, διπυρίτης άρτος (γαλέτα) φύλλο κρούστας, σφολιάτα, πίτες (αλμυρές και γλυκές). Ζυμαρικά π.χ. τραχανάς, χυλοπίτες, λαζάνια, ξυνόχονδρος. Γλυκίσματα π.χ. χαλβάς με σιμιγδάλι, σάμαλι, ραβανί. Προϊόντα φυτικής προέλευσης με ή χωρίς γλυκαντικές ύλες, π.χ. γλυκά κουταλιού, μαρμελάδες, κομπόστες, ζελέ φρούτων, γλυκά αλείμματα και γλυκές πάστες φρούτων και λαχανικών, φρουι γλασέ, πετιμέζι, μουσταλευριά, αμυγδαλωτά, εργολάβους, χαρουπόμελο, προϊόντα από σουσάμι. Προϊόντα φυτικής προέλευσης διατηρημένα με αλάτι, ξύδι και λάδι, επιτραπέζιες ελιές, πάστες ελιάς, τουρσιά, σάλτσες. Αποξηραμένα προϊόντα φυτικής προέλευσης φρούτα και λαχανικά, ξηροί καρποί, όσπρια, αρωματικά φυτά. Προϊόντα με μέλι που έχουν προστεθεί ξηροί καρποί, αποξηραμένα φρούτα, μαστίχα, κρόκος κ.α. τρόφιμα. Γαλακτοκομικά προϊόντα, π.χ. τυρί, βούτυρο, γιαούρτι εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στη με αριθμ.3724 / 162303 / 22.12.14 ΚΥΑ (ΦΕΚ 3438 / Β / 2014). Λοιπά τρόφιμα, π.χ. ξύδι, χυμοί φρούτων και λαχανικών σε συσκευασία έως ενός (1) λίτρου. Κεραμικά είδη Υφαντικές τέχνες Ξυλουργικά είδη: έπιπλα, αντικείμενα διακόσμησης και κατασκευές, από την αξιοποίηση του δασικού ιστού της περιοχής Δερμάτινα προϊόντα: μέσω της αξιοποίησης του ζωικού κεφαλαίου της περιοχής Βότανα και αιθέρια έλαια: Καλλυντικά και αρωματικά προϊόντα από τοπικούς παραγωγούς βοτάνων και αιθέριων ελαίων. Κερί και κεριά: Χειροποίητα κεριά και προϊόντα κεριού Δεδομένης της προσφοράς που μπορεί να προσφέρει η ενίσχυση των τομέων βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, η δράση αυτή στοχεύει τόσο στην ώθηση νέων εγχειρημάτων στον κλάδο, αλλά και η στήριξη, ενδυνάμωση και διαφύλαξη των ήδη υφιστάμενων μονάδων και βιοτεχνιών. Πιο συγκεκριμένα, επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση Πιο συγκεκριμένα αφορά (ενδεικτικά): Βιοτεχνίες παραγωγής παραδοσιακών ζυμαρικών Βιοτεχνίες παραγωγής παραδοσιακών πιτών Βιοτεχνίες παραγωγής παραδοσιακών γλυκών του κουταλιού και γλυκισμάτων Μονάδες παραγωγής αλεύρων, ζυμαρικών Μονάδες παραγωγής ειδών ζαχαροπλαστικής, Αρτοποιεία Βιοτεχνίες παραγωγής ειδών ξυλογλυπτικής Βιοτεχνίες κατασκευής επίπλων Βιοτεχνίες σιδήρου-αλουμινίου Βιοτεχνίες επεξεργασίας μαρμάρου Βιοτεχνίες χρωμάτων-βερνικιών Εργαστήρια κεραμικών προϊόντων, χειροποίητων κοσμημάτων

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα. Για το σύνολο των πράξεων της εν λόγω Υπο-παρέμβασης κατά προτεραιότητα θα ενισχυθούν δικαιούχοι άνεργοι, γυναίκες, ΚοινΣΕπ και επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές.

Ειδικό Όροι: Η στήριξη παρέχεται κατά προτεραιότητα: Έμφαση θα δοθεί στην τόνωση της γυναικείας και της νεανικής επιχειρηματικότητας, με στόχο την αύξηση συμμετοχής των γυναικών και των νέων στην αγορά εργασίας. στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (ΜΜΕ) σε μονάδες που αναδεικνύουν τοπικές παραδοσιακές δεξιότητες Για τις επιχειρήσεις του τομέα παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση σε μονάδες που θα περιλαμβάνουν αυξημένη παρουσία ανακυκλωμένων ή/και ανανεώσιμων υλικών στις συσκευασίες των προϊόντων

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:
1.4 - Ενίσχυση μεταποιητικών επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους
1.9 - Ενίσχυση επενδύσεων μεταποίησης προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ και βιολογικών προϊόντων
2.6 - Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-1.5	Ενίσχυση επιχειρήσεων για την βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής	646153.85	420000.00	226153.85

Αναλυτική Περιγραφή: Ο τουρισμός στην περιοχή παρέμβασης, δεν αποτελεί την κύρια πηγή οικονομικής δραστηριότητας για την τοπική οικονομία. Ωστόσο, η περιοχή παρέμβασης διαθέτει σημαντικό δυναμικό για την ενίσχυση του τουριστικού κλάδου. Υπάρχουν πολλές ευκαιρίες για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών που θα ενισχύσουν τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Ο προσανατολισμός της περιοχής παρέμβασης στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, μπορεί να αποτελέσει κομβικό σημείο, για την εγκαθίδρυση της περιοχής ως προορισμός εναλλακτικού τουρισμού. Η επένδυση στον τουρισμό έχει θετικό αντίκτυπο στην απασχόληση, την κατανάλωση, το εμπόριο και τις υπηρεσίες, ενισχύοντας την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και διασφαλίζοντας ένα βιώσιμο μέλλον για την περιοχή εφαρμογής. Πιο συγκεκριμένα, η γεωγραφική θέση της περιοχής παρέμβασης μπορεί να αποτελέσει βάση για την ανάπτυξη χειμερινού τουρισμού, ορεινού τουρισμού, πράσινου τουρισμού, καθώς και ορειβατικού τουρισμού. Από την άλλη, η ιστορία και η πολιτιστική της κληρονομιά μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη του ιστορικού και πολιτιστικού τουρισμού.

Σημαντική ενέργεια μπορεί να αποτελέσει και η αξιοποίηση των βασικών πυλώνων οικονομικής δραστηριοποίησης της περιοχής, όπως η οινοποιεία, για την ανάπτυξη και αξιοποίηση του οινοτουρισμού. Η Υπο-παρέμβαση αποσκοπεί στην προώθηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε διάφορους τομείς της τοπικής οικονομίας που σχετίζονται με τον τουρισμό, στη δημιουργία δυνατοτήτων απασχόλησης προκειμένου να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για τη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο, με παράλληλη ενδυνάμωση των πολλαπλασιαστικών επιδράσεων στην τοπική οικονομία. Αφορά στη στήριξη της «μικρής» επιχειρηματικότητας επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε όλη την περιοχή εφαρμογής με προτεραιότητα σε αγροτικές και ορεινές περιοχές.

Στόχος είναι η ενίσχυση των θέσεων απασχόλησης (και αυτοαπασχόλησης) και των οικογενειακών εισοδημάτων σε αυτές τις περιοχές. Πιο συγκεκριμένα, όπως προέκυψε, τόσο από τα αποτελέσματα της SWOT Analysis, όσο και από τα αποτελέσματα και συμπεράσματα των διαβουλευσεων που έλαβαν χώρα, τόσο με φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, όσο και με το ευρύ κοινό της τοπικής κοινωνίας της περιοχής εφαρμογής, προτείνονται, ενδεικτικά, οι ακόλουθες δράσεις ενίσχυσης εναλλακτικών μορφών τουρισμού:

Χειμερινός τουρισμός: αναβάθμιση και ενίσχυση των ξενοδοχειακών καταλυμάτων και υποδομών στην περιοχή του Βώλακα καθώς επίσης και του εξοπλισμού και των υποδομών στο Χιονοδρομικό Κέντρο Φαλακρού Πράσινος, ορεινός και ορειβατικός τουρισμός: Ο ορεινός όγκος της περιοχής παρέμβασης προσφέρει μια εξαιρετική βιοποικιλότητα, παρθένα φύση και ανέγγιχτο περιβάλλον. Αυτή η περιοχή είναι ιδανική για την άσκηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, ειδικά τώρα που η πράσινη τουριστική ανάπτυξη αποτελεί προτεραιότητα. Οι ενδιαφερόμενοι τουρίστες μπορούν να απολαύσουν τη φύση, να ασχοληθούν με ορειβασία, πεζοπορία, ποδηλασία, και άλλες δραστηριότητες που ενισχύουν τον περιβαλλοντικό τουρισμό. Επιπλέον, ο σχεδιασμός για την ανάδειξη και αξιοποίηση του αρχαιολογικού χώρου του Κάστρου δίπλα στο σπήλαιο Αγγίτη, μπορεί να συμβάλλει στην προσέλκυση επισκεπτών / τουριστών.

Ιστορικός τουρισμός: αξιοποίηση των ιστορικών τοποθεσιών και η συνεργασία με τοπικούς φορείς μπορούν να προσελκύσουν τουρίστες που ενδιαφέρονται για την ιστορία και τον πολιτισμό, όπως ενδεικτικά η αξιοποίηση του οχυρού Λίσσε.

Οινοτουρισμός: ο κλάδος του οινοτουρισμού μπορεί να αποτελέσει έναν σημαντικό παράγοντα για την ενίσχυση του τουρισμού στην περιοχή. Με την προώθηση της ΔραμΟινογνωσίας και τη διοργάνωση εκθέσεων τοπικών προϊόντων, πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων, μπορεί να ενισχυθεί ο οινοτουρισμός στην περιοχή. Επιπλέον, ενίσχυση μπορεί να προσανατολιστεί και στην δημιουργίας οινοτουριστικών διαδρομών.

Γαστρονομικός τουρισμός: το γαστρονομικό φεστιβάλ "Η γη του Διονύσου" που διοργάνωσε η Ένωση Ξενοδόχων Δράμας σε συνεργασία με τους τοπικούς παραγωγούς αποτελεί ένα θετικό βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση.

Η ενίσχυση τέτοιων δράσεων μπορεί να συνδράμει περαιτέρω στην καθιέρωση της εναλλακτικής αυτής μορφής τουρισμού (Βλέπε και το Διακρατικό Σχέδιο: Ελλάδα: Γαστρονομικός Προορισμός).

Γενικότερα, ορισμένες πιο γενικευμένες δράσεις και ενέργειες για την ενίσχυση του τουριστικού κλάδου και του τουριστικού προϊόντος της περιοχής μπορούν να είναι οι ακόλουθες:

Αξιοποίηση των περιοχών μεγάλης βιοποικιλότητας και τουριστικής προοπτικής Ανάπτυξη υποδομών: Είναι σημαντικό να ληφθεί μέριμνα για την ενίσχυση και τη συντήρηση των υποδομών που συνδέονται με τον τουρισμό. Αυτό περιλαμβάνει τη βελτίωση των δρόμων, των μονοπατιών, την αναβάθμιση και αξιοποίηση των, διάσπαρτων στον ορεινό όγκο, πέτρινων παραδοσιακών γεφυριών, των αλσουλίων, των κέντρων πληροφόρησης και άλλων βοηθητικών υποδομών. Ο ενιαίος στρατηγικός σχεδιασμός σε επίπεδο τουλάχιστον νομού Δράμας είναι απαραίτητος για την αποτελεσματική διαχείριση και προώθηση του τουρισμού.

Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων κτιρίων: η περιοχή διαθέτει πληθώρα εγκαταλελειμμένων κτιρίων, κυρίως παλαιών στρατιωτικών εγκαταστάσεων, τα οποία μπορούν να μετατραπούν σε χώρους άσκησης εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει μικρά καταφύγια, ξενώνες, θέσεις στάσεις και ανεφοδιασμού, καθώς και πυροσβεστικά φυλάκια. Η αξιοποίηση αυτών των κτιρίων μπορεί να προσφέρει μοναδικές εμπειρίες στους επισκέπτες και να δημιουργήσει μια νέα τουριστική προσέγγιση στην περιοχή. Εκσυγχρονισμός είδη υφιστάμενων τουριστικών υποδομών και καταλυμάτων.

Ίδρυση τουριστικών καταλυμάτων και υποδομών σε περιοχές πλησίον των οινοποιείων: Ο δήμος Προσοτσάνης υπολείπεται

τουριστικού καταλύματος, το οποίο θα μπορούσε να αξιοποιηθεί στα πλαίσια του οινοτουρισμού αλλά και των αθλητικών δραστηριοτήτων που υλοποιούνται στην περιοχή λόγω του υψηλού επιπέδου πετοσφαίρισης που διαθέτει η περιοχή εδώ και χρόνια.

Ίδρυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών στην άσκηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Όλες οι ανωτέρω ενέργειες, δυνητικά, θα μπορούσαν να υποστηρίξουν τη δημιουργία σύγχρονης και φιλικής προς τα ΑμεΑ τουριστικής υποδομής κύριων και μη κύριων καταλυμάτων καθώς και τη δημιουργία άλλου είδους επιχειρήσεων όπως αυτές που περιγράφονται παρακάτω και εμπίπτουν στους σκοπούς της Υπο-παρέμβασης.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου όπως καταλύματα, ξενοδοχεία, εστιατόρια, εναλλακτικές μορφές τουρισμού, λοιπές επιχειρήσεις στον τομέα του τουρισμού. Επίσης, επιλέξιμες είναι μόνο οι κατηγορίες πράξεων οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. Αναλυτικότερα, ιδρύσεις που αφορούν στην εξυπηρέτηση διανυκτέρευσης επισκεπτών (καταλύματα) είναι επιλέξιμες μόνο στις ορεινές περιοχές και στα νησιά με πληθυσμό κάτω των 3.500 κατοίκων.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα. Για το σύνολο των πράξεων της εν λόγω Υπο-παρέμβασης κατά προτεραιότητα θα ενισχυθούν δικαιούχοι άνεργοι, γυναίκες, ΚοινΣΕπ και επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές.

Ειδικό Όρο: Έμφαση θα δοθεί στην τόνωση της γυναικείας και της νεανικής επιχειρηματικότητας, με στόχο την αύξηση συμμετοχής των γυναικών και των νέων στην αγορά εργασίας. Ενισχύονται κατα προτεραιότητα επιχειρήσεις καταλυμάτων που προσφέρουν συμπληρωματικές υπηρεσίες όπως: δραστηριότητες δημιουργικού τουρισμού ανάδειξης τοπικής γαστρονομίας, οικο περιηγήσεων και λοιπών δραστηριοτήτων αγροτικού τουρισμού «πράσινες» τουριστικές επιχειρήσεις (καταλύματα και χώροι εστίασης) τουριστικές επιχειρήσεις με χρήση ψηφιακών τεχνολογιών (ΤΠΕ, ηλεκτρονικού εμπορίου κλπ).

Ανάγκες: Η Υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

5.2 - Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης - σημασία ανάγκης

6.3 - Προστασία, ανάδειξη και προβολή του Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης - σημασία ανάγκης

2.1 - Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού (αθλητικός, κοινωνικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, περιβαλλοντικός)

2.3 - Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ταυτότητας και προβολής της περιοχής παρέμβασης

5.1 - Αναβάθμιση υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών σε χώρους υψηλής πολιτιστικής και ιστορικής αξίας - σημασία ανάγκης

2.2 - Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής

2.5 - Επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτίωση ανταγωνιστικότητας τουριστικού κλάδου

7.1 - Ενίσχυση/ανάπτυξη δικτύσεων-συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων ή/και των φορέων

2.6 - Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-1.6	Ενίσχυση επιχειρήσεων για την βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής	435897.43	283333.33	152564.10

Αναλυτική Περιγραφή: Η υποστήριξη των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προώθηση του τουρισμού και την αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης. Με τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων, παρέχονται ποικίλες επιλογές υπηρεσιών στους επισκέπτες, ενισχύοντας την τουριστική ανάπτυξη και προσελκύοντας νέους επισκέπτες από διάφορους τομείς. Ενέργειες και προσπάθειες θα προσανατολιστούν στη δημιουργία και ανάπτυξη επιχειρηματικών οντοτήτων που θα προσφέρουν ποιοτικές υπηρεσίες, ενσωματώνοντας παράλληλα τοπικά χαρακτηριστικά και παραδόσεις. Ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων επιχειρήσεων επίσης αποτελεί προτεραιότητα, με στόχο την αναβάθμιση των υπηρεσιών και την παροχή σύγχρονων εμπειριών στους επισκέπτες. Η ενίσχυση αυτή συνεισφέρει στη διατήρηση και ανάδειξη του πολιτισμού, των τοπικών παραδόσεων και της ταυτότητας της περιοχής. Παράλληλα, προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης και ανάπτυξης για τους ντόπιους κατοίκους, ενισχύοντας έτσι την τοπική οικονομία και την κοινωνική ευημερία. Η υποστήριξη επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών σε όλους τους τομείς προάγει τη δημιουργικότητα, την καινοτομία και την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται. Μέσω της έμφασης στην επιχειρηματικότητα και τον εκσυγχρονισμό, δημιουργούνται περισσότερες επιλογές για τους καταναλωτές και διαμορφώνεται ένα πιο ελκυστικό περιβάλλον για τους επισκέπτες της περιοχής της Δράμας. Επιπλέον, η ενίσχυση αυτή προάγει τη συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων και την ανάδειξη της τοπικής αγοράς. Συνολικά, η ενίσχυση των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών σε όλους τους τομείς αποτελεί ζωτικό μέτρο για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης. Με την υποστήριξη της ίδρυσης και του εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων, προωθείται η ποιότητα των υπηρεσιών, η τοπική ανάπτυξη και η προώθηση του τουρισμού, συμβάλλοντας στην ανάδειξη των τοπικών πόρων και την προσφορά μοναδικών εμπειριών στους επισκέπτες. Μέσω αυτής της προσέγγισης, η Π.Ε. Δράμας γίνεται προορισμός που ενδιαφέρει και ελκύει τουρίστες από διάφορους τομείς, ενισχύοντας την οικονομία της περιοχής και προάγοντας την

αιεφόρο ανάπτυξη. Η ίδρυση παιδότοπων, γηροκομείων, επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών υγείας, φυσικοθεραπείας και ευεξίας, παραδοσιακών παντοπωλείων και επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου συμβάλλει στη διάχυση των υπηρεσιών σε όλους τους τομείς της κοινωνίας, καλύπτοντας τις ανάγκες του πληθυσμού και δημιουργώντας κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο. Οι παιδότοποι προσφέρουν ασφαλές περιβάλλον για τα παιδιά και ευκαιρίες ανάπτυξης, τα γηροκομεία ανταποκρίνονται στην παροχή περίθαλψης και φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα ενώ τέλος οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών υγείας, φυσικοθεραπείας και ευεξίας προσφέρουν την απαραίτητη ασφάλεια σε μόνιμους κατοίκους και επισκέπτες. Τα παραδοσιακά παντοπωλεία συνδέονται με την τοπική κουζίνα και παρέχουν προϊόντα υψηλής ποιότητας, ενώ οι επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου δημιουργούν ζωντανά εμπορικά κέντρα και προσφέρουν μια ευχάριστη αγοραστική εμπειρία, ενισχύοντας την ανάδειξη της τοπικής αγοράς. Μέσω της ενίσχυσης αυτών των επιχειρήσεων, η περιοχή παρέμβασης γίνεται πιο ανταγωνιστική και ελκυστική για επιχειρηματικές ευκαιρίες και τουρισμό. Οι επενδύσεις σε αυτούς τους τομείς έχουν μακροπρόθεσμο αντίκτυπο στην ανάπτυξη και την αειφορία της περιοχής, ενθαρρύνοντας την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη. Συνολικά, η ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών σε όλους τους τομείς στην περιοχή παρέμβασης επιτρέπει την ανάπτυξη μιας ποικίλης και πλούσιας επιχειρηματικής κοινότητας, ενισχύοντας την οικονομία και την κοινωνία της περιοχής. Με αυτόν τον τρόπο, δημιουργούνται θετικά αποτελέσματα που ευεργετούν τους κατοίκους, τους επισκέπτες και την περιφέρεια συνολικά. Μέσω της συγκεκριμένης υπο-παρέμβασης του τοπικού προγράμματος παρέχονται οι δυνατότητες ανάπτυξης των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών. Προωθείται η ανάδειξη παραδοσιακών επαγγελμάτων, η προώθηση επιχειρήσεων με κοινωνική προσφορά, επιχειρήσεων εμπορίου και γενικότερα επιχειρήσεων παροχής οποιασδήποτε υπηρεσίας στις αγροτικές περιοχές. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών όπως παιδότοποι, γηροκομεία, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών υγείας, φυσικοθεραπείας και ευεξίας, παραδοσιακά παντοπωλεία, επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου κ.α.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα. Για το σύνολο των πράξεων της εν λόγω Υπο-παρέμβασης κατά προτεραιότητα θα ενισχυθούν δικαιούχοι άνεργοι, γυναίκες, ΚοινΣΕπ και επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές.

Ειδικό Όρο: Έμφαση θα δοθεί στην τόνωση της γυναικείας και της νεανικής επιχειρηματικότητας, με στόχο την αύξηση συμμετοχής των γυναικών και των νέων στην αγορά εργασίας.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

- 2.1 - Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού (αθλητικός, κοινωνικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, περιβαλλοντικός)
- 2.3 - Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ταυτότητας και προβολής της περιοχής παρέμβασης
- 3.2 - Ενίσχυση φορέων για την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών και προγραμμάτων στήριξης/μέριμνας
- 2.2 - Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής
- 2.5 - Επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτίωση ανταγωνιστικότητας τουριστικού κλάδου
- 3.4 - Αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας – πρόνοιας με την αξιοποίηση των ΤΠΕ
- 2.6 - Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-1.7	Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος	62500.00	50000.00	12500.00

Αναλυτική Περιγραφή: Η στρατηγική στοχεύει στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος μέσω πολλαπλών πρωτοβουλιών. Μια από τις προτεραιότητες είναι η εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, καθώς η αειφόρος διαχείριση αυτών των πόρων αποτελεί κρίσιμο ζήτημα για την περιοχή. Προωθούνται πρωτοβουλίες για την υιοθέτηση ενεργειακών αποδοτικών τεχνολογιών και την εγκατάσταση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση από τις παραδοσιακές μορφές παραγωγής ενέργειας. Επιπλέον, προωθείται η εφαρμογή μέτρων για την αποτελεσματική χρήση του νερού, όπως η ανάπτυξη υδατικών πόρων και η προώθηση της συλλογής και ανακύκλωσης του βρόχινου νερού. Ταυτόχρονα, βιοοικονομία και η κυκλική οικονομία, συμβάλλοντας έτσι στην αειφόρο αξιοποίηση των φυσικών πόρων, την ανακύκλωση υλικών και την αξιοποίηση γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων, προσφέροντας έτσι νέες ευκαιρίες απασχόλησης και ανάπτυξης για την τοπική οικονομία. Σημαντική προσοχή και προσπάθεια θα δοθεί και στην ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού ως προς την προστασία και την ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος με ενέργειες προώθησης της φιλοσοφίας της βιοοικονομίας και της κυκλικής οικονομίας. Στην περιοχή εφαρμογής καταγράφονται περιστατικά ρύπανσης και επιβάρυνσης της υγείας του φυσικού περιβάλλοντος από φορείς και ιδιώτες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή (ενδεικτικά: περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις λόγω της εντατικής γεωργικής εκμετάλλευσης π.χ. λιπάσματα, φυτοφάρμακα), γεγονός που επιβεβαιώνει την μη ευαισθητοποίησή τους σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος. Με βάση τα αποτελέσματα της SWOT Analysis και τις διαβουλεύσεις με φορείς τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και με το ευρύ κοινό της τοπικής κοινωνίας, καταδείχθηκε ότι η δυνατότητα που προσφέρει το επερχόμενο Τοπικό Πρόγραμμα για ενεργειακή αναβάθμιση υφιστάμενων ιδιωτικών επενδύσεων και δημόσιων κτιρίων αποτελεί εξαιρετικά σημαντική προοπτική. Παρά τις πιθανές προκλήσεις που μπορεί να προκύψουν κατά την εφαρμογή τους, οι δράσεις ενίσχυσης της βιοοικονομίας και της κυκλικής οικονομίας παρουσιάζουν σημαντικό ενδιαφέρον και πρέπει οπωσδήποτε να ενσωματωθούν στο Τοπικό Πρόγραμμα. Επιπλέον, σημαντική δράση με σκοπό την προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος, που

απαντά στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, την ενίσχυση της βιοοικονομίας και της κυκλικής οικονομίας, αποτελεί και η παραγωγή βιοενέργειας και βιομάζας. Άξιο αναφοράς αποτελεί το γεγονός ότι στην περιοχή παρέμβασης έχουν ήδη ξεκινήσει ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση, οι οποίες μέσω της παρούσας υπό - παρέμβασης στοχεύεται να ενισχυθούν περαιτέρω, καθώς και να αποτελέσουν παράδειγμα για περαιτέρω ανάπτυξη αντίστοιχων εγχειρημάτων. Συγκεκριμένα, στην περιοχή παρέμβασης δραστηριοποιούνται δύο εγκαταστάσεις παραγωγής βιομάζας, την εγκατάσταση "Βιομάζα Κάτω Νευροκοπίου Ανώνυμη Εταιρεία" στο Κάτω Νευροκόπι, με τεχνολογία καύσης βιομάζας, με πρώτη ύλη υπολείμματα επεξεργασίας ξυλείας, και την εγκατάσταση "Heliotop Ηλιοτοπ Ανώνυμη Εταιρεία Παραγωγής Ενέργειας" στη ΔΕ Δοξάτου, με τεχνολογία καύσης βιομάζας. Μεταξύ άλλων, επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν στην ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων με την εγκατάσταση συστημάτων εναλλακτικών μορφών ενέργειας και συστημάτων μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα.

Ειδικό Όρο: Προτεραιότητα θα δοθεί στην ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων της περιοχής

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

- 1.4 - Ενίσχυση μεταποιητικών επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους
- 1.5 - Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για τις εφαρμογές της κυκλικής οικονομίας στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα
- 2.5 - Επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτίωση ανταγωνιστικότητας τουριστικού κλάδου
- 4.1 - Υλοποίηση δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης, εξοικονόμησης και απεξάρτησης από συμβατικές πηγές ενέργειας στα δημόσια κτίρια της περιοχής παρέμβασης
- 4.2 - Ενίσχυση δράσεων διαχείρισης αποβλήτων (ανακύκλωσης, κομποστοποίησης) σε τοπικό επίπεδο
- 4.5 - Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός δικτύων ύδρευσης/άρδευσης - Προώθηση δράσεων ορθολογικής διαχείρισης υδάτινων πόρων
- 6.1 - Δράσεις περιβαλλοντικής προστασίας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής
- 7.4 - Ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων και εθελοντικών ομάδων στον τομέα του περιβάλλοντος
- 7.5 - Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων στους τομείς της τοπικής ανάπτυξης και περιβάλλοντος

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-2.1	Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)	15000.00	15000.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Από την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, καθώς και τα αποτελέσματα της SWOT Analysis, στην περιοχή εφαρμογής, καταγράφηκε ως έλλειμμα, η έλλειψη ενημέρωσης, γνώσης και κατάρτισης του τοπικού πληθυσμού σε θέματα νέων πολιτικών – στρατηγικών, όπως η κυκλική οικονομία, η βιοοικονομία, η αειφόρος γεωργία, η ψηφιακή αναβάθμιση, το Green Deal και το Farm to Fork, ως μια προτεραιότητα για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Επομένως, η αναγκαιότητα εστίασης στην εκπαίδευση και ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού, προσφέροντας τους απαραίτητα εργαλεία και γνώσεις για τον εκσυγχρονισμό των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα την ενεργειακή αυτονομία τους για τη μείωση των ενεργειακών δαπανών, την εξοικονόμηση νερού κλπ., με σκοπό να εξοπλιστούν, προκειμένου να έχουν την δυνατότητα να ανταποκριθούν στις σύγχρονες προκλήσεις σε αυτούς τους τομείς, είναι παραπάνω από προφανείς. Όπως προέκυψε, τόσο από τα αποτελέσματα της SWOT Analysis, όσο και από τα αποτελέσματα και συμπεράσματα των διαβουλεύσεων που έλαβαν χώρα, τόσο με φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, όσο και με το ευρύ κοινό της τοπικής κοινωνίας της περιοχής εφαρμογής, αναδείχθηκε η ελλειπής ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού και των επιχειρήσεων για τις σύγχρονες εξελίξεις και δυνατότητες. Παρατηρήθηκε ότι υπάρχει ανάγκη για δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης του τοπικού πληθυσμού, προκειμένου να γνωρίζει και να αξιοποιεί τις νέες ευκαιρίες και τις νέες στρατηγικές. Ένα από τα σημεία που τονίστηκε αφορά την ελλιπή ενημέρωση των αγροτών και των επιχειρήσεων της περιφέρειας για τις σύγχρονες εξελίξεις και δυνατότητες. Είναι αναγκαίο να παρασχεθούν κατάλληλα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης που θα ενημερώνουν και ενδυναμώνουν τους αγρότες και τις επιχειρήσεις για τις τεχνολογικές και οργανωτικές καινοτομίες που εφαρμόζονται στον αγροτικό τομέα. Ενδεικτικά, προτείνονται δράσεις ενημέρωσης, που αφορούν στη διάδοση νέων γνώσεων και τάσεων αναφορικά με τη γεωργία και τη δασοπονία. Ειδικά στο δασοκομικό τομέα, προτείνεται η διοργάνωση σεμιναρίων σε δασικούς συνεταιρισμούς για την προώθηση νέων τεχνολογιών και βελτιωμένων τεχνικών υλοτομίας με στόχο τη βελτιστοποίηση της αποδοτικότητάς τους. Επιπρόσθετα, ενημέρωση που θα σχετίζεται με την ασφαλέστερη εργασία, τη μεγαλύτερη εργονομία και με τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους στο δάσος. Ενδεικτικά, η υπό - παρέμβαση θα μπορούσε να περιλαμβάνει δράσεις, όπως: Οργάνωση και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους αγρότες, που θα ενημερώνουν και εκπαιδεύουν, σχετικά με τις νέες πολιτικές – στρατηγικές σε προτεραιότητες του, προκειμένου να προωθηθεί η εφαρμογή τους στην παραγωγική διαδικασία της γεωργίας και να ενισχυθεί η βιώσιμη ανάπτυξη του γεωργικού τομέα. Προώθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη δεξιοτήτων στην παραγωγή και επεξεργασία τοπικών προϊόντων, προωθώντας την τοπική γαστρονομία και την ποιοτική παραγωγή τροφίμων. Διοργάνωση εργαστηρίων και σεμιναρίων για την ψηφιακή κατάρτιση και την χρήση νέων τεχνολογιών στη γεωργία, προωθώντας την εφαρμογή των έξυπνων γεωργικών συστημάτων και τη διαχείριση των αγροτικών πόρων. Οργάνωση Προγραμμάτων κατάρτισης και επαγγελματικής εκπαίδευσης για την ανάπτυξη πράσινων επαγγελματιών, όπως αειφορικοί αγρότες, ανακυκλωτές, σύμβουλοι βιωσιμότητας και εμπειρογνώμονες στην περιβαλλοντική τεχνολογία. Ανάπτυξη προγραμμάτων

και εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης για τη σημασία της βιώσιμης γεωργίας και της κυκλικής οικονομίας, περιλαμβάνοντας παρουσιάσεις και επισκέψεις σε πρότυπα αγροκτήματα. Δημιουργία προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης στη διαχείριση απορριμμάτων γεωργικών Φαρμάκων και αειφόρου γεωργίας. Δημιουργία προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης στο Marketing και το Branding των Αγροτικών Προϊόντων. Οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων για τους γεωργούς και τους αγροτοκτηνοτρόφους, με έμφαση στις βασικές αρχές και οφέλη της αειφόρου γεωργίας, της οργανικής γεωργίας και των βιολογικών καλλιεργειών. Διοργάνωση εργαστηρίων και σεμιναρίων για την εισαγωγή και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών (ψηφιακών) στη γεωργία και την εφαρμογή των έξυπνων γεωργικών συστημάτων διαχείρισης της παραγωγής. Δημιουργία προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης σχετικά με την Πολιτική Προστασία και την Προφύλαξη από Φυσικές Καταστροφές, ειδικά σε σχέση με τη διαχείριση του αγροτικού περιβάλλοντος πλησίον του δασικού. Τέλος, στο πλαίσιο της παρούσας Υπο-παρέμβασης επιλέξιμη είναι και η επιμόρφωση του γενικού πληθυσμού σε θέματα βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων. Συνολικά, η παροχή δράσεων εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τοπικό πληθυσμό αποτελεί βασικό μέσο για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση των αγροτών και των επιχειρήσεων στην περιοχή αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για τη βιωσιμότητα του αγροτικού τομέα. Με την ενίσχυση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους, οι αγρότες θα είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τις σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες στη γεωργική παραγωγή και τη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι πάροχοι μπορεί να είναι Δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς, με νομική οντότητα, οι οποίοι βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου νομιμοποιούνται να παρέχουν επαγγελματική κατάρτιση και να υλοποιούν δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων, προς όφελος των ατόμων που απασχολούνται στον 1-γενή τομέα. Οι συμμετέχοντες στις σχετικές ενέργειες επιλέγονται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, τα οποία θα προσδιοριστούν στη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Ειδικό Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

- 1.5 - Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για τις εφαρμογές της κυκλικής οικονομίας στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα
- 7.5 - Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων στους τομείς της τοπικής ανάπτυξης και περιβάλλοντος
- 3.6 - Ευαισθητοποίηση-ενίσχυση συμμετοχής πολιτών σε κοινωνικές δράσεις
- 4.6 - Κατάρτιση τοπικού πληθυσμού και επιχειρήσεων σε θέματα αξιοποίησης ΤΠΕ
- 3.3 - Δράσεις για την άρση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού και την αξιοποίηση των ΤΠΕ

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-2.2	Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)	15000.00	15000.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Η προτεινόμενη Υπο-παρέμβαση περιλαμβάνει τη διοργάνωση σεμιναρίων που απευθύνονται σε άτομα που σχετίζονται με το δευτερογενή τομέα, με σκοπό την ενίσχυση των γνώσεών τους σε συγκεκριμένα θεματικά αντικείμενα. Προτείνονται, ενδεικτικά, οι ακόλουθες δράσεις κατάρτισης και εκπαίδευσης του τοπικού πληθυσμού που δραστηριοποιείται στον δευτερογενή τομέα: Οργάνωση σεμιναρίων για αγροτικούς συνεταιρισμούς, ομάδες παραγωγών και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, με στόχο την προώθηση και τυποποίηση της καλλιέργειας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, καθώς και της βέλτιστης διαχείρισης της παραγωγής ελαίων. Τα σεμινάρια αυτά θα εστιάσουν επίσης στις διαδικασίες παραγωγής και την υιοθέτηση φιλοπεριβαλλοντικών πρακτικών. Οργάνωση σεμιναρίων για μεταποιητικές μονάδες οπωροκηπευτικών, με στόχο την ενημέρωση για νέες τεχνολογίες στην παραγωγική διαδικασία, την προώθηση φιλοπεριβαλλοντικών πρακτικών και την εφαρμογή μεθόδων παραγωγής με σεβασμό στο περιβάλλον. Τα σεμινάρια θα επικεντρωθούν επίσης στα συστήματα πιστοποίησης προϊόντων, προωθώντας την πιο βιώσιμη και ποιοτική παραγωγή. Οργάνωση επιμορφώσεων για εργαζόμενους και ιδιοκτήτες μεταποιητικών μονάδων σε θέματα ασφάλειας και υγιεινής στο χώρο εργασίας, προωθώντας τις βέλτιστες πρακτικές και εκπαιδεύοντας το προσωπικό για την ασφαλή λειτουργία των μονάδων. Οργάνωση προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης για μεταποιητές αγροτικής παραγωγής, εστιάζοντας στο marketing, branding και στην κυκλική οικονομία. Οργάνωση προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης από τη δασική υπηρεσία για τον παραδασόβιο πληθυσμό, περιλαμβάνοντας θέματα πολιτικής προστασίας, υγιεινής και ασφάλειας στο δασικό χώρο. Οργάνωση προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης για τους απασχολούμενους στον δασοκομικό κλάδο, εστιάζοντας στην ασφάλεια και την υγιεινή κατά την εκτέλεση επαγγελματικών καθηκόντων. Τα παραπάνω προγράμματα εκπαίδευσης έχουν ως στόχο την ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων των ενδιαφερομένων σε σημαντικούς τομείς για την αειφόρο ανάπτυξη της αγροτικής και δασικής οικονομίας. Μέσω των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, θα διασφαλιστεί η ορθή διαχείριση των γεωργικών προϊόντων, η βελτίωση της ποιότητας και εμπορικής αξίας τους, η προστασία του περιβάλλοντος και η ασφάλεια στον αγροτικό και δασικό χώρο. Επιπλέον, στο πλαίσιο της παρούσας υπο-παρέμβασης, προτείνεται, η επιμόρφωση του πληθυσμού σε θέματα βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων. Αυτό θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού και στην εξοικείωση των ατόμων με τις νέες τεχνολογίες και τις ψηφιακές διαδικασίες, ενισχύοντας την απασχολησιμότητά τους και τη συμμετοχή τους στην ψηφιακή κοινωνία. Η επιμόρφωση στις ψηφιακές δεξιότητες μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της παραγωγικότητας στον αγροδιατροφικό τομέα. Οι νέες τεχνολογίες και οι ψηφιακές διαδικασίες μπορούν να βοηθήσουν στη βελτίωση των αγροτικών διαδικασιών, την εξοικονόμηση πόρων και την αύξηση της αποδοτικότητας της παραγωγής. Η ψηφιακή κατάρτιση επιτρέπει στους εργαζόμενους στον αγροδιατροφικό

τομέα να αξιοποιήσουν αυτές τις δυνατότητες και να εφαρμόσουν νέες τεχνολογίες για τη βελτίωση της παραγωγής και της απόδοσης. Τέλος, η ψηφιακή επιμόρφωση συμβάλλει στην δημιουργία ισχυρών brand name και την ενίσχυση διακλαδικών σχέσεων. Οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι στον αγροδιατροφικό τομέα που είναι εξοικειωμένοι με τις ψηφιακές δεξιότητες έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν ισχυρά εμπορικά σήματα και να επεκτείνουν τον τομέα της επιχείρησής τους σε διάφορους τομείς και αγορές. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη ευκαιρία για εμπορική επιτυχία και ανάπτυξη στον αγροδιατροφικό τομέα. Συνολικά, η επιμόρφωση στις βασικές ψηφιακές δεξιότητες έχει σημαντικές επιπτώσεις στον αγροδιατροφικό τομέα, συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, την αύξηση της παραγωγικότητας, τη δημιουργία ισχυρών brand name και την ενίσχυση διακλαδικών σχέσεων στον τομέα αυτό.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι πάροχοι μπορεί να είναι Δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς, με νομική οντότητα, οι οποίοι βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου νομιμοποιούνται να παρέχουν επαγγελματική κατάρτιση και να υλοποιούν δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων, προς όφελος των ατόμων που απασχολούνται στο 2γενή τομέα. Οι συμμετέχοντες στις σχετικές ενέργειες επιλέγονται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, τα οποία θα προσδιοριστούν στη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Ειδικό Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

- 1.4 - Ενίσχυση μεταποιητικών επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους
- 1.5 - Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για τις εφαρμογές της κυκλικής οικονομίας στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα
- 7.5 - Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων στους τομείς της τοπικής ανάπτυξης και περιβάλλοντος
- 3.6 - Ευαισθητοποίηση-ενίσχυση συμμετοχής πολιτών σε κοινωνικές δράσεις
- 4.6 - Κατάρτιση τοπικού πληθυσμού και επιχειρήσεων σε θέματα αξιοποίησης ΤΠΕ
- 3.3 - Δράσεις για την άρση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού και την αξιοποίηση των ΤΠΕ

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-2.3	Ενίσχυση επιχειρήσεων για την βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής	0.00	0.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Στο πρόβλημα της έλλειψης εκπαιδευμένου προσωπικού στον τουρισμό, στις ελλείψεις στην κατάρτιση των επιχειρηματιών στον τομέα του τουρισμού, καθώς και στις ελλείψεις στην κατάρτιση σε θέματα ήπιων εναλλακτικών μορφών τουρισμού, δόθηκε έμφαση κατά τις διαβουλεύσεις της ΟΤΔ με τους σχετικούς τοπικούς φορείς. Αναφέρθηκε ότι σημαντικό πρόβλημα στην περιοχή εφαρμογής αποτελεί η απουσία καταρτισμένου προσωπικού στον τομέα της παροχής υπηρεσιών τουρισμού, τόσο από την πλευρά των εργαζομένων όσο και από την πλευρά των επιχειρηματιών. Η πανδημία της COVID-19 αποτέλεσε μια μεγάλη πρόκληση για την ανάκαμψη του τουριστικού τομέα και δημιούργησε νέες ανάγκες τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε τομείς όπως η αυτοματοποίηση, η ανάλυση δεδομένων, η ασφάλεια των δεδομένων και οι συνθήκες ασφάλειας και υγιεινής. Ταυτόχρονα, οι εξελίξεις στον τουρισμό τα τελευταία χρόνια έχουν επίσης επηρεάσει τις ανάγκες κατάρτισης στον τουρισμό. Παραδείγματα αυτών των εξελίξεων περιλαμβάνουν την αύξηση της ψηφιακής παρουσίας και τη χρήση τεχνολογιών όπως η εικονική πραγματικότητα και η επαυξημένη πραγματικότητα στον τομέα του τουρισμού. Αυτό δημιουργεί ανάγκη για εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού σε αυτές τις νέες τεχνολογίες. Για να αντιμετωπιστούν αυτές οι προκλήσεις, η στρατηγική στην περιοχή εφαρμογής στοχεύει στην εκπαίδευση και κατάρτιση του τοπικού πληθυσμού που δραστηριοποιείται στον κλάδο του τουρισμού, μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης, με σκοπό την απόκτηση των απαραίτητων δεξιοτήτων και γνώσεων στους τομείς του ψηφιακού μάρκετινγκ, της διαχείρισης δεδομένων, της ασφάλειας των δεδομένων, της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς ωστόσο και σε συνδεδεμένους με τον τουρισμό τομείς.

Ενδεικτικά, προτείνεται η συνεργασία μεταξύ της βιομηχανίας του τουρισμού και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του τομέα. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει συνεργασίες με πανεπιστήμια, σχολές κατάρτισης, κέντρα έρευνας και άλλους φορείς που παρέχουν εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες.

Συνοψίζοντας, ο τουρισμός έχει υποστεί σημαντικές επιπτώσεις από τις τεχνολογικές εξελίξεις. Οι αλλαγές στις συνήθειες των ταξιδιωτών και οι νέες απαιτήσεις στην εξυπηρέτησή τους έχουν επηρεάσει την κατάρτιση και την εκπαίδευση στον τουριστικό τομέα. Ωστόσο, η σωστή προσαρμογή και αξιοποίηση της τεχνολογίας μπορεί να αποτελέσει πηγή ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας για τον τουρισμό. Με την παρούσα υπο-παρέμβαση προτείνεται η διοργάνωση σεμιναρίων σε άτομα του τοπικού πληθυσμού που σχετίζονται με τον τριτογενή τομέα. Τα θεματικά αντικείμενα προτείνεται να σχετίζονται με τον τομέα της παροχής υπηρεσιών τουρισμού αλλά και ευρύτερα, όπως αυτά προέκυψαν από τις προτάσεις των διαβουλευόμενων μερών.

Αναφέρονται οι κάτωθι ενδεικτικές ενέργειες:

Κατάρτιση του προσωπικού των ξενοδοχείων και των επιχειρηματιών από εξειδικευμένους σεφ, σομελιέ και ειδικούς σε θέματα παροχής υπηρεσιών για την αναβάθμιση της παρεχόμενης υπηρεσίας και της ανάδειξης των τοπικών προϊόντων και της γαστρονομικής παράδοσης, επιτυγχάνοντας έτσι και τη στόχευση της στρατηγικής προς την διασύνδεση του πρωτογενούς με τους άλλους τομείς.

Εκπαίδευση των απασχολούμενων στον τουρισμό καθώς και των επιχειρηματιών, αλλά και των κατοίκων που ενδιαφέρονται για τις ήπιες εναλλακτικές μορφές τουρισμού σε νέα τουριστικά επαγγέλματα και στον αγροτουρισμό.

Εκπαίδευση των απασχολούμενων στον τουρισμό καθώς και των επιχειρηματιών σε τομείς όπως η αυτοματοποίηση, η ανάλυση δεδομένων, η ασφάλεια των δεδομένων, οι συνθήκες ασφάλειας και υγιεινής, οι ψηφιακές δεξιότητες και οι δεξιότητες στη Βιωσιμότητα/Αειφορία (Green).

Εκπαίδευση στον τομέα της ψηφιακής εμπειρίας και του διαδικτύου των πραγμάτων (Internet of Things) για την ανάπτυξη του έξυπνου τουρισμού και τη χρήση τεχνολογιών όπως οι έξυπνες συσκευές, οι αισθητήρες και οι εφαρμογές με βάση την τοποθεσία.

Εκπαίδευση στον τομέα του οικοτουρισμού και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, περιλαμβανομένων θεμάτων όπως η προστασία της φύσης, η βιοποικιλότητα, η αειφορία στις τουριστικές δραστηριότητες, η ενεργειακή απόδοση και η ανανεώσιμη ενέργεια.

Εκπαίδευση σε θέματα πολιτισμού και δημιουργικού τουρισμού για την ανάδειξη της τοπικής κληρονομιάς, την προβολή του πολιτιστικού πλούτου και την παροχή εμπειριών που συνδυάζουν τον τουρισμό με την πολιτιστική διαχείριση.

Εκπαίδευση στον τομέα του τουρισμού για ευπροσάρμοστα και προσαρμοστικά μοντέλα επιχειρηματικότητας, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων όπως η δημιουργία καινοτόμων τουριστικών προϊόντων, ο σχεδιασμός και η διαχείριση επιχειρηματικών ευκαιριών και οι επιχειρηματικές στρατηγικές στον τουριστικό τομέα.

Εκπαίδευση στον τομέα μάρκετινγκ και πωλήσεων, περιλαμβανομένων θεμάτων όπως η διαχείριση των κοινωνικών δικτύων, η διαφήμιση και προώθηση τουριστικών προορισμών, οι τεχνικές πωλήσεων και η δημιουργία εμπειριών για τους ταξιδιώτες.

Ενίσχυση προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης για τη μείωση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού σε άτομα με αναπηρία και για την υποστήριξη στην εύρεση κατάλληλων εισηγητών.

Με τα παραπάνω θεματικά αντικείμενα κατάρτισης, θα δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις και συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών (ειδικά του τουρισμού), την προώθηση της τοπικής κουλτούρας και τη βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα για την περιοχή εφαρμογής.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι πάροχοι μπορεί να είναι Δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς, με νομική οντότητα, οι οποίοι βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου νομιμοποιούνται να παρέχουν επαγγελματική κατάρτιση και να υλοποιούν δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων, προς όφελος των ατόμων που απασχολούνται στον 3-γενή τομέα. Οι συμμετέχοντες στις σχετικές ενέργειες επιλέγονται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, τα οποία θα προσδιοριστούν στη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Ειδικό Όρο: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

6.7 - Υλοποίηση δράσεων και ευαισθητοποίηση για την προστασία του περιβάλλοντος από ανθρωπογενείς δραστηριότητες - σημασία ανάγκης

5.3 - Δημιουργία ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής προβολής της περιοχής παρέμβασης

6.4 - Ενίσχυση συνεργασίας τοπικών φορέων, ερευνητικών ιδρυμάτων και εθελοντικών οργανώσεων στην υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικής προστασίας

7.5 - Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων στους τομείς της τοπικής ανάπτυξης και περιβάλλοντος

3.6 - Ευαισθητοποίηση-ενίσχυση συμμετοχής πολιτών σε κοινωνικές δράσεις

5.5 - Ενίσχυση φορέων διαχείρισης πολιτιστικών πόρων και ενδυνάμωση του στελεχιακού τους δυναμικού

4.6 - Κατάρτιση τοπικού πληθυσμού και επιχειρήσεων σε θέματα αξιοποίησης ΤΠΕ

3.3 - Δράσεις για την άρση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού και την αξιοποίηση των ΤΠΕ

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-3.1	Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων	207500.00	207500.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Η παρούσα Υπο-παρέμβαση στοχεύει στην ενίσχυση της εικόνας της περιοχής εφαρμογής ως αξιοβίωτη, που έλκει ανθρώπους από άλλα γεωγραφικά πλαίσια και εξυπηρετεί τις ανάγκες του υπάρχοντος πληθυσμού. Οι δράσεις περιλαμβάνουν τη δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμό των υποδομών για την άθληση, τον πολιτισμό και τις κοινωνικές ανάγκες, όπως οι παιδικόι σταθμοί, οι χώροι άθλησης, τα πολιτιστικά κέντρα κ.α. Η σημασία αυτής της Υπο-παρέμβασης έγκειται στο γεγονός ότι βελτιώνει την ποιότητα ζωής των κατοίκων της αγροτικής υπαίθρου, αντιμετωπίζοντας ένα έλλειμμα τεχνικών υποδομών που αποτελεί εμπόδιο για τις αγροτικές περιοχές ως τόπους διαμονής, όπως παρατηρήθηκε από την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, καθώς και τα αποτελέσματα από τη SWOT ανάλυση. Όπως προέκυψε, τόσο από τα αποτελέσματα της SWOT Analysis, όσο και από τα αποτελέσματα και συμπεράσματα των διαβουλεύσεων που έλαβαν χώρα, τόσο με φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, όσο και με το ευρύ κοινό της τοπικής κοινωνίας της περιοχής εφαρμογής, προκύπτει ότι ο Δήμος διαθέτει αξιόλογες αθλητικές υποδομές και ομάδες υψηλού επιπέδου στα εν λόγω αθλήματα. Τοποθετούνται προσπάθειες για τη διοργάνωση αγώνων και αθλητικών γεγονότων με

ανάλογη επισκεψιμότητα και οικονομική δραστηριότητα, ενώ ο Δήμος σκοπεύει να συνεχίσει να επενδύει και να στηρίζει παρόμοιες δραστηριότητες.

Επιπλέον, στην περιοχή παρέμβασης πραγματοποιούνται πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις που αναδεικνύουν τον πολιτισμό και εμπλουτίζουν την τοπική κοινωνία. Ένα από τα σημαντικά γεγονότα, που λαμβάνει χώρα στην πόλη της Δράμας είναι το Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους, που πραγματοποιείται στην Ονειρούπολη και άλλες δράσεις που υλοποιούνται σε επιλεγμένα δημοτικά διαμερίσματα. Ο Δήμος Δράμας προσπαθεί να επεκτείνει αυτές τις εκδηλώσεις και σε άλλες περιοχές του νομού.

Επιπρόσθετα, με τη δημιουργία του Οπτικοακουστικού Κόμβου στο στρατόπεδο Ανδρικάκη και σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Οργανισμό του δήμου, ο Δήμος Δράμας επιδιώκει να αναγνωριστεί η αξία του πολιτιστικού προϊόντος και να αναδειχθεί ως μοχλός ανάπτυξης για την περιοχή.

Παράλληλα, θα πραγματοποιηθεί ενημερωτική καμπάνια με στόχο την αύξηση της συμμετοχής των πολιτών σε πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Είναι επίσης σημαντικό να δοθεί έμφαση στον έγκαιρο προγραμματισμό των έργων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, καθώς απαιτείται πολύς χρόνος για την ωρίμανση, μελέτη και έγκρισή τους.

Ο νομός Δράμας περιλαμβάνει αξιόλογα αρχαιολογικά αποθέματα που καλύπτουν όλες τις ιστορικές περιόδους και μπορούν να προσελκύσουν επισκέπτες από διάφορες περιοχές. Βρίσκεται σε κεντρική τοποθεσία μεταξύ των Φιλιππων και της Αμφίπολης, προσφέροντας μια μοναδική ευκαιρία για την ανακάλυψη του αρχαίου πολιτισμού.

Επιπλέον, η περιοχή παρέμβασης φημίζεται για τα κτίρια ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής και ιστορικής αξίας που διατηρούνται στην περιοχή. Αυτά τα κτίρια αποτελούν σημαντικό μέρος της τοπικής κληρονομιάς και αξίζουν να συντηρηθούν και να αναδειχθούν, προσφέροντας μια εμπειρία ταξιδιού στο παρελθόν. Παρόλο που συχνά ο τουρισμός συχνά θεωρείται η βαριά βιομηχανία μιας περιοχής, η περιοχή παρέμβασης αναγνωρίζει ότι ο πολιτισμός είναι ο πραγματικός θησαυρός της περιοχής. Παρόλα αυτά, παρατηρείται μειωμένη συμμετοχή των πολιτών σε δράσεις πολιτιστικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος. Είναι απαραίτητο να αυξηθεί η ενημέρωση και η προώθηση αυτών των δραστηριοτήτων, προκειμένου να ενισχυθεί η συμμετοχή και η συνειδητοποίηση της πολιτιστικής αξίας της περιοχής. Πέραν αυτού, το βόρειο ορεινό τμήμα του νομού, συμπεριλαμβανομένης της Οροσειράς της Ροδόπης, πρέπει να αντιμετωπιστεί και να αναπτυχθεί συνολικά σε συνεργασία με τους τρεις δήμους που εκτείνονται στην περιοχή. Η ανάπτυξη της περιοχής αυτής μπορεί να δημιουργήσει ευκαιρίες για τον τοπικό πληθυσμό και να ενισχύσει τον τουρισμό και τον πολιτισμό. Τέλος, η ενίσχυση πολιτιστικών υποδομών και η αναβάθμιση των υφιστάμενων έργων αποτελούν προτεραιότητες για την περιοχή παρέμβασης. Συγκεκριμένα, πληθώρα πολιτιστικών εγκαταστάσεων χρήζουν ανακαίνισης και αναβάθμισης, προσαρμόζοντας τη χρήση νέων τεχνολογιών και σύγχρονων ψηφιακών μέσων προβολής.

Επιπλέον, προτείνεται η αναβάθμιση του Πολιτιστικού Κέντρου στην περιοχή των πηγών Κεφαλαρίου, προκειμένου να λειτουργήσει πλήρως και να στηρίξει τις πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Επιπρόσθετα, όπως προέκυψε από τη SWOT Analysis και τις διαβουλεύσεις με φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και το ευρύ κοινό της τοπικής κοινωνίας, είναι απαραίτητο να αναγνωριστεί η αξία του πολιτιστικού προϊόντος και να αναδειχθεί ως μοχλός ανάπτυξης για την περιοχή. Για τον σκοπό αυτό, προτείνεται η πραγματοποίηση ενημερωτικής καμπάνιας προκειμένου να αυξηθεί η συμμετοχή των πολιτών σε πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητες.

Επίσης, ενδιαφέρουν παρουσιάστηκε και για ενέργειες που περιλαμβάνουν τη βελτίωση αρχαιολογικών χώρων, όπως ο αρχαιολογικός χώρος Πλατανιάς στο δήμο Παρανεστίου, την ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου Κεφαλαρίου στο δήμο Δοξάτου, καθώς και την ανακαίνιση ενός Οθωμανικού τεμένους στο δήμο Κάτω Νευροκοπίου.

Επιπλέον, προτείνεται η διοργάνωση εκθέσεων και εκδηλώσεων στο αίθριο του Μουσείου, προσφέροντας ποικίλες πολιτιστικές εμπειρίες στο κοινό. Γενικά, η περιοχή παρέμβασης στοχεύει να επενδύει και να στηρίζει πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες, αναγνωρίζοντας την αξία του πολιτισμού και τη συμβολή τους στην ανάπτυξη της περιοχής. Με τη συνεργασία των φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και την ενεργή συμμετοχή των πολιτών, μπορεί να επιτευχθεί η ανάδειξη και η αξιοποίηση του πολιτισμού πλούτου της περιοχής και η προώθηση του τουρισμού και της αειφόρου ανάπτυξης.

Ενδεικτικά, προτείνονται, οι ακόλουθες προτάσεις για δράσεις:

Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων κτιρίων (κυρίως παλαιών σχολείων) ως χώρους πολιτισμού ή ερμηνείας φυσικού περιβάλλοντος ή άλλης χρήσης: Ανακαίνιση και εκσυγχρονισμός αυτών των κτιρίων για τη δημιουργία χώρων πολιτιστικών εκδηλώσεων, μουσείων, εκθεσιακών χώρων ή κέντρων πληροφόρησης και ερμηνείας.

Χρηματοδότηση άυλων ενεργειών στην ύπαιθρο της περιοχής παρέμβασης, στο πλαίσιο υπαρχόντων φεστιβάλ: Υποστήριξη των υπαρχόντων φεστιβάλ και εκδηλώσεων που προάγουν τον πολιτισμό, την τοπική κληρονομιά και τον τουρισμό μέσω χρηματοδότησης και προώθησης.

Αναβάθμιση μουσείων - κέντρων πληροφόρησης και ερμηνείας: Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και ψηφιακών μέσων προβολής για βελτιωμένη εμπειρία επισκεπτών.

Προσέλκυση επισκεπτών μέσω τουρισμού και δράσεων δημιουργικού τουρισμού: Διοργάνωση εκδηλώσεων, εργαστηρίων και δραστηριοτήτων σχετικών με παραδοσιακές και ιστορικές ασχολίες της περιοχής, όπως η αγγειοπλαστική και η υφαντική, προκειμένου να προσελκυστούν τουρίστες και επισκέπτες στην περιοχή.

Υποστήριξη δράσεων αθλητισμού, πολιτισμού και τουρισμού: Χρηματοδότηση και προώθηση δράσεων μικρής εμβέλειας που προάγουν τον αθλητισμό, τον πολιτισμό και τον τουρισμό, προκειμένου να κινητοποιηθεί ο τοπικός πληθυσμός και να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής του.

Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων κτιρίων για πολιτιστικούς σκοπούς: Αξιοποίηση, κυρίως παλαιών σχολείων, ως χώρους πολιτισμού, χώρους ερμηνείας του φυσικού περιβάλλοντος ή χώρους για άλλες χρήσεις που μπορούν να ωφελήσουν τον τοπικό πληθυσμό, όπως Κέντρα Πληροφόρησης με προβολή τοπικών προϊόντων ή Info Point σε κομβικά σημεία της περιοχής εφαρμογής.

Ανακαίνιση και αναβάθμιση μουσείων και κέντρων πληροφόρησης και ερμηνείας: Ανανέωση με τη χρήση νέων τεχνολογιών και σύγχρονων ψηφιακών μέσων προβολής, προκειμένου να βελτιωθεί η εμπειρία των επισκεπτών.

Ανάπτυξη/ενίσχυση/εκσυγχρονισμός αθλητικής υποδομής: Προγραμματίζονται δράσεις για τη βελτίωση των αθλητικών εγκαταστάσεων σε συγκεκριμένες περιοχές προκειμένου να ενισχυθεί η φυσική δραστηριότητα και η ψυχαγωγία των κατοίκων.

Ανακαίνιση και επέκταση υφιστάμενων κοινοτικών κέντρων και αιθουσών πολλαπλών χρήσεων.

Ανέγερση κτιρίων και εγκαταστάσεων για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, όπως κέντρα υγείας, πολιτιστικά κέντρα και κέντρα κοινότητας.

Ανακαίνιση και επέκταση αθλητικών εγκαταστάσεων, όπως γήπεδα, γυμναστήρια και κολυμβητήρια.

Ακολούθως αποτυπώνονται, ενδεικτικά, ορισμένες πιο γενικευμένες δράσεις με γνώμονα την ενίσχυση των βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού:

Δημιουργία κλειστών αθλητικών χώρων κάτω από τις κερκίδες δημοτικών γηπέδων ποδοσφαίρου

Δημιουργία θεματικού πάρκου άθλησης-αναψυχής Εκσυγχρονισμός Πολιτιστικών Κέντρων Αναβάθμιση και επέκταση των αθλητικών εγκαταστάσεων, περιλαμβανομένων γηπέδων, γυμναστηρίων και κολυμβητηρίων.

Δημιουργία νέων πολιτιστικών κέντρων, περιλαμβανομένων θεάτρων, αιθουσών συναυλιών και μουσείων.

Ανακαίνιση και αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών, όπως παιδικοί σταθμοί, κοινοτικά κέντρα και χώροι συνάντησης.

Δημιουργία αθλητικών πάρκων και πράσινων χώρων για αναψυχή και αθλητισμό.

Ανέγερση ποδηλατοδρόμων και πεζοδρομίων για προώθηση της άθλησης και της υγιεινής διαβίωσης.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους.

Ειδικοί Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

5.2 - Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης

5.3 - Δημιουργία ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής προβολής της περιοχής παρέμβασης

5.1 - Αναβάθμιση υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών σε χώρους υψηλής πολιτιστικής και ιστορικής αξίας

3.2 - Ενίσχυση φορέων για την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών και προγραμμάτων στήριξης/μέριμνας

4.1 - Υλοποίηση δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης, εξοικονόμησης και απεξάρτησης από συμβατικές πηγές ενέργειας στα δημόσια κτίρια της περιοχής παρέμβασης

3.5 - Υποστήριξη δράσεων εθελοντισμού και ευαισθητοποίηση πολιτών για την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών

5.4 - Ενίσχυση/αναβάθμιση υποδομών άσκησης πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων στην περιοχή παρέμβασης

5.5 - Ενίσχυση φορέων διαχείρισης πολιτιστικών πόρων και ενδυνάμωση του στελεχιακού τους δυναμικού

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-3.2	Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων	50000.00	50000.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Η παρούσα Υπό-παρέμβαση αποτελεί σειρά κοινωνικών πρωτοβουλιών που συμβάλλουν στην εξυπηρέτηση των τοπικών κατοίκων και την ενσωμάτωση των προσφύγων και των μεταναστών στην τοπική κοινωνία και οικονομία. Στην περιοχή παρέμβασης λειτουργεί η «Δομή Φιλοξενίας Προσφύγων», η οποία βρίσκεται σε ένα κλειστό χώρο στη ΒΙ.ΠΕ. Δράμας. Το Κέντρο φιλοξενεί πρόσφυγες, με υψηλό ποσοστό παιδιών. Είναι προφανές ότι η παρούσα Υπό-παρέμβαση είναι εξίσου σημαντική για την περιοχή, καθώς θα εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη λειτουργία της Δομής και η ομαλή κοινωνική ένταξη των προσφύγων (και των παιδιών τους) στην τοπική κοινωνία. Πιο συγκεκριμένα, από τα αποτελέσματα τόσο της ανάλυσης SWOT, όσο και των διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν με φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, αλλά και με το ευρύ κοινό της τοπικής κοινωνίας, προέκυψαν, ενδεικτικά οι ακόλουθες δράσεις, με γνώμονα την ενίσχυση των βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού:

Δομές καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού: Αναγνωρίζεται η σημασία των δομών, που βρίσκονται σε κάθε νομό, παρέχοντας καινοτόμα και αποτελεσματικά σχήματα υποστήριξης στον κοινωνικό αποκλεισμό.

Ενίσχυση δράσεων κοινωνικής υποστήριξης μέσω εθελοντισμού: Η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών μέσω εθελοντικών δράσεων αποτελεί σημαντικό μέσο για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Πολλές δράσεις αυτού του είδους υλοποιούνται αυτήν τη στιγμή, ενισχύοντας την κοινωνική αλληλεγγύη και παρέχοντας βασικές υπηρεσίες σε άτομα που τις έχουν ανάγκη.

Βελτίωση υποδομών υγείας και πρόνοιας

Ακολούθως αποτυπώνονται, ενδεικτικά, ορισμένες πιο γενικές δράσεις με γνώμονα την ενίσχυση των βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού:

Δημιουργία κέντρων κοινωνικής σίτισης, όπου οι οικονομικά ασθενείς συμπολίτες και πρόσφυγες μπορούν να λαμβάνουν δωρεάν γεύματα και βασικές ανάγκες διατροφής.

Οργάνωση προγραμμάτων παροχής τροφίμων και βοήθειας σε αδύναμες οικονομικά οικογένειες και πρόσφυγες.

Συνεργασία με τοπικούς γεωργούς και παραγωγούς για την παροχή φρέσκων τροφίμων σε ανθρώπους με περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες.

Οργάνωση εκδηλώσεων κοινωνικής συνάθροισης, όπου οι τοπικοί κάτοικοι και οι μετανάστες μπορούν να αλληλεπιδρούν και να γνωρίζουν τους πολιτισμούς τους.

Προγράμματα κατάρτισης και επαγγελματικής εκπαίδευσης για μετανάστες, προσφέροντάς τους δεξιότητες και ευκαιρίες για απασχόληση.

Παροχή καταλυμάτων και στέγασης για πρόσφυγες και μετανάστες που δεν έχουν υποστήριξη ή πόρους για διαμονή.

Οργάνωση κοινωνικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων για την ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών στην τοπική κοινωνία, όπως γλωσσικά μαθήματα και μεταβατική υποστήριξη.

Υποστήριξη και εκπαίδευση για την εύρεση εργασίας και την οικονομική αυτονομία των μεταναστών και των προσφύγων.

Μέσω των παραπάνω δράσεων, θα επιτευχθεί η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και η προώθηση της ολοκληρωτικής ενσωμάτωσης των ευάλωτων ομάδων στην κοινωνία. Ενδεικτικά οι ανωτέρω δράσεις μπορούν να υλοποιηθούν από φορείς όπως η Ιερά Μητρόπολη Δράμας, η Ένωση Κυριών Δράμας, η Δομή Φιλοξενίας Προσφύγων στη ΒΙΠΕ Δράμας κ.α.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους.

Ειδικοί Όροι:Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες:Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

3.2 - Ενίσχυση φορέων για την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών και προγραμμάτων στήριξης/μέριμνας

4.3 - Ενίσχυση δομών και υπηρεσιών εξυπηρέτησης προσφύγων/μεταναστών (ένταξη στην κοινωνική ζωή και προώθηση στην απασχόληση)

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-4.1	Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων	300000.00	300000.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Η συγκεκριμένη υπο-παρέμβαση, που αφορά σε έργα υποδομής μικρής κλίμακας, αποτελεί μια ουσιαστική προσέγγιση που στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού. Μέσα από αυτές τις δράσεις, προωθείται η ανάπτυξη κοινοτήτων και η ενίσχυση των κοινωνικών και υλικών υποδομών που επηρεάζουν άμεσα την καθημερινότητα των ανθρώπων. Από τη βελτίωση των οδικών δικτύων και την ανέγερση δημόσιων χώρων, μέχρι την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και την ενίσχυση της πρόσβασης σε βασικές ανέσεις, αυτές οι παρεμβάσεις συμβάλλουν στην δημιουργία ενός περιβάλλοντος που προάγει την ευημερία και την κοινωνική ένταξη για όλους τους κατοίκους, ανεξαρτήτως προελεύσεως. Μέσα από αυτήν την προσέγγιση, διαμορφώνεται ένα πλαίσιο που αναδεικνύει τη σημασία της αλληλεγγύης και της συνεργασίας, ενώ διασφαλίζεται η προώθηση μιας πιο δίκαιης και συνεκτικής κοινωνίας. Η περιοχή παρέμβασης έχει κατορθώσει να επιτύχει μία ικανοποιητική κατάσταση των δικτύων ύδρευσης, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της επάρκειας πόσιμου ύδατος. Παράδειγμα αποτελεί ο Δήμος Δοξάτου, όπου η ύδρευση πραγματοποιείται από γεωτρήσεις, πηγές και υδρομαστεύσεις. Ωστόσο, στην περιοχή παρέμβασης αποτυπώνονται ορισμένες ελλείψεις, ως προς τις υποδομές αποχέτευσης και εγκαταστάσεις λυμάτων, αν και έχουν πραγματοποιηθεί ορισμένα βήματα προς την κατεύθυνση αυτή, αντιμετωπίζοντας προβλήματα, όπως ελλείψεις υποδομών σε μικρούς οικισμούς, εκσυγχρονισμού υποδομών και επανάχρησης επεξεργασμένων λυμάτων ειδικότερα σε οικισμούς που γειτνιάζουν με ευαίσθητα οικοσυστήματα και προστατευόμενες περιοχές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο Δήμος Δοξάτου, στον οποίο το ζήτημα της αποχέτευσης δεν έχει αντιμετωπιστεί ριζικά. Για τη βελτίωση των υποδομών ύδρευσης προτείνονται δράσεις όπως η κατασκευή ή αναβάθμιση εξωτερικών δικτύων ύδρευσης, η επέκταση και ενίσχυση υφιστάμενων εξωτερικών δικτύων μεταφοράς πόσιμου νερού, η αναβάθμιση εσωτερικών δικτύων διανομής πόσιμου νερού με την αντικατάσταση πεπαλαιωμένων αγωγών, η διασύνδεση αγωγών και η ενίσχυση των διατομών. Επίσης, απαιτούνται βελτιώσεις στις υποδομές αποθήκευσης και διανομής πόσιμου νερού, καθώς και αναβαθμίσεις στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας πόσιμου νερού. Οι αναβαθμίσεις αυτές θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου νερού και την αύξηση της ασφάλειας της ύδρευσης.

Πιο συγκεκριμένα, από τα αποτελέσματα τόσο της ανάλυσης SWOT, όσο και των διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν με φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, αλλά και με το ευρύ κοινό της τοπικής κοινωνίας, προέκυψαν, ενδεικτικά οι ακόλουθες δράσεις έργων υποδομών μικρής κλίμακας:

Εκσυγχρονισμός αντλιοστασίων και άλλων μικρών παρεμβάσεων στο δίκτυο ύδρευσης: Αναγνωρίζονται τα σημεία που χρειάζονται επείγουσα αναβάθμιση για την αποτελεσματική διαχείριση του ύδατος και την εξυπηρέτηση των κατοίκων με ασφάλεια.

Εκσυγχρονισμός δικτύου άρδευσης.

Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων: Εκμεταλλευόμενοι το επερχόμενο Τοπικό Πρόγραμμα, προγραμματίζονται πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της βιωσιμότητας υφιστάμενων δημόσιων κτιρίων.

Ακολούθως, παρατίθενται ενδεικτικά ορισμένες δράσεις έργων υποδομής μικρής κλίμακας:

Αναβάθμιση και ασφαλοποίηση δρόμων και πεζοδρομίων σε αγροτικές περιοχές.

Κατασκευή και ανακαίνιση δημόσιων πάρκων και πράσινων χώρων, περιλαμβανομένων παιδικών χαρών και αθλητικών εγκαταστάσεων.

Εγκατάσταση φωτισμού σε περιοχές με περιορισμένη δημόσια φωτιστική υποδομή.

Κατασκευή και βελτίωση υποδομών για την αποθήκευση και επεξεργασία γεωργικών προϊόντων.

Κατασκευή και αναβάθμιση υδραυλικών έργων, όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές.

Κατασκευή και επέκταση περιβαλλοντικών υποδομών, όπως συστήματα διαχείρισης απορριμμάτων και ανακύκλωσης.

Εγκατάσταση ασύρματης σύνδεσης στο διαδίκτυο σε αγροτικές περιοχές χωρίς κάλυψη ή με περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες επικοινωνίας.

Αναβάθμιση του ενεργειακού αποδοτικού δυναμικού των δημόσιων κτιρίων μέσω μέτρων όπως η μόνωση των τοιχωμάτων και των οροφών, η αντικατάσταση ανεπαρκών κουφωμάτων, ο έλεγχος αυτοματισμού και διαχείρισης ενέργειας, καθώς και η εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προωθώντας την παραγωγή καθαρής ενέργειας και τη μείωση της εξάρτησης από συμβατικές πηγές.

Η υλοποίηση των παραπάνω έργων υποδομής, θα έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την προστασία του περιβάλλοντος. Η αναβάθμιση των υποδομών ύδρευσης θα εξασφαλίσει την αξιόπιστη παροχή πόσιμου νερού σε όλους τους οικισμούς, ενώ ο περιορισμός των διαρροών θα οδηγήσει σε εξοικονόμηση ύδατος και ενέργειας. Επιπλέον, η πρόσβαση σε ποιοτικούς πόρους πόσιμου νερού θα διασφαλίσει την υγιεινή και την ευημερία του πληθυσμού. Όσον αφορά τις υποδομές αποχέτευσης και εγκαταστάσεις λυμάτων, απαιτούνται παρεμβάσεις για την επίλυση των ελλείψεων. Η κατασκευή νέων υποδομών αποχέτευσης και η εγκατάσταση σύγχρονων εξοπλισμών θα βελτιώσει τη διαχείριση των λυμάτων και θα μειώσει τον κίνδυνο ρύπανσης του περιβάλλοντος. Στη συγκεκριμένη υπό-παρέμβαση, επιλέξιμες είναι οι πράξεις τοπικών υποδομών μικρής κλίμακας και αντίστοιχου προϋπολογισμού όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης εντός οικισμών και επισκευή και ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων για εγκατάσταση τοπικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους.

Ειδικό Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

4.5 - Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός δικτύων ύδρευσης/άρδευσης - Προώθηση δράσεων ορθολογικής διαχείρισης υδάτινων πόρων

4.2 - Ενίσχυση δράσεων διαχείρισης αποβλήτων (ανακύκλωσης, κομποστοποίησης) σε τοπικό επίπεδο

4.4 - Ενίσχυση υποδομών αποχέτευσης και διαχείρισης αστικών λυμάτων σε μικρούς οικισμούς

6.6 - Ενίσχυση υποδομών φορέων (εφαρμογές πρόληψης - εξοπλισμός) για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών

5.1 - Αναβάθμιση υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών σε χώρους υψηλής πολιτιστικής και ιστορικής αξίας

2.4 - Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος

3.1 - Δράσεις ανάπτυξης ψηφιακών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση κατοίκων ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών

6.5 - Υλοποίηση των προτεινόμενων έργων προστασίας των περιοχών NATURA των σχεδίων διαχείρισης μέσω των κοινοτικών πόρων της περιόδου 2021-2027

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-4.2	Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων	100000.00	100000.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Η παρούσα υπο-παρέμβαση στα έργα επιδιώκει την αισθητική αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων, αποσκοπώντας στην προώθηση της ποιότητας ζωής τόσο για τον τοπικό πληθυσμό όσο και για τους επισκέπτες της. Μέσα από αυτήν την προσέγγιση, δίνεται έμφαση στη δημιουργία περιοχών αναψυχής, αναβάθμισης τουριστικών πληροφοριών και άλλων μικρής κλίμακας υποδομών, που έχουν άμεση επίδραση στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Οι παρεμβάσεις αυτές πραγματοποιούνται με απόλυτο σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής, αποτυπώνοντας τη φιλοσοφία της ομοιομορφίας.

Πιο συγκεκριμένα, από τα αποτελέσματα τόσο της ανάλυσης SWOT, όσο και των διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν με φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, αλλά και με το ευρύ κοινό της τοπικής κοινωνίας, προέκυψαν, ενδεικτικά οι ακόλουθες δράσεις ενίσχυσης υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας:

Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων κτιρίων, όπως παλαιών στρατιωτικών εγκαταστάσεων, διάσπαρτων στην περιοχή παρέμβασης, παλαιών σχολείων αλλά και σιδηροδρομικών σταθμών, για τη δημιουργία χώρων πολιτισμού ή ερμηνείας φυσικού περιβάλλοντος, σημείων ξεκούρασης και αναψυχής αλλά ακόμη και για τη δημιουργία πυροσβεστικών φυλακίων και σταθμών.

Επιπλέον, ενδεικτικές δράσεις παρατίθενται ακολούθως:

Ανάπτυξη ποδηλατοδρόμων στους κεντρικούς δρόμους της περιοχής παρέμβασης για την προώθηση της ποδηλασίας ως μέσου μετακίνησης.

Αποκατάσταση και ανακαίνιση ιστορικών κτιρίων και μνημείων για την διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Αναβάθμιση και συντήρηση των χώρων δασικής αναψυχής των δασικών χώρων: Συζητείται η ανάγκη αναβάθμισης και συντήρησης των χώρων δασικής αναψυχής που έχουν εγκαταλειφθεί και απαξιώθηκαν. Επισημαίνεται η σπουδαιότητα της διατήρησης και ανάπτυξης αυτών των χώρων για την αναψυχή των κατοίκων και την προώθηση δραστηριοτήτων όπως αθλητικές εκδηλώσεις.

Ανάπλαση κεντρικών πλατειών τοπικών κοινοτήτων:

Σχεδίαση και εφαρμογή λειτουργικού σχεδίου για τη βελτίωση της χρήσης του χώρου.

Προώθηση περιβαλλοντικά φιλικών και βιώσιμων λύσεων στην ανακαίνιση, όπως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αειφορικά υλικά.

Εγκατάσταση ανέσεων, όπως παγκάκια, φωτισμός και ποδηλατοδρόμια, για την προώθηση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και της φιλικότητας προς τους πεζούς.

Διαμόρφωση χώρων πρασίνου:

Σχεδιασμός και επιλογή φυτών που προωθούν την τοπική βιοποικιλότητα και προσφέρουν οικολογικά οφέλη, όπως την απορρόφηση του CO₂ και την προστασία από την ηλιακή ακτινοβολία.

Δημιουργία περιβαλλοντικά φιλικών υποδομών πρασίνου, όπως χρήση βιοαποικοδομήσιμων υλικών και εξοικονόμηση νερού μέσω της χρήσης συστημάτων άρδευσης που βασίζονται στη βροχή.

Βελτίωση δικτύου ηλεκτροφωτισμού:

Εκσυγχρονισμός των φωτιστικών σωμάτων με χρήση ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών LED.

Επιλογή έξυπνων συστημάτων φωτισμού που ενεργοποιούνται αυτόματα με την ανίχνευση κίνησης, προσφέροντας εξοικονόμηση ενέργειας και ασφάλεια.

Βελτίωση παραποτάμιων οδών εντός οικισμών:

Αποκατάσταση και επισκευή των παραποτάμιων οδών για τη βελτίωση της ασφάλειας και της πρόσβασης.

Κατασκευή πεζοδρομίων και ποδηλατοδρόμων που θα προωθήσουν την περπάτηση και την ποδηλασία ως μέσα μετακίνησης.

Κατασκευή διαδρομών περιπάτου:

Δημιουργία πεζοδρομίων και περιπατητικών διαδρομών σε περιοχές με ενδιαφέροντα τοπία και φυσική ομορφιά.

Προώθηση της σήμανσης και της πληροφόρησης για τις διαδρομές περιπάτου, προσελκύοντας τους κατοίκους και τους τουρίστες να ανακαλύψουν την περιοχή.

Βελτίωση των οδών εντός οικισμών:

Αναβάθμιση της οδικής βάσης και επισκευή των υποδομών για την αύξηση της ασφάλειας και της άνεσης των χρηστών.

Εγκατάσταση σήμανσης και πινακίδων οδικής κυκλοφορίας για την ενίσχυση της κατανόησης των κανόνων και την προώθηση της ασφαλούς οδήγησης.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας όπως σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή- προώθηση περιοχών και ποδηλατικές διαδρομές.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους.

Ειδικό Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

5.2 - Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης

2.1 - Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού (αθλητικός, κοινωνικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, περιβαλλοντικός)

2.3 - Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ταυτότητας και προβολής της περιοχής παρέμβασης

5.1 - Αναβάθμιση υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών σε χώρους υψηλής πολιτιστικής και ιστορικής αξίας

2.4 - Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος

3.2 - Ενίσχυση φορέων για την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών και προγραμμάτων στήριξης/μέριμνας

2.6 - Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-5.1	Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής	48000.00	36000.00	12000.00

Αναλυτική Περιγραφή: Η περιοχή εφαρμογής, με την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά αποτελεί μια περιοχή με αξιοσημείωτη παρουσία στον τομέα της πολιτιστικής και αθλητικής δραστηριότητας. Ωστόσο, προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως οι πόροι και οι ευκαιρίες που παρέχει η περιοχή, είναι αναγκαία η ενίσχυση των πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων. Με

την υποστήριξη πολιτιστικών, αθλητικών και αγροτικών φορέων, μπορούν να δημιουργηθούν δράσεις που θα αναδείξουν τα τοπικά εθιμικά, παραδοσιακά και αθλητικά δρώμενα, καθώς και την παραδοσιακή γαστρονομία. Μέσω εκδηλώσεων, εκθέσεων, συναντήσεων και παρουσιάσεων, οι επισκέπτες της περιοχής θα έχουν την ευκαιρία να ανακαλύψουν τις μοναδικές πτυχές της τοπικής κουλτούρας και γαστρονομίας, συνεισφέροντας έτσι στην προώθηση της τοπικής οικονομίας και της τουριστικής ανάπτυξης.

Προτεινόμενες, ενδεικτικές, δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων στην περιοχή εφαρμογής, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν με φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και το ευρύ κοινό της τοπικής οικονομίας, παρατίθενται ακολούθως, ορισμένες πιο στοχευμένες, ενδεικτικές δράσεις ενίσχυσης πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων είναι οι εξής:

Δράσεις για Διεύρυνση πολιτιστικών εκδηλώσεων: Πολιτιστικές εκδηλώσεις και δράσεις μπορούν να ενδυναμωθούν και να επεκταθούν σε όλη την έκταση της περιοχής παρέμβασης προκειμένου να διευρυνθεί η πρόσβαση των κατοίκων σε πολιτιστικά γεγονότα και να προωθηθεί η πολιτιστική ζωή σε όλη την περιοχή.

Ενέργειες με στόχο την αξιοποίηση της δημιουργίας του Οπτικοακουστικού Κόμβου στην πόλη της Δράμας του Πολιτιστικού Οργανισμού του δήμου Δράμας με τους δήμους και τους πολιτιστικούς συλλόγους της περιοχής παρέμβασης με στόχο την αναγνώριση και ανάδειξη του πολιτιστικού προϊόντος της περιοχής, καθώς και τη διεξαγωγή σχετικών πολιτιστικών εκδηλώσεων αναλόγου επιπέδου. Επιπλέον, μπορεί να πραγματοποιηθεί ενημερωτική καμπάνια για να αυξηθεί η συμμετοχή των πολιτών σε πολιτιστικές και κοινωνικές δράσεις.

Δράσεις με στόχο τον Προγραμματισμό και προστασία αρχαιολογικών έργων: Έμφαση πρέπει να δοθεί στον έγκαιρο προγραμματισμό των έργων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος στην περιοχή. Αυτό περιλαμβάνει την αναγνώριση, μελέτη και έγκριση αρχαιολογικών έργων, προκειμένου να διασφαλιστεί η διατήρηση και η ανάδειξη του πολιτιστικού κληρονομήματος της περιοχής. Ήδη προηγήθηκε ανάλογη προετοιμασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Δράμας σε συνεχή διαβούλευση με την ΟΤΔ.

Διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων: Αγώνες ορεινού τρεξίματος (Παρανέστι, Νευροκόπι), ποδηλατικοί αγώνες (περιοχή παρέμβασης), αγώνες πετοσφαίρισης (Προσοτσάνη), τουρνουά και άλλες αθλητικές εκδηλώσεις, προβάλλοντας τον αθλητισμό και την ενεργή συμμετοχή, συλλόγων, ομάδων εθελοντών αλλά και των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης.

Ενέργειες για την Ανάδειξη του αρχαιολογικού αποθέματος και προβολή της περιοχής: Η περιοχή παρέμβασης διαθέτει πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα και σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους, και δράσεις που στόχο έχουν την ανάδειξη αυτών των αξιοθέατων μέσω πολιτιστικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων μπορούν να υλοποιηθούν. Επιπλέον, συνεργασίας με αρχαιολογικούς χώρους όπως οι Φίλιπποι και η Αμφίπολη για την προώθηση της περιοχής ως τουριστικού προορισμού με πολιτιστικό ενδιαφέρον αποτελούν ένα παράδειγμα τέτοιων δράσεων.

Δράσεις για την Ενίσχυση λαογραφικών εκθέσεων και ξεναγήσεων: Οι λαογραφικές εκθέσεις μπορούν να επεκταθούν και να λειτουργούν όπως και να διοργανώνουν ξεναγήσεις για σχολεία και λοιπές ομάδες. Αυτό θα διασφαλίσει τη διατήρηση και την προβολή του λαογραφικού πλούτου της περιοχής και θα επιτρέψει στους επισκέπτες να γνωρίσουν την παράδοση και τον πολιτισμό της περιοχής.

Ενέργειες για την Υποστήριξη πολιτιστικών συλλόγων και ενδυνάμωση προσωπικού: Οι δραστήριοι πολιτιστικοί σύλλογοι της περιοχής παρέμβασης μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την πραγματοποίηση πολιτιστικών και πνευματικών εκδηλώσεων. Επιπλέον, μπορεί να προσφερθεί εκπαίδευση και ενίσχυση του προσωπικού των φορέων διαχείρισης πολιτιστικών πόρων, προκειμένου να αναπτυχθούν και να αναβαθμιστούν οι πολιτιστικές δραστηριότητες στην περιοχή. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε διενέργεια πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους.

Ειδικό Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

5.2 - Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης

3.7 - Υποστήριξη κοινωνικών δράσεων για την εξυπηρέτηση του πληθυσμού σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές

5.3 - Δημιουργία ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής προβολής της περιοχής παρέμβασης

3.6 - Ευαισθητοποίηση-ενίσχυση συμμετοχής πολιτών σε κοινωνικές δράσεις

5.4 - Ενίσχυση/αναβάθμιση υποδομών άσκησης πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων στην περιοχή παρέμβασης

5.5 - Ενίσχυση φορέων διαχείρισης πολιτιστικών πόρων και ενδυνάμωση του στελεχιακού τους δυναμικού

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-5.2	Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής	150000.00	150000.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Η περιοχή εφαρμογής, έπειτα από την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και τα αποτελέσματα της SWOT Analysis, παρατηρήθηκε πως παρουσιάζει πολλά ανεκμετάλλευτα πολιτιστικά στοιχεία, λόγω έλλειψης μελετών και ανεπαρκούς ανάδειξης. Μέσω της παρούσας Υπο-παρέμβασης, προτείνονται μια σειρά από δράσεις με στόχο την αποκατάσταση, αναβάθμιση και ανάδειξη των πολιτιστικών τοπικών στοιχείων της περιοχής εφαρμογής. Αυτές οι δράσεις

στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, στη διατήρηση της τοπικής φυσιογνωμίας και στην αύξηση της επισκεψιμότητας της περιοχής.

Πιο συγκεκριμένα, η υπο-παρέμβαση θα περιλαμβάνει τις εξής δράσεις:

Ανάπτυξη μελετών για την αξιολόγηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής και την προσδιορισμό των αναγκών για αποκατάσταση και αναβάθμιση.

Πρώτωση ερευνητικών προγραμμάτων και μελετών για την καταγραφή και προστασία των αρχαιολογικών χώρων, αξιοθέατων και ιστορικών μνημείων.

Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και ψηφιακών μέσων προβολής για τη βελτίωση της παρουσίας και προβολής της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Υποστήριξη και ανάπτυξη προγραμμάτων που στοχεύουν στην αναβάθμιση και αποκατάσταση αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και πολιτιστικών αξιοθέατων.

Συνεργασία με φορείς και υπηρεσίες που ασχολούνται με τον πολιτισμό για την αναγνώριση της αξίας του πολιτιστικού προϊόντος και την προώθησή του ως μοχλού ανάπτυξης για την περιοχή.

Ολοκλήρωση προγραμμάτων και έργων που έχουν ενισχυθεί στο παρελθόν αλλά δεν ολοκληρώθηκαν ή λειτουργούν εν μέρει. Διεξαγωγή κοινών δράσεων και συνεργασίας μεταξύ φορέων και υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στον τομέα του πολιτισμού.

Προετοιμασία για τον χαρακτηρισμό ιστορικών γεφυριών στην περιοχή ως μνημείων λόγω της ιστορικής, αρχιτεκτονικής, κοινωνικής και τεχνικής τους σημασίας.

Παράδειγμα τέτοιων δράσεων αποτελούν οι ακόλουθες ενέργειες:

Ανάπτυξη μελετών για την ανάδειξη και προστασία του αρχαιολογικού χώρου Πλατανιάς στο δήμο Παρανεστίου, περιλαμβανομένης της αποκατάστασης και της επισκευής των αρχαιολογικών ευρημάτων.

Ολοκλήρωση και τεθείσα εν λειτουργία του Πολιτιστικού Κέντρου στην περιοχή των πηγών Κεφαλαρίου, περιλαμβανομένης της αναβάθμισης των εγκαταστάσεων και της προώθησης πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Ανακαίνιση και αναβάθμιση του Αρχαιολογικού Μουσείου Δράμας (με ειδική έγκριση, βρίσκεται στην πόλη της Δράμας εκτός περιοχής παρέμβασης), συμπεριλαμβανομένης της χρήσης νέων τεχνολογιών και σύγχρονων ψηφιακών μέσων προβολής για την ενίσχυση της εκθεσιακής εμπειρίας.

Υλοποίηση προγραμμάτων για τη βελτίωση και ανάδειξη της εκκλησίας "Εισόδια της Θεοτόκου" στη Χωριστή του δήμου Δράμας, περιλαμβανομένης της ανακαίνισης της εκκλησίας, της εσωτερικής διακόσμησης (συντήρηση αγιογραφιών) και του περιβάλλοντος χώρου.

Συνεργασία με την Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης για την καταγραφή, τεκμηρίωση και προστασία ιστορικών γεφυριών στην περιοχή παρέμβασης, περιλαμβανομένων μέτρων συντήρησης και αναβάθμισης και προβολής.

Διοργάνωση εκδηλώσεων πολιτισμού, όπως θεατρικές παραστάσεις, μουσικές εκδηλώσεις και εκθέσεις τέχνης, για την προβολή και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.

Ολοκλήρωση και τεθείσα εν λειτουργία του Πολιτιστικού Κέντρου στην περιοχή των πηγών Κεφαλαρίου, περιλαμβανομένης της αναβάθμισης των εγκαταστάσεων και της προώθησης πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Ανακαίνιση και αναβάθμιση του Αρχαιολογικού Μουσείου Δράμας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης νέων τεχνολογιών και σύγχρονων ψηφιακών μέσων προβολής για την ενίσχυση της εκθεσιακής εμπειρίας.

Υλοποίηση προγραμμάτων για τη βελτίωση και ανάδειξη της Εκκλησίας Εισόδια της Θεοτόκου στη Χωριστή του δήμου Δράμας, περιλαμβανομένης της ανακαίνισης της εκκλησίας και του περιβάλλοντος χώρου.

Συνεργασία με την Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης για την καταγραφή, τεκμηρίωση και προστασία ιστορικών γεφυρών στην περιοχή, περιλαμβανομένων μέτρων συντήρησης και αποκατάστασης.

Διοργάνωση εκδηλώσεων πολιτισμού, όπως θεατρικές παραστάσεις, μουσικές εκδηλώσεις και εκθέσεις τέχνης, για την προβολή και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου, η ΕΦΑ Δράμας ή σύλλογοι / οργανισμοί / σωματεία / εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους.

Ειδικό Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

5.2 - Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης 2.3 - Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ταυτότητας και προβολής της περιοχής παρέμβασης

3.7 - Υποστήριξη κοινωνικών δράσεων για την εξυπηρέτηση του πληθυσμού σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές

5.3 - Δημιουργία ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής προβολής της περιοχής παρέμβασης

5.1 - Αναβάθμιση υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών σε χώρους υψηλής πολιτιστικής και ιστορικής αξίας

2.4 - Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος

5.4 - Ενίσχυση/αναβάθμιση υποδομών άσκησης πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων στην περιοχή παρέμβασης

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή

P3-77-4.1-6.1	Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος	85666.67	85666.67	0.00
---------------	--	----------	----------	------

Αναλυτική Περιγραφή: Η περιοχή εφαρμογής διαθέτει μοναδικό φυσικό περιβάλλον που διαμορφώνει ένα ποικίλο και εντυπωσιακό τοπίο. Η περιοχή φιλοξενεί πολλά σημαντικά και ποικίλα οικοσυστήματα, δημιουργώντας ένα περιβάλλον υψηλού φυσικού κάλλους. Πιο συγκεκριμένα, το φυσικό περιβάλλον της περιοχής εφαρμογής συντίθεται από ποικίλους πόρους, που παρουσιάζουν ετερομορφία και μεγάλη χωρική διασπορά. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ορεινοί όγκοι Όρος Όρβηλος, Όρος Μενοίκιο, Όρη Βροντούς, Φαλακρό όρος, Εθνικό Πάρκο Οροσειράς της Ροδόπης, Δάσος Φρακτού, ο ποταμός Νέστος, οι λίμνες Λευκογείων και Θησαυρού, οι πηγές Κεφαλαρίου, οι πηγές της Αγίας Βαρβάρας, φαράγγια και καταρράκτες στην περιοχή παρέμβασης καθώς και το Σπήλαιο Αγγίτη. Σε κάθε περιοχή, οι συνθήκες και οι πρακτικές προστασίας και διαχείρισης είναι διαφορετικές και απαιτούν εξειδικευμένες επιστημονικές προσεγγίσεις, ανάλογα με τη μορφή των οικοσυστημάτων. Η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης θα πρέπει να θεωρείται ως μία από τις πλέον σημαντικές από άποψη προστασίας σε εθνικό επίπεδο αλλά και πανευρωπαϊκά, γεγονός το οποίο είναι απόρροια της χλωριδικής και πανιδικής ποικιλότητας.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης χωροθετούνται (εν όλω ή εν μέρει) δέκα περιοχές που υπάγονται στο πανευρωπαϊκό δίκτυο NATURA 2000. Όπως καταγράφηκε από τα αποτελέσματα τόσο της SWOT Analysis, όσο και των διαβουλεύσεων που έλαβαν χώρα με φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, αλλά και με το ευρύ κοινό της τοπικής κοινωνίας της περιοχής εφαρμογής, η ανάγκη για ενεργότερη εμπλοκή και ενίσχυση συνεργασίας τοπικών φορέων για την υλοποίηση έργων πρόληψης, προστασίας και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος είναι επιτακτική. Η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των φορέων θα επιτρέψει την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων και την αποτροπή περαιτέρω ζημιών στο φυσικό περιβάλλον. Επιπλέον, απαιτείται η υλοποίηση περισσότερων δράσεων για την προστασία των περιοχών Natura, καθώς οι καθυστερήσεις στα σχέδια διαχείρισης από την κεντρική κυβέρνηση δημιουργούν ανάγκη για άμεση παρέμβαση. Είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι διάφορες πτυχές του φυσικού περιβάλλοντος στην περιοχή εφαρμογής, που ενδεικτικά περιλαμβάνονται οι ορεινοί όγκοι Όρος Όρβηλος, Όρος Μενοίκιο, Όρη Βροντούς, Φαλακρό όρος, Εθνικό Πάρκο Οροσειράς της Ροδόπης, Δάσος Φρακτού, ο ποταμός Νέστος, οι λίμνες Λευκογείων και Θησαυρού, οι πηγές Κεφαλαρίου, οι πηγές της Αγίας Βαρβάρας, διάσπαρτα φαράγγια και καταρράκτες καθώς και το Σπήλαιο Αγγίτη. Κάθε περιοχή απαιτεί εξειδικευμένες προσεγγίσεις για την προστασία και διαχείριση των οικοσυστημάτων της.

Στο πλαίσιο αυτής της υπο-παρέμβασης, προτείνονται δράσεις που στοχεύουν στη βελτίωση και ανάδειξη των φυσικών τοπίων της περιοχής.

Συγκεκριμένα, επιλέξιμες πράξεις περιλαμβάνουν την αναβάθμιση θέσεων θέας και άλλων φυσικών σημείων ενδιαφέροντος. Οι προτεινόμενες δράσεις περιλαμβάνουν την ανέγερση επισκέψιμων πύργων θέας, την δημιουργία μονοπατιών και μονοπατιών πεζοπορίας που θα οδηγούν σε σημαντικά σημεία της περιοχής, καθώς και την τοποθέτηση πινακίδων πληροφόρησης για την παροχή πληροφοριών στους επισκέπτες. Με αυτές τις πρωτοβουλίες, η περιοχή εφαρμογής θα ενισχύσει τη φήμη της για τον πανέμορφο φυσικό της χαρακτήρα, προσελκύοντας επισκέπτες από διάφορες περιοχές. Ταυτόχρονα, θα συμβάλλει στη διατήρηση και προστασία των φυσικών ομορφιών της περιοχής και την ανάδειξη του δικτύου "NATURA 2000". Στη συγκεκριμένη υπο-παρέμβαση, επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υπηρεσίες και υποδομές, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών μελετών, με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξης φυσικών τοπίων όπως θέσεις θέας κλπ.

Ορισμένα ενδεικτικά παραδείγματα δράσεων που μπορούν να υλοποιηθούν για τη βελτίωση και ανάδειξη των φυσικών τοπίων στην περιοχή εφαρμογής περιλαμβάνουν:

Δράσεις για την προστασία των περιοχών Natura, με δεδομένη και την καθυστέρηση στην εκπόνηση των σχεδίων διαχείρισης των Προστατευόμενων Φυσικών Περιοχών.

Ενεργή εμπλοκή και ενίσχυση συνεργασίας τοπικών φορέων για την υλοποίηση έργων πρόληψης, προστασίας και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών και ανάδειξης φυσικού περιβάλλοντος.

Δράσεις για την καταγραφή, φωτογράφιση, χαρακτηρισμό και ανάδειξη των μοναδικών χαρακτηριστικών της περιοχής παρέμβασης όπως των πέτρινων γεφυριών σε όλο τον ορεινό όγκο.

Ενίσχυση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων που ενισχύθηκαν από παρελθόντα προγράμματα αλλά δεν αξιοποιούνται επαρκώς ή χρειάζονται αναβάθμιση, όπως για παράδειγμα το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Ροδόπης στο Παρανέστι, το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης Μενοικίου που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΠΠΕΡ.

Τρόπους βελτίωσης της συνύπαρξης του ανθρώπου με την αρκούδα στο Εθνικό Πάρκο Οροσειράς Ροδόπης, για τις Ειδικές Μονάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων, για τις αποζημιώσεις του ΕΛΓΑ, και για το νέο στρατηγικό σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Πρόγραμμα LEADER/CLLD 2023 – 2027).

Δημιουργία μονοπατιών και μονοπατιών πεζοπορίας: Η διαμόρφωση μονοπατιών και μονοπατιών πεζοπορίας που οδηγούν σε εντυπωσιακά σημεία της φύσης επιτρέπει στους επισκέπτες να εξερευνήσουν την περιοχή και να απολαύσουν την επαφή με τη φύση.

Τοποθέτηση πινακίδων πληροφόρησης: Η τοποθέτηση πινακίδων πληροφόρησης σε σημαντικά σημεία της περιοχής μπορεί να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την ιστορία, την πανίδα και τη χλωρίδα, και τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής, προσφέροντας μια εκπαιδευτική εμπειρία στους επισκέπτες.

Αποκατάσταση οικοσυστημάτων: Η ανάκτηση και αποκατάσταση ευαίσθητων οικοσυστημάτων μπορεί να συμβάλλει στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και της φυσικής ομορφιάς της περιοχής. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την αναδάσωση, την αποκατάσταση υγροτόπων και την προστασία απειλούμενων ειδών.

Ανάπτυξη περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων: Η υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για να ενημερώνονται οι επισκέπτες σχετικά με τη σημασία της περιβαλλοντικής προστασίας και της βιοποικιλότητας μπορεί να

συμβάλει στην ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση του κοινού.

Επίσης ανάπτυξη προγραμμάτων για την ευαισθητοποίηση των πολιτών με στόχο την αύξηση της προθυμίας για συμμετοχή σε δράσεις και ενέργειες προστασίας του περιβάλλοντος, της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσης και οικονομικής δυσπραγίας.

Αυτά είναι μερικά παραδείγματα δράσεων που μπορούν να πραγματοποιηθούν για την αναβάθμιση και ανάδειξη των φυσικών τοπίων στην περιοχή εφαρμογής. Αυτές οι δράσεις θα συμβάλλουν στη διατήρηση της περιβαλλοντικής κληρονομιάς και στην προσέλκυση επισκεπτών που επιθυμούν να απολαύσουν τη φυσική ομορφιά της περιοχής.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου, ή σύλλογοι / οργανισμοί / εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και λοιποί αρμόδιοι φορείς όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους.

Ειδικό Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

6.3 - Προστασία, ανάδειξη και προβολή του Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης

2.4 - Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος

6.5 - Υλοποίηση των προτεινόμενων έργων προστασίας των περιοχών NATURA των σχεδίων διαχείρισης μέσω των κοινοτικών πόρων της περιόδου 2021-2027

6.4 - Ενίσχυση συνεργασίας τοπικών φορέων, ερευνητικών ιδρυμάτων και εθελοντικών οργανώσεων στην υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικής προστασίας

2.6 - Επενδύσεις διατήρησης/ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας σε λοιπούς δυναμικούς κλάδους

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-6.2	Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος	50000.00	50000.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Η αύξηση της τρωτότητας των φυσικών οικοσυστημάτων εξαιτίας μεταβολής των κλιματικών συνθηκών, αποτελεί ζήτημα μείζονος σημασίας για την περιοχή παρέμβασης. Όπως αποτυπώθηκε στα αποτελέσματα της SWOT Analysis, οι άμεσοι κίνδυνοι στην περιοχή παρέμβασης και τα οικοσυστήματα από την κλιματική αλλαγή αφορούν σε πλημμυρικά φαινόμενα, δασικές πυρκαγιές και διάβρωση εδαφών. Ειδικότερα ο μεγάλος όγκος υδάτων σε συνδυασμό με τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του ορεινού αναγλύφου, την επίδραση των κλιματικών συνθηκών, καθώς και την αδυναμία ως σήμερα συντονισμένης πρόληψης/αντιμετώπισης, συνεπάγονται την εμφάνιση πλημμυρικών φαινομένων. Παραμένουν συνεπώς προς επίλυση, σημαντικά προβλήματα αντιπλημμυρικής προστασίας και ειδικότερα στις Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας. Δίοδο προς την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές αποτελούν τα έργα πράσινων υποδομών, ή αλλιώς "green infrastructure". Η υλοποίησης πράσινων υποδομών αποτελεί προτεραιότητα της ΕΕ για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και προστασία των οικοσυστημάτων και προωθείται μέσα από διάφορες πηγές χρηματοδότησης. Τα Έργα Πράσινων Υποδομών, γνωστά και ως "green infrastructure", αποτελούν μια καινοτόμο προσέγγιση στα Τοπικά Προγράμματα LEADER για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων που προκαλούνται από φυσικές καταστροφές, την οποία στοχεύει να υιοθετήσει στην περιοχή εφαρμογής, μέσω της υλοποίησης της παρούσας Υπο-παρέμβασης. Η "πράσινη υποδομή" αναφέρεται σε συστήματα φυσικών και τεχνητών στοιχείων που συνεργάζονται για την παροχή περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών οφελών. Αυτά τα φυτοτεχνικά έργα σχεδιάζονται με στόχο να προστατεύουν και να ενισχύουν τη φυσική ανθεκτικότητα του τοπίου, ενώ παράλληλα παρέχουν θετικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη κοινότητα. Όπως αποτυπώθηκε από τα αποτελέσματα τόσο της SWOT Analysis, όσο και των διαβουλεύσεων με φορείς, τόσο ιδιωτικού όσο και δημοσίου τομέα, αλλά και με το ευρύ κοινό της τοπικής κοινότητας της περιοχής εφαρμογής, η υλοποίηση έργων πράσινων υποδομών για την πρόληψη και προστασία από φυσικές καταστροφές, καθώς και την ενίσχυση της βιοποικιλότητας είναι μια πρακτική, η οποία θα μπορούσε δυνητικά να οδηγήσει σε εξοικονόμηση πόρων και αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων, χωρίς τη δημιουργία βαριάς και πολυδάπανης υποδομής.

Ορισμένα ενδεικτικά παραδείγματα δράσεων που μπορούν να υλοποιηθούν στο πλαίσιο των Έργων Πράσινων Υποδομών στην περιοχή εφαρμογής περιλαμβάνουν:

Δημιουργία πράσινων ζωνών και πάρκων: Η ανάπτυξη πράσινων χώρων στην περιοχή μπορεί να συμβάλει στην απορρόφηση των υδάτινων εκροών, την προστασία από πλημμύρες και την μείωση του αποτελέσματος της εδαφικής διάβρωσης.

Επίσης, η παρουσία πρασίνου προσφέρει ευεξία και αισθητική απόλαυση στους κατοίκους και τους επισκέπτες.

Ανάπτυξη υποδομών για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων: Η δημιουργία επιφανειακών απορροών, υδρολογικών δεξαμενών και υδροτοπικών περιοχών μπορεί να συμβάλει στην απορρόφηση και αποθήκευση των υδάτινων πόρων, ελαχιστοποιώντας τον κίνδυνο πλημμύρας και παρέχοντας πόσιμο νερό για περιόδους ξηρασίας.

Ανάπτυξη έργων πρόληψης, προστασίας και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, με παράλληλη ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος: Αναφορικά με την πρόληψη των φυσικών καταστροφών, ενδεικτικά, μπορούν να γίνουν βελτιώσεις στο υδρολογικό σύστημα για την αποφυγή πλημμυρών, όπως η κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων και η βελτίωση της

υδροδότησης.

Επίσης, μπορούν να ενισχυθούν τα κτίρια και οι υποδομές, με σκοπό την αύξηση της ανθεκτικότητας και αντοχής τους σε πιθανούς σεισμούς και να εγκατασταθούν συστήματα προειδοποίησης και εκκένωσης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Έργα καθαρισμού διευθέτησης κοίτης χειμάρρων, ρεμάτων, ποταμών, διάνοιξη κοίτης: Αυτά τα έργα περιλαμβάνουν την αφαίρεση εμποδίων, όπως κλαδιά, απόθεμα και άλλα φερτά υλικά, από την κοίτη των χειμάρρων, ρεμάτων και ποταμών. Επίσης, μπορεί να περιλαμβάνει την επέκταση ή διάνοιξη της κοίτης για να αυξηθεί η χωρητικότητα διάχυσης των υδάτων και να μειωθεί ο κίνδυνος πλημμύρας.

Έργα απομάκρυνσης φερτών υλικών: Τα έργα απομάκρυνσης φερτών υλικών αναφέρονται στις δράσεις που αποσκοπούν στην απομάκρυνση και διαχείριση των φερτών υλικών, όπως χώμα, λάσπη, κομμάτια ξύλου, βράχους και άλλα υλικά που μεταφέρονται από το νερό κατά τη διάρκεια υδρολογικών φαινομένων, όπως πλημμύρες, χείμαρροι ή καταιγίδες. Αγωγοί ομβρίων: Οι αγωγοί ομβρίων χρησιμεύουν για τη συλλογή και απομάκρυνση των βροχοπτώσεων από τους οικισμούς και τις επιφάνειες απορροής. Με την εγκατάσταση αγωγών, τα ύδατα απομακρύνονται αποτελεσματικά, εμποδίζοντας τη συσσώρευσή τους και μειώνοντας τον κίνδυνο πλημμύρας.

Αντιπλημμυρικά έργα εντός οικισμών, εκτός οικισμών, καθώς και εντός δασών και δασικών εκτάσεων: Αυτά τα έργα περιλαμβάνουν μια σειρά μέτρων για την προστασία από τις πλημμύρες. Μπορεί να περιλαμβάνουν την κατασκευή φραγμάτων, την ανέγερση υπερυψωμένων διαβάσεων, τη δημιουργία προστατευτικών επενδύσεων και την ανάπτυξη εναλλακτικών διαδρομών αποστράγγισης για να αποτραπεί η εισροή υδάτων σε ευαίσθητες περιοχές.

Σκοπός αυτών των έργων είναι να μειωθεί ο κίνδυνος πλημμύρας και να διασφαλιστεί η ασφάλεια των κατοίκων και των περιουσιακών τους στοιχείων. Επιπλέον, στο πλαίσιο των άυλων ενεργειών που προβλέπονται στις προδιαγραφές της παρούσας υπό - παρέμβασης, προτείνονται δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με την προστασία των δασών και την πρόληψη πυρκαγιών μέσω της δημιουργίας ενός δικτύου εθελοντών, που θα λειτουργεί κατά τους καλοκαιρινούς μήνες στην περιοχή εφαρμογής. Αυτές οι δράσεις θα περιλαμβάνουν προληπτικά μέτρα σε συνεργασία με την πυροσβεστική υπηρεσία.

Θα προσφέρονται εκθέσεις, παρουσιάσεις και ενημερωτικό υλικό, τόσο έντυπο όσο και ηλεκτρονικό, τα οποία θα διανέμονται στους επισκέπτες των περιοχών με σκοπό την ευαισθητοποίηση και την ενίσχυση της συνείδησης για τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών μελετών, με σκοπό την πρόληψη των κινδύνων από φυσικές καταστροφές όπως πλημμύρες και πυρκαγιές.

Δικαιούχοι: Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου, ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και λοιποί αρμόδιοι φορείς όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, που από το καταστατικό τους προκύπτει η σχετική αποστολή/στοχοθεσία τους.

Ειδικό Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η Υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

6.1 - Δράσεις περιβαλλοντικής προστασίας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

6.2 - Δημιουργία πράσινων υποδομών για την προστασία των οικοτοπών και τον περιορισμό των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών

6.6 - Ενίσχυση υποδομών φορέων (εφαρμογές πρόληψης - εξοπλισμός) για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών

7.4 - Ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων και εθελοντικών ομάδων στον τομέα του περιβάλλοντος

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-7.1	Ανάπτυξη της δικτύωσης, της συνεργασίας και της καινοτομίας	44444.44	40000.00	4444.44

Αναλυτική Περιγραφή: Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων στην περιοχή παρέμβασης ανήκει στην κατηγορία των μικρών επιχειρήσεων. Ωστόσο, η εξωστρέφεια και η συνεργασία μεταξύ αυτών των μικρών επιχειρήσεων δεν είναι σε υψηλά επίπεδα λόγω της αυξημένης καχυποψίας που επικρατεί σε αυτόν τον τομέα. Παρατηρείται καχυποψία και υψηλός ανταγωνισμός μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων λόγω του ασταθούς οικονομικού περιβάλλοντος που επικρατεί, με αποτέλεσμα να προσπαθούν να κατακτήσουν το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς. Για να αποφευχθούν αθέμιτες τεχνικές ανταγωνισμού, έχουν θεσπιστεί κανόνες ανταγωνισμού από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρόλα αυτά, συχνά προκύπτουν φαινόμενα όπου μικρές επιχειρήσεις προσπαθούν να αποκλείσουν άλλες μικρές επιχειρήσεις, υποβάλλοντας καταγγελίες ή μία εναντίον της άλλης.

Για να αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα και να βελτιωθεί η συνεργασία μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων, απαιτούνται ορισμένα μέτρα.

Καταρχήν, είναι απαραίτητη η ενίσχυση των διακλαδικών σχέσεων μεταξύ των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων/επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων της αγροδιατροφής του δευτερογενούς τομέα, καθώς και των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών, προκειμένου να βελτιωθεί η συνάρθρωση των τομέων παραγωγής.

Επιπλέον, απαιτείται η αύξηση των ποσοστών συνεργασίας μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων, προκειμένου να αποκτήσουν οικονομίες κλίμακας και να έχουν τη δυνατότητα διείσδυσης σε μεγάλες αγορές.

Επιπλέον, προτείνεται η χρησιμοποίηση της χρηματοδότησης για συνεργασία ιδιωτικών επιχειρήσεων προκειμένου να συγκροτηθεί μία ενιαία επιχείρηση για την υλοποίηση κοινής επένδυσης. Επίσης, απαιτείται η ενίσχυση των ποσοστών συνεργασίας μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων για την απόκτηση οικονομικών κλίμακας και τη δυνατότητα κοινών κρατήσεων και εξυπηρέτησης μεγάλων ομάδων.

Όσον αφορά στην τοπική οικονομία της περιοχής εφαρμογής, παρατηρείται ότι αυτή στηρίζεται κυρίως στην ύπαρξη μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Οι μικρές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από τον κλάδο δραστηριότητάς τους, μπορούν να εκμεταλλευτούν τους τοπικούς πόρους και την πολιτιστική κληρονομιά για να δημιουργήσουν μια πλούσια και ποικίλη επιχειρηματική σκηνή. Η συνεργασία μεταξύ αυτών των μικρών επιχειρήσεων προσφέρει μοναδικές ευκαιρίες για την ανταλλαγή ιδεών, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και την ανάδειξη της περιοχής εφαρμογής ως έναν ή περισσότερους ολοκληρωμένους/ολοκληρωμένους προορισμούς για τους επισκέπτες. Μέσω αυτής της συνεργασίας, οι τοπικές επιχειρήσεις μπορούν να ενισχύσουν την τοπική οικονομία, να προσφέρουν απασχόληση και να προωθήσουν την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.

Για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των μικρών τοπικών επιχειρήσεων, μπορούν να ληφθούν πολλές πρωτοβουλίες και να δημιουργηθούν συστάδες επιχειρήσεων (cluster). Οι συστάδες αντιπροσωπεύουν ένα συγκεντρωτικό σύνολο επιχειρήσεων που λειτουργούν στον ίδιο κλάδο ή στην ίδια γεωγραφική περιοχή. Μέσω των cluster, οι επιχειρήσεις μπορούν να συνεργαστούν πιο στενά, να αξιοποιήσουν κοινούς πόρους και να αναπτύξουν κοινές πρωτοβουλίες. Στην περιοχή παρέμβασης, μπορούν να δημιουργηθούν συστάδες επιχειρήσεων (cluster) σε διάφορους κλάδους. Για παράδειγμα, ένα cluster τουρισμού μπορεί να συγκεντρώσει ξενοδοχεία, εστιατόρια, τουριστικά γραφεία και άλλες σχετικές επιχειρήσεις. Μέσω αυτού του cluster, οι επιχειρήσεις μπορούν να προωθήσουν από κοινού την περιοχή ως τουριστικό προορισμό, να συνδυάσουν τις προσφορές τους σε πακέτα διακοπών και να αναπτύξουν κοινές εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες που θα ενισχύσουν τον τουρισμό στην περιοχή.

Αντίστοιχα, άλλο παράδειγμα θα μπορούσε να είναι ένα cluster κρασιού, για την συγκέντρωση των τοπικών οινοποιών. Επίσης στην περιοχή παρέμβασης, μπορεί να δημιουργηθεί και ένα δίκτυο συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και επεξεργασία αγροτικών και ζωικών προϊόντων, όπως οι γαλακτοκομικές και τυροκομικές επιχειρήσεις με τις αλλαντοποιούντες επιχειρήσεις. Αυτή η συνεργασία μπορεί να οδηγήσει στη δημιουργία καινοτόμων προϊόντων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της περιοχής. Η συνεργασία με τους τοπικούς παραγωγούς τροφίμων θα συμβάλει στην προώθηση της τοπικής και παραδοσιακής κουλτούρας, καθώς και στη διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής. Μέσω αυτής της συνεργασίας, οι τοπικοί παραγωγοί τροφίμων μπορούν να αναδείξουν τα παραδοσιακά προϊόντα και τις παραγωγικές τους δεξιότητες, προσελκύοντας τόσο τους ντόπιους καταναλωτές όσο και τους τουρίστες.

Επιπλέον, η συνεργασία με τους τοπικούς παραγωγούς τροφίμων θα συνδράμει στην προώθηση της υγιεινής διατροφής και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Μέσω της προώθησης των τοπικών, φρέσκων και υγιεινών προϊόντων, μπορεί να ενθαρρυνθεί ο πληθυσμός να επιλέγει ισορροπημένες διατροφικές επιλογές. Αυτό θα συμβάλει στην εναρμόνιση με τις Ευρωπαϊκές πολιτικές και στρατηγικές που προωθούν την υγιεινή διατροφή και την αειφόρο παραγωγή τροφίμων.

Η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τομέα των αγροτικών και ζωικών προϊόντων είναι σημαντική για την προώθηση της τοπικής οικονομίας, τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στην περιοχή. Ιδιαίτερη σημασία για την ανάπτυξη του δασοκομικού τομέα παρουσιάζει η δημιουργία cluster από δασικούς συνεταιρισμούς για την επιτυχία οικονομίας κλίμακας ή για την δημιουργία νέου φορέα που θα μεταποιεί τοπικά τα δασικά προϊόντα υλοτομίας.

Στο πλαίσιο της εν λόγω υπο-παρέμβασης, επιλέξιμες είναι οι πράξεις συνεργασίας μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων ομοειδών ή συμπληρωματικών προϊόντων με σκοπό τη διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας, την κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και την ανάπτυξη ή/και εμπορία κοινών προϊόντων.

Στις περιπτώσεις όπου το σχέδιο συνεργασίας περιλαμβάνει και μη άυλες ενέργειες / υποδομές αυτές μπορούν να ενισχυθούν στο πλαίσιο της παρούσας κατηγορίας αλλά με τους περιορισμούς και τους όρους που αφορούν στην κατηγορία που εμπίπτουν οι ενέργειες αυτές. Η ένταση ενίσχυσης ανέρχεται έως το 90%. Με το παρόν σχέδιο επιδιώκεται η ενίσχυση της οριζόντιας και κάθετης συνεργασίας μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού, η διασύνδεσή τους με τον τομέα του τουρισμού, με σκοπό την ανάπτυξη κοινών δράσεων με την αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών και κοινών δράσεων για την ανάπτυξη καινοτομίας.

Δικαιούχοι: Σχήματα συνεργασίας τοπικών επιχειρήσεων, όπου θα προσδιορίζεται ο επικεφαλής εταίρος και θα διαθέτουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας). Τα μέλη των συνεργασιών δύναται να είναι τοπικές επιχειρήσεις ομοειδών ή συμπληρωματικών προϊόντων. Οι Συνεργασίες που θα συσταθούν, θα γίνουν με βάση το θεσμικό πλαίσιο που θα παραχθεί από τις αρμόδιες αρχές, βάσει του οποίου θα οριστικοποιηθούν οι παρεμβάσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα Εθνική Νομοθεσία και θα θεσπίσουν Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας (Σύμφωνο Συνεργασίας) με διακριτές διαδικασίες, υποχρεώσεις και δικαιώματα καθώς και διαφανείς διαδικασίες στη λήψη αποφάσεων και τη λειτουργία τους. Ο ελάχιστος αριθμός των μελών των σχημάτων συνεργασίας είναι τα 3 μέλη. Δεν είναι επιλέξιμα σχήματα συνεργασίας στα οποία συμμετέχουν και λοιποί φορείς πλην των τοπικών επιχειρήσεων.

Ειδικό Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

1.7 - Ενίσχυση δράσεων προώθησης και βελτίωσης της αναγνωρισιμότητας των παραγόμενων τοπικών προϊόντων

7.6 - Δημιουργία τοπικού brand name και υποστήριξη προώθησης τοπικών προϊόντων

1.8 - Ενίσχυση ομο- ή διακλαδικών συνεργασιών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων

- 7.2 - Ενίσχυση συνεργασίας και μεταφοράς τεχνογνωσίας μεταξύ επιχειρήσεων και πανεπιστημιακών - ερευνητικών φορέων
 2.2 - Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής
 7.1 - Ενίσχυση/ανάπτυξη δικτύωσης-συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων ή/και των φορέων
 7.3 - Προώθηση αποτελεσμάτων έργων συνεργασίας - καινοτομίας και διάδοση καλών πρακτικών
 4.2 - Ενίσχυση δράσεων διαχείρισης αποβλήτων (ανακύκλωσης, κομποστοποίησης) σε τοπικό επίπεδο

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-7.2	Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας	40000.00	40000.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Η περιοχή εφαρμογής αναδύεται ως μια περιοχή που διαθέτει μεγάλη ποικιλία και πλούτο φυσικών, πολιτιστικών και ιστορικών πόρων. Σε αυτό το πλαίσιο, η συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) αποτελεί έναν ουσιαστικό τρόπο ανάδειξης και προστασίας των πλούσιων πόρων αυτής της περιοχής. Μέσω αυτής της συνεργασίας, προωθείται η κοινωνική, πολιτιστική και περιβαλλοντική προστασία, ενώ ταυτόχρονα προωθείται η υγιεινή διατροφή και η μείωση της σπατάλης τροφίμων, γεγονός που συνδράμει στην εναρμόνιση με τις Ευρωπαϊκές πολιτικές και στρατηγικές. Αυτή η ολοκληρωμένη προσέγγιση συμβάλλει στην αιεφόρο ανάπτυξη της περιοχής, δημιουργώντας ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ευημερία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής εφαρμογής. Παρόλο που στόχος είναι να αυξηθεί η συνεργασία, μέσω της SWOT ανάλυσης, παρατηρήθηκε πως ενώ στην περιοχή παρέμβασης υπάρχει μεγάλος αριθμός μικρών τοπικών επιχειρήσεων, η πλειονότητα των επιχειρήσεων στην περιοχή παρέμβασης, ανήκουν στην κατηγορία των μικρών επιχειρήσεων, ωστόσο η εξωστρέφεια και συνεργασία μεταξύ αυτών των μικρών επιχειρήσεων, δεν είναι σε υψηλά επίπεδα εξαιτίας της αυξημένης καχυποψίας που επικρατεί στις μικρές επιχειρήσεις και στους τοπικούς φορείς.

Στα πλαίσια της υπο παρέμβασης, η συνεργασία, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τη σύσταση ενός δικτύου φορέων, όπως οργανώσεις τοπικών κοινοτήτων, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και επιχειρήσεις, έχει ως σκοπό την ανταλλαγή ιδεών, πόρων και εμπειριών για την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης και προστασίας του περιβάλλοντος.

Επίσης η συνεργασία μπορεί να γίνει και για την ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων και εκδηλώσεων που προωθούν την ευαισθητοποίηση και την εκπαίδευση σχετικά με την περιβαλλοντική προστασία και την υγιεινή διατροφή.

Επιπλέον, μπορούν να αναπτυχθούν προγράμματα για την προώθηση της τοπικής και παραδοσιακής κουλτούρας, με σκοπό τη διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής. Όλα τα ανωτέρω, και συνεπώς η συνεργασία μπορούν να επιτευχθούν στην περιοχή καθώς μέσω της SWOT ανάλυσης προέκυψε το συμπέρασμα πως στην περιοχή παρέμβασης, υπάρχει μεγάλος αριθμός ομάδων ΜΚΟ και Συλλόγων με πολλά ενεργά μέλη.

Πιο συγκεκριμένα, στην περιοχή παρέμβασης, δραστηριοποιούνται ομάδες ΜΚΟ, με σκοπό την ανάπτυξη, τη δικτύωση και την ανάδειξη της περιοχής στο σύνολο της. Παράδειγμα μιας τέτοιας ΜΚΟ, αποτελεί η Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία ΚΥΚΛΩΨ, ιδρύθηκε το 2017 με έδρα τη Δράμα και αποτελείται ως επί το πλείστον από νέους ανθρώπους οι οποίοι έχουν τις κατάλληλες γνώσεις, αφοσυγκράζονται τις ανάγκες και εργάζονται για την επίτευξη των στόχων της ΑμΚΕ.

Επίσης ρόλο στην συνεργασία μπορούν να έχουν και δημόσιοι φορείς όπως τα τμήματα Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Τμήμα Αγροτικής Βιοτεχνολογίας και Οινολογίας του ΔΙ.ΠΑ.Ε.). Πιο συγκεκριμένα στην ΠΕ Δράμας λειτουργούν ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, σχολές του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδας, οι οποίες σχετίζονται με τον κλάδο της Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος καθώς και το τμήμα Αγροτικής Βιοτεχνολογίας και Οινολογίας.

Ο ισχυρός φυσικός πλούτος που υπάρχει στη περιοχή παρέμβασης και ο μεγάλος αριθμός αμπελιών και οινοποιείων, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της γνώσης και της έρευνας δημιουργεί προϋποθέσεις συνεργασιών μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων αλλά και μεμονωμένων επιχειρήσεων, με στόχο την την κοινωνική, πολιτιστική και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων. Παράδειγμα τέτοιων δράσεων οργανώνονται από το ΔΙΠΑΕ, καθώς πραγματοποιούνται ημέρες καριέρας, Erasmus και πολλές ακόμα δραστηριότητες που με την συμμετοχή των φοιτητών προωθούν την εικόνα, τα προϊόντα και τις δραστηριότητες της περιοχής εντός και εκτός συνόρων της χώρας, ενώ επιπλέον πραγματοποιούν μέσω προγραμμάτων και ορισμένες συνεργασίες μεταξύ πανεπιστημίων τόσο εντός της Ελλάδος όσο και εκτός. Ο συνδυασμός αυτών των δράσεων μπορεί να συμβάλει στην αιεφόρο ανάπτυξη της περιοχής, την προστασία του περιβάλλοντος, την προώθηση της υγείας και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής εφαρμογής.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις συνεργασίας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών φορέων με σκοπό την διαμόρφωση και πραγματοποίηση δράσεων που αφορούν στην κοινωνική ή / και πολιτιστική ή / και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής καθώς και δράσεων με σκοπό την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων. Η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 100%.

Δικαιούχοι: Σχήματα συνεργασίας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών φορέων με νομική οντότητα στην οποία θα προσδιορίζεται ο επικεφαλής εταίρος και θα διαθέτουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας). Οι Συνεργασίες που θα συσταθούν, θα γίνουν με βάση το θεσμικό πλαίσιο που θα παραχθεί από τις αρμόδιες αρχές, βάσει του οποίου θα οριστικοποιηθούν οι παρεμβάσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα Εθνική Νομοθεσία και θα θεσπίσουν Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας (Σύμφωνο Συνεργασίας) με διακριτές διαδικασίες, υποχρεώσεις και δικαιώματα καθώς και διαφανείς διαδικασίες στη λήψη αποφάσεων και τη λειτουργία τους.

Ειδικοί Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

- 6.3 - Προστασία, ανάδειξη και προβολή του Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης
- 7.6 - Δημιουργία τοπικού brand name και υποστήριξη προώθησης τοπικών προϊόντων
- 6.6 - Ενίσχυση υποδομών φορέων (εφαρμογές πρόληψης - εξοπλισμός) για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών
- 6.7 - Υλοποίηση δράσεων και ευαισθητοποίηση για την προστασία του περιβάλλοντος από ανθρωπογενείς δραστηριότητες
- 2.3 - Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ταυτότητας και προβολής της περιοχής παρέμβασης
- 5.3 - Δημιουργία ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής προβολής της περιοχής παρέμβασης
- 6.5 - Υλοποίηση των προτεινόμενων έργων προστασίας των περιοχών NATURA των σχεδίων διαχείρισης μέσω των κοινοτικών πόρων της περιόδου 2021-2027
- 7.2 - Ενίσχυση συνεργασίας και μεταφοράς τεχνογνωσίας μεταξύ επιχειρήσεων και πανεπιστημιακών - ερευνητικών φορέων
- 6.4 - Ενίσχυση συνεργασίας τοπικών φορέων, ερευνητικών ιδρυμάτων και εθελοντικών οργανώσεων στην υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικής προστασίας
- 7.5 - Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων στους τομείς της τοπικής ανάπτυξης και περιβάλλοντος
- 2.2 - Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής
- 3.6 - Ευαισθητοποίηση-ενίσχυση συμμετοχής πολιτών σε κοινωνικές δράσεις
- 7.1 - Ενίσχυση/ανάπτυξη δικτύσεων-συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων ή/και των φορέων
- 7.3 - Προώθηση αποτελεσμάτων έργων συνεργασίας - καινοτομίας και διάδοση καλών πρακτικών
- 3.5 - Υποστήριξη δράσεων εθελοντισμού και ευαισθητοποίηση πολιτών για την ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών
- 7.4 - Ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων και εθελοντικών ομάδων στον τομέα του περιβάλλοντος
- 5.5 - Ενίσχυση φορέων διαχείρισης πολιτιστικών πόρων και ενδυνάμωση του στελεχιακού τους δυναμικού
- 3.4 - Αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας - πρόνοιας με την αξιοποίηση των ΤΠΕ

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-7.3	Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας	0.00	0.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: -

Δικαιούχοι: -

Ειδικοί Όροι: -

Ανάγκες: -

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-8.1	Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας	80000.00	80000.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν τόσο με φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, όσο και με το ευρύ κοινό της τοπικής κοινωνίας της περιοχής παρέμβασης, σε συνδυασμό με την ιεράρχηση των αναγκών της περιοχής, αναφορικά με την Υπό-παρέμβαση 8.1 «Σχέδια διατοπικής συνεργασίας», κατέστη φανερή και αναγκαία η υλοποίηση στοχευμένων δράσεων στον πολιτισμό και τον τουρισμό, με βασικούς πυλώνες υλοποίησης τη δικτύωση, τη συνεργασία και τη καινοτομία. Ως εξίσου εξέχουσα προτεραιότητα για την περιοχή παρέμβασης σκιαγραφήθηκε η εισαγωγή της καινοτομίας σε τοπικές ΜΜΕ που λειτουργούν στις αγροτικές και ακριτικές περιοχές του LEADER. Στόχος είναι να αναδειχθούν καλές πρακτικές και να δημιουργηθεί ένας μηχανισμός συμβουλευτικών υπηρεσιών για θέματα εντοπισμού και αξιολόγησης της τοπικής καινοτομίας, ως αρωγός στην ενίσχυση του οικονομικού μετασχηματισμού των συγκεκριμένων περιοχών.

Δικαιούχοι: Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ)

Ειδικοί Όροι: Δεν υπάρχουν.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:

- 5.2 - Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης
- 2.3 - Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ταυτότητας και προβολής της περιοχής παρέμβασης
- 5.3 - Δημιουργία ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής προβολής της περιοχής παρέμβασης
- 5.1 - Αναβάθμιση υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών σε χώρους υψηλής πολιτιστικής και ιστορικής αξίας
- 2.4 - Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος

7.2 - Ενίσχυση συνεργασίας και μεταφοράς τεχνογνωσίας μεταξύ επιχειρήσεων και πανεπιστημιακών - ερευνητικών φορέων
 2.2 - Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής
 7.3 - Προώθηση αποτελεσμάτων έργων συνεργασίας - καινοτομίας και διάδοση καλών πρακτικών

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-8.2	Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας	80000.00	80000.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Στο πλαίσιο της Υπο-παρέμβασης 8.2 «Έργα Διακρατικής Συνεργασίας» οι ανάγκες της περιοχής παρέμβασης που ανέκυψαν αφορούν στην κεφαλαιοποίηση των παλαιότερων διακρατικών έργων και την επένδυση σε ανταλλαγή εμπειριών, εμπειρογνωμοσύνης και καλών πρακτικών, προωθώντας τη συνεργασία μεταξύ αγροτικών κοινοτήτων της Ευρώπης, έτσι ώστε να επιτευχθεί η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, η αναβάθμιση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος και η ανάπτυξη τουριστικών υποδομών σε νέες περιοχές, μέσα από μια διευρυμένη Ευρωπαϊκή ματιά συνεργασίας.

Δικαιούχοι: Ομάδες Τοπικής Δράσης της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ειδικοί Όροι: Είναι υποχρεωτική η συμμετοχή τουλάχιστον μίας Ομάδας Τοπικής Δράσης εκτός Ελλάδας.

Ανάγκες: Η υπο-παρέμβαση καλύπτει τις ακόλουθες ανάγκες κατά σειρά ιεράρχησης:
 5.2 - Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης
 2.3 - Ανάπτυξη ολοκληρωμένου σχεδίου τουριστικής ταυτότητας και προβολής της περιοχής παρέμβασης
 5.3 - Δημιουργία ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής προβολής της περιοχής παρέμβασης
 5.1 - Αναβάθμιση υποδομών εξυπηρέτησης επισκεπτών σε χώρους υψηλής πολιτιστικής και ιστορικής αξίας
 2.4 - Ενίσχυση δημόσιων τουριστικών υποδομών σε επιλεγμένες περιοχές υψηλού ενδιαφέροντος
 2.2 - Προώθηση αγροτουριστικών επενδύσεων και δράσεις διασύνδεσης τουρισμού-αγροδιατροφής
 7.3 - Προώθηση αποτελεσμάτων έργων συνεργασίας - καινοτομίας και διάδοση καλών πρακτικών

Κωδ.Υπο-Παρεμβ.	Θεματικός Στόχος	Συνολικός Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή
Π3-77-4.1-9.1	Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας	1112500.00	1112500.00	0.00

Αναλυτική Περιγραφή: Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η στήριξη της λειτουργίας της Ομάδας Τοπικής Δράσης ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΡΑΜΑΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. Ο.Τ.Α. για την υλοποίηση του τοπικού της προγράμματος. Η Δράση αφορά στη στήριξη της λειτουργίας της Ομάδας Τοπικής Δράσης που αναλαμβάνει την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος στην περιοχή εφαρμογής, συμβάλλοντας έτσι στην τοπική ανάπτυξη μέσω της «εκ των κάτω προς τα πάνω» (bottom – up) διαδικασίας. Μέσω της Δράσης θα ενισχυθεί η λειτουργία ενός αποδοτικού και άρτια οργανωμένου υπηρεσιακού πυρήνα, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σύγχρονη και αποτελεσματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού (με τη χρήση και της σύγχρονης τεχνολογίας), κάτι που αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα για την επιτυχία του Τοπικού Προγράμματος.

Η δράση περιλαμβάνει ενέργειες:
 υποστήριξης και εμπύχωσης των εν δυνάμει δικαιούχων του τοπικού προγράμματος με διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής του προγράμματος ελέγχου,
 παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής δράσεων και του προγράμματος
 στήριξης της λειτουργίας της ΟΤΔ, αναφορικά με τη στελέχωση, συμπεριλαμβανομένων εξόδων μετακίνησης, εκπόνησης μελετών, παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, επιμόρφωσης και αυτοαξιολόγησης των ΟΤΔ, μηχανοργάνωσης, λειτουργικών εξόδων, προμήθειας εξοπλισμού κ.ά.

Ειδικότερα, μέσα από την υλοποίηση της δράσης επιδιώκεται:

Η παροχή εξειδικευμένης τεχνικής στήριξης προς τους τοπικούς φορείς και τον τοπικό πληθυσμό που εμπλέκονται στην υλοποίηση των επενδύσεων του Προγράμματος
 Ο βέλτιστος συντονισμός και διαχείριση του προγράμματος (δημιουργία των απαραίτητων επιτροπών κλπ)
 Η παρακολούθηση – υλοποίηση – έλεγχος – παραλαβή των επενδυτικών σχεδίων
 Η ανταπόκριση στις απαιτήσεις προς τη Διαχειριστική Αρχή
 Η οικονομική διαχείριση του προγράμματος
 Η σωστή εφαρμογή των εθνικών και κοινοτικών κανονισμών κλπ
 Η ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του πληθυσμού
 Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων για τους στόχους του προγράμματος, τις διαδικασίες εφαρμογής, τις επιλέξιμες δαπάνες, διαδικασίες αξιολόγησης κλπ

Η προβολή του προγράμματος με σκοπό την ενεργοποίηση των τοπικών φορέων και του τοπικού πληθυσμού για την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αλλά και τη διασφάλιση της διαφάνειας των διαδικασιών εφαρμογής του
Η αξιολόγηση του τοπικού προγράμματος και των επενδυτικών σχεδίων
Η εκπόνηση μελετών και εμπειρογνωμοσύνων που κρίνονται αναγκαίες για την υποστήριξη της τοπικής στρατηγικής και την ανάπτυξης της περιοχής
Η αναβάθμιση των δεξιοτήτων των στελεχών της ΟΤΔ
Η προβολή και διάχυση των αποτελεσμάτων και των καλών πρακτικών του Τοπικού Προγράμματος

Πιο συγκεκριμένα, η υπό-παρέμβαση περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες δαπανών - δράσεις:

9.1.1 Αμοιβές προσωπικού και εξωτερικών συμβούλων

9.1.2 Λειτουργικές δαπάνες

9.1.3 Πάγια και λοιπός εξοπλισμός

9.1.4 Ενέργειες εμφύχωσης

9.1.5 Υποστηρικτικές ενέργειες (εκπόνησης μελετών, ενέργειες επιμόρφωσης, αυτοαξιολόγηση)

9.1.1 Αμοιβές προσωπικού και εξωτερικών συμβούλων Η κατηγορία δαπανών αφορά στις αμοιβές προσωπικού και των εξωτερικών συνεργατών, της ΟΤΔ που θα συμβάλλουν στην αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος. 9.1.2 Λειτουργικές δαπάνες Η κατηγορία δαπανών περιλαμβάνει ενέργειες και αντίστοιχες δαπάνες που αφορούν στη λειτουργία της προτεινόμενης ΟΤΔ, όπως αναλώσιμα υλικά, γραφική ύλη, δαπάνες ενοικίασης χώρου γραφείων, δαπάνες θέρμανσης, δαπάνες συντήρησης και αναβάθμισης γραφείων, δαπάνες για ΔΕΚΟ, ταχυδρομικές αποστολές, τραπεζικά έξοδα, δαπάνες συντήρησης μηχανογραφικού συστήματος, δαπάνες καθαρισμού, λογιστικές υπηρεσίες, κ.λπ..

9.1.3 Πάγια και λοιπός εξοπλισμός Η κατηγορία δαπανών περιλαμβάνει ενέργειες και αντίστοιχες δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια εξοπλισμού μηχανοργάνωσης (Η/Υ, φωτοαντιγραφικά, εκτυπωτές, projector κλπ) καθώς και λοιπού εξοπλισμού.

9.1.4 Ενέργειες εμφύχωσης Η Ο.Τ.Δ. στο πλαίσιο της παρούσας δράσης θα προβεί σε ενέργειες εμφύχωσης, σε ενέργειες πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των τοπικών φορέων και του τοπικού πληθυσμού για την περιοχή εφαρμογής και την τοπική αναπτυξιακή στρατηγική, στη διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής του τοπικού προγράμματος. Ενδεικτικά, η ΟΤΔ στο πλαίσιο της παρούσας δράσης θα προβεί στις παρακάτω ενέργειες: Στον σχεδιασμό και έκδοση ενημερωτικού υλικού (φυλλάδιο, αφίσα), στην σύνταξη και αναπαραγωγή φακέλων υποψηφιότητας και οδηγού εφαρμογής των δράσεων του προγράμματος, παραγωγή και προβολή ραδιοφωνικού και τηλεοπτικού μηνύματος (spot), Ημερίδες ενημέρωσης- ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού για κάθε μία από τις προβλεπόμενες προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Δημοσιεύσεις, καταχωρήσεις, συνεντεύξεις στον τοπικό τύπο. Ανάρτηση κάθε πληροφορίας στο δικτυακό τόπο της ΟΤΔ και τα κοινωνικά δίκτυα.

9.1.5 Υποστηρικτικές ενέργειες (εκπόνησης μελετών, ενέργειες επιμόρφωσης, αυτό-αξιολόγηση) Στην κατηγορία δαπανών περιλαμβάνονται υποστηρικτικές ενέργειες για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος: 1. Εκπόνησης μελετών για την περιοχή εφαρμογής και εν γένει παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικών με το τοπικό πρόγραμμα 2. Ενέργειες επιμόρφωσης των στελεχών της ΟΤΔ αλλά και των εκπροσώπων των φορέων που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του προγράμματος. Η Ο.Τ.Δ. για την επιμόρφωση των στελεχών των ΟΤΔ αλλά και των εκπροσώπων των φορέων που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του προγράμματος (π.χ. τα μέλη του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων) θα προβεί σε ενέργειες επιμόρφωσης στα πεδία: Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού / Διαχείριση Χρόνου / Διαχείριση Συγκρούσεων / Διαχείριση Κρίσεων / Επικοινωνία και Δικτύωση / Project Cycle Management (PCM) Σκοπός από την εφαρμογή της δράσης είναι η επιμόρφωση των στελεχών της ΟΤΔ αλλά και των εκπροσώπων των φορέων που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του προγράμματος ώστε να ανταποκριθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή του προγράμματος. 3. Ενέργειες αυτο-αξιολόγησης της ΟΤΔ και των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης. Η ΟΤΔ θα εφαρμόζει, σε συνεχή βάση, πρακτικές αξιολόγησης και αυτο-αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη τις προδιαγραφές που τίθενται και τις ιδιαιτερότητες του τοπικού προγράμματος. Στο πλαίσιο της δράσης θα οργανωθούν και θα πραγματοποιηθούν ενέργειες αυτο-αξιολόγησης στα παρακάτω πεδία: στην τήρηση του προγραμματισμού και του αναλυτικού χρονοδιαγράμματος στον έγκαιρο εντοπισμό των αποκλίσεων κατά την εφαρμογή στην ανάγκη λήψης διορθωτικών μέτρων για την εξυπηρέτηση των στόχων υποχρέωση των μελών της ΟΤΔ να γνωρίζουν και να υπηρετούν τον ρόλο τους στην καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής/ συμβουλευτικής υποστήριξης Το μεθοδολογικό εργαλείο της αυτο-αξιολόγησης θα είναι η σύνταξη και περιοδική χρήση ενός σωστά δομημένου ερωτηματολογίου.

Δικαιούχοι: Εν δυνάμει δικαιούχος της υπο-παρέμβασης είναι η Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΡΑΜΑΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ ΟΤΑ, σύμφωνα με τα άρθρα 32-35 του Καν. 1303/2013 ως προς τη δομή και τη σύνθεση της εταιρικής σχέσης, καθώς επίσης και ο Τοπικός πληθυσμός, οι ΟΤΑ και οι Φορείς της περιοχής εφαρμογής του προγράμματος.

Ειδικό Όροι: Δεν απαιτούνται.

Ανάγκες: Καλύπτονται όλες οι ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Αναλυτικός Χρηματοδοτικός Πίνακας Τοπικού Προγράμματος ανά Υπό-Παρέμβαση

[Go Top](#)

Κωδικός Υπο-Παρέμβασης	Συνολ. Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Δ.Δ. %	Κοινοτική Συμμ.	Κοιν. Συμμ. %	Εθνική Συμμ.	Εθν. Συμμ. %	Ιδια Συμμ.	Ιδια Συμμ. %
Π3-77-4.1-1.1	1038461.54	675000.00	65.00	573750.00	85.00	101250.00	15.00	363461.54	35.00
Π3-77-4.1-1.2	307692.31	200000.00	65.00	170000.00	85.00	30000.00	15.00	107692.31	35.00
Π3-77-4.1-1.3	461538.46	300000.00	65.00	255000.00	85.00	45000.00	15.00	161538.46	35.00
Π3-77-4.1-1.4	246153.85	160000.00	65.00	136000.00	85.00	24000.00	15.00	86153.85	35.00
Π3-77-4.1-1.5	646153.85	420000.00	65.00	357000.00	85.00	63000.00	15.00	226153.85	35.00
Π3-77-4.1-1.6	435897.43	283333.33	65.00	240833.33	85.00	42500.00	15.00	152564.10	35.00
Π3-77-4.1-1.7	62500.00	50000.00	80.00	42500.00	85.00	7500.00	15.00	12500.00	20.00
Π3-77-4.1-2.1	15000.00	15000.00	100.00	12750.00	85.00	2250.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-2.2	15000.00	15000.00	100.00	12750.00	85.00	2250.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-2.3	0.00	0.00	100.00	0.00	85.00	0.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-3.1	207500.00	207500.00	100.00	176375.00	85.00	31125.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-3.2	50000.00	50000.00	100.00	42500.00	85.00	7500.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-4.1	300000.00	300000.00	100.00	255000.00	85.00	45000.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-4.2	100000.00	100000.00	100.00	85000.00	85.00	15000.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-5.1	48000.00	36000.00	75.00	30600.00	85.00	5400.00	15.00	12000.00	25.00
Π3-77-4.1-5.2	150000.00	150000.00	100.00	127500.00	85.00	22500.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-6.1	85666.67	85666.67	100.00	72816.67	85.00	12850.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-6.2	50000.00	50000.00	100.00	42500.00	85.00	7500.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-7.1	44444.44	40000.00	90.00	34000.00	85.00	6000.00	15.00	4444.44	10.00
Π3-77-4.1-7.2	40000.00	40000.00	100.00	34000.00	85.00	6000.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-7.3	0.00	0.00	100.00	0.00	85.00	0.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-8.1	80000.00	80000.00	100.00	68000.00	85.00	12000.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-8.2	80000.00	80000.00	100.00	68000.00	85.00	12000.00	15.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-9.1	1112500.00	1112500.00	100.00	945625.00	85.00	166875.00	15.00	0.00	0.00

Συν.Προϋπολογισμός:- 5576508.55	Συν.Δημ.Δαπάνη:- 4450000.00	Συν.Κοινोट.Συμμ.-:- 3782500.00	Συν.Εθνική Συμμ. 667500.00	Συν.Ιδια Συμμ.- 1126508.55
------------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Χρηματοδοτική Βαρύτητα Θεματικών Στόχων

[Go Top](#)

Θεματικός Στόχος	Κωδικός Υπο-Παρέμβασης	Τίτλος Υπο- Παρέμβασης	Ποσοστό (%) Δ.Δ.	Ποσοστό (%) Δ.Δ. στο σύνολο
Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων	Π3-77-4.1-4.2	Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας	3.00	2.25
Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής	Π3-77-4.1-5.1	Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων	1.08	0.81
Ενίσχυση επιχειρήσεων για την βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής	Π3-77-4.1-1.6	Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών	8.49	6.37
Ενίσχυση επιχειρήσεων για την βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής	Π3-77-4.1-2.3	Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 3-γενή τομέα	0.00	0.00
Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων	Π3-77-4.1-3.1	Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κ.λπ.)	6.22	4.66
Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής	Π3-77-4.1-5.2	Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς	4.49	3.37
Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος	Π3-77-4.1-6.1	Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών	2.57	1.93
Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος	Π3-77-4.1-6.2	Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές	1.50	1.12
Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας	Π3-77-4.1-7.3	Έξυπνα Χωριά: συνεργασία για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών	0.00	0.00
Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)	Π3-77-4.1-1.1	Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων	20.22	15.17
	Π3-77-4.1-1.2		5.99	4.49

Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)		Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή μη γεωργικών προϊόντων		
Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)	Π3-77-4.1-1.3	Ενίσχυση μονάδων του δασοκομικού τομέα	8.99	6.74
Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)	Π3-77-4.1-1.4	Ενίσχυση επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση	4.79	3.60
Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)	Π3-77-4.1-2.1	Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα	0.45	0.34
Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)	Π3-77-4.1-2.2	Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 2-γενή τομέα	0.45	0.34
Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας	Π3-77-4.1-7.2	Συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και ΜΚΟ για την κοινωνική ή / και πολιτιστική ή / και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων	1.20	0.90
Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας	Π3-77-4.1-8.1	Σχέδια διατοπικής συνεργασίας	2.40	1.80
Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας	Π3-77-4.1-8.2	Σχέδια διακρατικής συνεργασίας	2.40	1.80
Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων	Π3-77-4.1-3.2	Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών	1.50	1.12
Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων	Π3-77-4.1-4.1	Έργα υποδομών μικρής κλίμακας	8.99	6.74
Ενίσχυση επιχειρήσεων για την βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής	Π3-77-4.1-1.5	Ενίσχυση επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου	12.58	9.44
Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος	Π3-77-4.1-1.7	Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας και κυκλικής οικονομίας	1.50	1.12
Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας	Π3-77-4.1-7.1	Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων	1.20	0.90

Χρηματοδοτικός πίνακας πράξεων που συμβάλουν στους στόχους για την επίτευξη κυκλικής οικονομίας, αξιοποίησης τπε, κοινωνικής ένταξης, βελτίωσης ποιότητας ζωής, προστασίας από φυσικές καταστροφές, ενίσχυση γυναικών, καταπολέμηση ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, ενίσχυση καινοτομίας, συλλογικών δράσεων, δικτύωσης και συνεργασίας

[Go Top](#)

Κωδικός Υπο-Παρέμβασης	Υπο - Παρέμβαση	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	Ποσό Δ.Δ. που συμβάλει στους συγκεκριμένους στόχους	Ποσοστό (%) Δ.Δ. που συμβάλει στους συγκεκριμένους στόχους
Π3-77-4.1-1.1	Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων	675000.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-1.2	Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή μη γεωργικών προϊόντων	200000.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-1.3	Ενίσχυση μονάδων του δασοκομικού τομέα	300000.00	0.00	0.00
Π3-77-4.1-1.4	Ενίσχυση επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση	160000.00	16000.00	10.00
Π3-77-4.1-1.5	Ενίσχυση επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου	420000.00	42000.00	10.00
Π3-77-4.1-1.6	Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών	283333.33	283333.33	100.00
Π3-77-4.1-1.7	Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας και κυκλικής οικονομίας	50000.00	50000.00	100.00
Π3-77-4.1-2.1	Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα	15000.00	7500.00	50.00
Π3-77-4.1-2.2	Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 2-γενή τομέα	15000.00	7500.00	50.00
Π3-77-4.1-2.3	Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 3-γενή τομέα	0.00	0.00	50.00
Π3-77-4.1-3.1		207500.00	207500.00	100.00

	Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κ.λπ.)			
Π3-77-4.1-3.2	Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών	50000.00	50000.00	100.00
Π3-77-4.1-4.1	Έργα υποδομών μικρής κλίμακας	300000.00	300000.00	100.00
Π3-77-4.1-4.2	Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας	100000.00	10000.00	10.00
Π3-77-4.1-5.1	Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων	36000.00	36000.00	100.00
Π3-77-4.1-5.2	Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς	150000.00	15000.00	10.00
Π3-77-4.1-6.1	Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών	85666.67	8566.67	10.00
Π3-77-4.1-6.2	Έργα πράσινων υποδομών "-green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές	50000.00	50000.00	100.00
Π3-77-4.1-7.1	Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων	40000.00	40000.00	100.00
Π3-77-4.1-7.2	Συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και ΜΚΟ για την κοινωνική ή / και πολιτιστική ή / και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων	40000.00	40000.00	100.00
Π3-77-4.1-7.3	Έξυπνα Χωριά: συνεργασία για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών	0.00	0.00	0.00

Π3-77-4.1-8.1	Σχέδια διατοπικής συνεργασίας	80000.00	80000.00	100.00
Π3-77-4.1-8.2	Σχέδια διακρατικής συνεργασίας	80000.00	80000.00	100.00

<u>Συν.ΔΔ Υπο-Παρεμβάσεων</u> 3337500.00€	<u>Συν. ποσό ΔΔ Υπο-Παρεμβάσεων που συμβάλει στους συγκεκριμένους στόχους</u> 1323400.00€
--	--

Πίνακες Τοπικού Προγράμματος Δημόσιας Δαπάνης και Δεικτών ανά Έτος

[Go Top](#)

Π3-77-4.1-1.1 - Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	225000.00	225000.00	225000.00	225000.00	0.00
Ο.24	0.00	0.00	1.00	1.00	1.00	0.00	3.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	101250.00	202500.00	236250.00	135000.00	675000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-1.2 - Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή μη γεωργικών προϊόντων

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	50000.00	50000.00	50000.00	50000.00	0.00
Ο.24	0.00	0.00	1.00	1.00	2.00	0.00	4.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	40000.00	60000.00	80000.00	20000.00	200000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-1.3 - Ενίσχυση μονάδων του δασοκομικού τομέα

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	60000.00	60000.00	60000.00	60000.00	60000.00	0.00
Ο.24	0.00	1.00	1.00	2.00	1.00	0.00	5.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	30000.00	45000.00	90000.00	75000.00	60000.00	300000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-1.4 - Ενίσχυση επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	40000.00	40000.00	40000.00	40000.00	0.00
Ο.24	0.00	0.00	1.00	1.00	2.00	0.00	4.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	48000.00	64000.00	32000.00	16000.00	160000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-1.5 - Ενίσχυση επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	105000.00	105000.00	105000.00	105000.00	0.00
Ο.24	0.00	0.00	0.00	2.00	2.00	0.00	4.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	63000.00	189000.00	126000.00	42000.00	420000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-1.6 - Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	56666.67	56666.67	56666.67	56666.67	56666.67	0.00
Ο.24	0.00	0.00	2.00	2.00	1.00	0.00	5.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	42500.00	85000.00	70833.33	56666.67	28333.33	283333.33
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-1.7 - Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας και κυκλικής οικονομίας

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	50000.00	50000.00	50000.00	50000.00	0.00
Ο.24	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00	0.00	1.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	12500.00	20000.00	12500.00	5000.00	50000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-2.1 - Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	15000.00	0.00	0.00	15000.00	0.00	0.00
Ο.33	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00	0.00	1.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	7500.00	0.00	0.00	7500.00	0.00	15000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-2.2 - Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 2-γενή τομέα

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	15000.00	15000.00	0.00	0.00	0.00
0.33	0.00	0.00	0.00	1.00	0.00	0.00	1.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	7500.00	7500.00	0.00	0.00	15000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-2.3 - Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 3-γενή τομέα

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-3.1 - Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κ.λπ.)

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	0.00	103750.00	103750.00	103750.00	0.00
0.22	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00	2.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	0.00	83000.00	72625.00	51875.00	207500.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-3.2 - Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	50000.00	50000.00	50000.00	50000.00	0.00
Ο.22	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00	0.00	1.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	10000.00	15000.00	10000.00	15000.00	50000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-4.1 - Έργα υποδομών μικρής κλίμακας

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	100000.00	100000.00	100000.00	100000.00	0.00
Ο.22	0.00	0.00	1.00	1.00	1.00	0.00	3.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	75000.00	120000.00	90000.00	15000.00	300000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-4.2 - Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	100000.00	100000.00	100000.00	100000.00	0.00
Ο.22	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00	0.00	1.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	25000.00	40000.00	20000.00	15000.00	100000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-5.1 - Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	12000.00	12000.00	12000.00	12000.00	12000.00	0.00
Ο.22	0.00	0.00	1.00	1.00	1.00	0.00	3.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	7200.00	7200.00	7200.00	7200.00	7200.00	36000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-5.2 - Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	0.00	150000.00	150000.00	150000.00	0.00
Ο.22	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00	0.00	1.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	0.00	37500.00	67500.00	45000.00	150000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-6.1 - Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	0.00	85666.67	85666.67	85666.67	0.00
Ο.22	0.00	0.00	0.00	1.00	0.00	0.00	1.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	0.00	21416.67	47116.67	17133.33	85666.67
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-6.2 - Έργα πράσινων υποδομών “green infrastructure” για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	0.00	50000.00	50000.00	50000.00	0.00
0.22	0.00	0.00	0.00	1.00	0.00	0.00	1.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	0.00	15000.00	27500.00	7500.00	50000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-7.1 - Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	20000.00	20000.00	20000.00	20000.00	0.00
0.32	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00	0.00	2.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	6000.00	6000.00	10000.00	18000.00	40000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-7.2 - Συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και ΜΚΟ για την κοινωνική ή / και πολιτιστική ή / και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	20000.00	20000.00	20000.00	20000.00	0.00
0.32	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00	0.00	2.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	4000.00	12000.00	16000.00	8000.00	40000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-7.3 - Έξυπνα Χωριά: συνεργασία για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.32	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-8.1 - Σχέδια διατοπικής συνεργασίας

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	40000.00	40000.00	40000.00	40000.00	40000.00	0.00
0.32	0.00	1.00	1.00	0.00	0.00	0.00	2.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	8000.00	12000.00	16000.00	16000.00	28000.00	80000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029

Π3-77-4.1-8.2 - Σχέδια διακρατικής συνεργασίας

Δείκτης Εκροών/ έτος Πληρωμής	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2024-2029
Μοναδιαίο Ποσό (δημόσια δαπάνη €)	0.00	26666.67	26666.67	26666.67	26666.67	26666.67	0.00
0.32	0.00	1.00	1.00	1.00	0.00	0.00	3.00
Δημόσια Δαπάνη (€)	0.00	8000.00	12000.00	16000.00	16000.00	28000.00	80000.00
Δείκτης Αποτελέσματος/ έτη Πληρωμής	2024	2024-2025	2024-2026	2024-2027	2024-2028	2024-2029	2024-2029